

آزمون ۲۲ مهر ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۳۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۰
۲	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰
۳	اقتصاد	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴	روان‌شناسی	انتخابی	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اقتصاد		۱۰	۴۱	۵۰	
۶	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	اجباری	۲۰	۵۱	۷۰	۲۰
۷	علوم و فنون ادبی (۲)	انتخابی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۸	علوم و فنون ادبی (۱)		۱۰	۸۱	۹۰	
۹	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۱۰	جامعه‌شناسی (۱)	اجباری	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۱۱	جامعه‌شناسی (۲)	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۱۲	جامعه‌شناسی (۱)		۱۰	۱۲۱	۱۳۰	

شمارش
(اصل جمع، ...، تبدیل)
صفحه‌های ۱ تا ۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- علی قصد دارد در تعطیلات زمستانی به سه شهر A، B و C سفر کند. او در هر شهر می‌تواند رفتن به دقیقاً یک رستوران و دقیقاً انجام یک تفریح را برای خود برنامه‌ریزی کند. اگر هر شهر ۳ رستوران و ۳ نوع تفریح مختلف داشته باشد ولی در آخرین لحظات رفتن به شهر A و نیز یکی از رستوران‌های شهر B ناممکن شود، او به چند طریق می‌تواند یک شهر انتخاب کند و این برنامه تفریحی را بچیند؟

(۱) ۲۷ (۲) ۹ (۳) ۱۸ (۴) ۱۵

۲- اصغر، محمد، رضا، سهیل، مهدی و امید به چند طریق می‌توانند در یک صف بایستند به طوری که رضا و محمد کنار هم نباشند؟

(۱) ۵۸۰ (۲) ۴۸۰ (۳) ۲۴۰ (۴) ۳۶۰

۳- با استفاده از ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، چند عدد چهار رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

(۱) ۳۶۰ (۲) ۲۸۰ (۳) ۳۰۰ (۴) ۱۸۰

۴- حاصل عبارت $A = \frac{(n-1)!(n-4)!}{(n-2)!(n-3)!}$ بعد از ساده شدن کدام است؟

(۱) $\frac{n-1}{n-3}$ (۲) $\frac{n}{n-2}$ (۳) $\frac{n}{n-3}$ (۴) $\frac{n-1}{n-2}$

۵- به ازای چند مقدار صحیح از x تساوی $3x^2 - 1 = (3x^2 - 1)!$ برقرار است؟

(۱) ۴ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

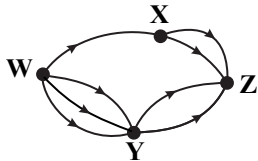
۶- با حروف عبارت «علوم ریاضی» چند کلمه پنج حرفی می‌توان تشکیل داد که فاقد حروف تکراری و حتماً دو حرف اول آن از حروف «ع» و «ل» باشد؟

(۱) ۱۲۰ (۲) ۲۴۰ (۳) ۳۴۰ (۴) ۴۲۰

۷- یک دانش‌آموز در کنکور به ۲۸۰ سؤال موجود در دفترچه به چند طریق می‌تواند پاسخ دهد؟ (پاسخ‌گویی به سؤالات الزامی نیست.)

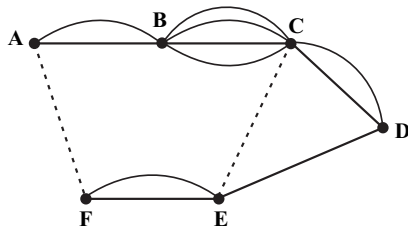
(۱) 4^{280} (۲) 280^4 (۳) 5^{280} (۴) 280^5

۸- مطابق شکل زیر، به چند طریق می‌توان از شهر W به شهر Z رفت؟ (مسیرها یک طرفه هستند.)

(۱) ۴
(۲) ۶
(۳) ۸
(۴) ۱۲

۹- در شکل زیر، تعداد راه‌ها از شهر A به E با عبور از B، C یا عبور از B، C و D یا عبور از F برابر با ۴۲ و تعداد راه‌ها برای رفتن از شهر D به شهر C مستقیم یا عبور از شهرهای دیگر برابر ۸۴ است. تعداد راه‌های مستقیم از بین A و F کدام است؟ (هر بار از هر شهر یک مرتبه می‌توانیم عبور کنیم.)

(۱) ۲
(۲) ۳
(۳) ۵
(۴) ۶

۱۰- ۵ مرد و ۷ زن به چند طریق می‌توانند کنار هم قرار گیرند، به طوری که نفرهای اول و آخر هم جنس باشند؟

(۱) $12!$ (۲) $42 \times 9!$ (۳) $62 \times 10!$ (۴) 12×2

محل انجام محاسبات

معادله درجه دوم
صفحه‌های ۹ تا ۳۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- اگر دو معادله $8x + 3 = 5x + 12$ و $\frac{k+x}{3} = -k - 2x + 5$ دارای جواب یکسان باشند، مقدار k کدام است؟

۳ (۴)

$\frac{3}{2}$ (۳)

$-\frac{3}{2}$ (۲)

-۳ (۱)

۱۲- اندازه محیط و اندازه مساحت مستطیلی ۱۸ است، اختلاف طول و عرض این مستطیل کدام است؟

$9\sqrt{5}$ (۴)

۶ (۳)

$3\sqrt{5}$ (۲)

۳ (۱)

۱۳- معادله درجه دوم $x^2 + 3x - 1 = 0$ با استفاده از روش مربع کامل به صورت $(x+k)^2 = 1+z^2$ نوشته شده است. حاصل جمع مقدار k و عددی

که از آن جذر گرفته می‌شود، کدام است؟

$\frac{3}{2}$ (۴)

۲ (۳)

$\frac{13}{4}$ (۲)

$\frac{19}{4}$ (۱)

۱۴- اگر معادله درجه دوم $\frac{k}{3}x^2 - (k+2)x + m = 0$ ریشه مضاعف $x = 3$ داشته باشد، حاصل $m + 2k$ کدام است؟

۶ (۴)

۲ (۳)

۸ (۲)

۱۰ (۱)

۱۵- دو برابر عدد مثبتی، از ثلث مربع آن عدد ۹ واحد کمتر است. این عدد کدام است؟

۱۸ (۴)

۱۵ (۳)

۱۲ (۲)

۹ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۶- به ازای کدام مقدار a ، معادله $(a-1)x^2 - (2a+10)x + 5a = 0$ می تواند ریشه مضاعف داشته باشد؟

$$-\frac{1}{2} \quad (۴)$$

$$-1 \quad (۳)$$

$$-\frac{3}{2} \quad (۲)$$

$$-\frac{5}{4} \quad (۱)$$

۱۷- به ازای چند مقدار k معادله $\frac{x+1}{x-4} = \frac{x^2-kx-5}{x^2-3x-4}$ جواب ندارد؟

(۴) معادله همواره جواب دارد.

$$3 \quad (۳)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

۱۸- اگر $x = -2$ جواب معادله $\frac{x^2-3}{2x+a-1} = \frac{ax-1}{3x^2-8}$ باشد، مجموع a های قابل قبول کدام است؟

(۴) هیچ مقداری برای a وجود ندارد.

$$2 \quad (۳)$$

$$3/5 \quad (۲)$$

$$4/5 \quad (۱)$$

۱۹- مجموع معکوس ریشه های معادله $\frac{x}{5} + \frac{x-2}{x+1} = \frac{3x}{5x+5}$ کدام است؟

$$-0/7 \quad (۴)$$

$$-0/3 \quad (۳)$$

$$0/7 \quad (۲)$$

$$0/3 \quad (۱)$$

۲۰- می خواهیم یک کیک را بین n نفر به صورت مساوی تقسیم کنیم. یک قسمت به شخص A داده و او از جمع جدا می شود و ناگهان ۵ نفر دیگر به

جمع افراد اضافه می شوند. حال مقدار باقیمانده از کیک را بین نفرات جدید تقسیم کرده و به هر نفر به اندازه $\frac{1}{12}$ کیک اولیه، کمتر از شخص A

می رسد. تعداد نفرات در مرحله دوم تقسیم چند نفر بوده است؟

$$10 \quad (۴)$$

$$5 \quad (۳)$$

$$8 \quad (۲)$$

$$6 \quad (۱)$$

محل انجام محاسبات

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

کسب و کار و کارآفرینی
انتخاب نوع کسب و کار
اصول انتخاب درست
صفحه‌های ۱ تا ۳۴

۲۱- مازیار بودجه مشخصی برای خرید لباس در اختیار دارد. او تصمیم به خرید کت یا تیشرت یا ترکیبی از هر دو دارد. مازیار با توجه به بودجه خود می‌تواند این دو انتخاب زیر را داشته باشد: (قیمت هر کت ۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر تیشرت ۵۰۰,۰۰۰ تومان است).

انتخاب «۱»: خرید ۲ کت و ۶ تیشرت

انتخاب «۲»: خرید ۴ کت و ۲ تیشرت

الف) میزان بودجه‌ای که مازیار برای خرید کت و تیشرت در اختیار دارد، چقدر است؟

ب) اگر مازیار انتخاب «۱» را برگزیند، هزینه فرصت او کدام است؟

۱) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۴ عدد تیشرتی که وی از خرید آن صرف‌نظر کرده است.

۲) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۲ عدد کتی که وی از خرید آن صرف‌نظر کرده است.

۳) ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۴ عدد تیشرتی که وی از خرید آن صرف‌نظر کرده است.

۴) ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۲ عدد کتی که وی از خرید آن صرف‌نظر کرده است.

۲۲- عبارات کدام گزینه به ترتیب به ویژگی‌های «سازمان‌دهنده بودن» و «خوش‌بین بودن» کارآفرینان موفق، اشاره دارد؟

۱) وفق دادن خود با شرایط بازار - تبدیل ایده‌ها به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید

۲) وفق دادن خود با شرایط بازار - دارا بودن نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله

۳) هماهنگی و مدیریت منابع به شکلی کارا - واقع‌بین، مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی

۴) هماهنگی و مدیریت منابع به شکلی کارا - توانایی دیدن فرصت‌های کسب و کار به هنگام عدم توجه دیگران

۲۳- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

- وکیلی به همراه همکارش یک دفتر مشاوره حقوقی راه‌اندازی کرده است و درآمد حاصل از کار نیز با نسبت توافقی بین آن‌ها تقسیم می‌شود؛ این مثال، نمونه‌ای از کسب و کار شراکتی است.

- کسب و کار شخصی فقط متعلق به یک شخص است. امروزه اغلب کسب و کارها در ایران به شکل شخصی‌اند.

- تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام، از مزایای ایجاد شرکت است.

- پرداخت مالیات بر سود علاوه‌بر مالیات بر درآمد از معایب کسب و کار شراکتی است.

۱) د - د - غ - غ ۲) د - غ - د - غ ۳) غ - د - د - غ ۴) د - د - د - غ

۲۴- موارد زیر به ترتیب به کدام یک از «عوامل تولید» اشاره دارند؟

الف) دانه گندمی که کشاورز آن را در زمین می‌کارد.

ب) اختصاص دادن وامی که از بانک دریافت شده برای راه‌اندازی یک کارگاه تولیدی

ج) چند نفر آشپز که در یک رستوران زیر نظر سرآشپز کار می‌کنند.

د) تراکتوری که با آن زمین را شخم می‌زنند.

۱) الف) منابع طبیعی، ب) سرمایه مالی، ج) نیروی انسانی، د) سرمایه فیزیکی

۲) الف) منابع طبیعی، ب) سرمایه فیزیکی، ج) نیروی انسانی، د) سرمایه مالی

۳) الف) سرمایه مالی، ب) سرمایه مالی، ج) نیروی انسانی، د) سرمایه فیزیکی

۴) الف) سرمایه مالی، ب) سرمایه فیزیکی، ج) منابع طبیعی، د) سرمایه مالی

محل انجام محاسبات

۲۵- به ترتیب، هر یک از موارد زیر، مربوط به ویژگی‌های کدام نوع از کسب و کار است؟

- امکان رقابت بالاتر

- مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی

- مسئولیت محدود برای سهام‌داران

(۱) مزایای کسب و کار شراکتی - معایب کسب و کار شخصی - معایب کسب و کار تعاونی

(۲) مزایای کسب و کار شرکتی - معایب کسب و کار شخصی - معایب کسب و کار شرکتی

(۳) مزایای کسب و کار شراکتی - مزایای کسب و کار شراکتی - مزایای کسب و کار تعاونی

(۴) مزایای کسب و کار شرکتی - معایب کسب و کار شراکتی - مزایای کسب و کار شرکتی

۲۶- چند تن از دانشجویان مهندسی علوم دامی با توجه به پیش‌تاز بودن ایران در صادرات میگو در جهان، تصمیم به راه‌اندازی یک مزرعه ۲۰ هکتاری تولید

میگو در جنگل‌های حرا در ساحل جنوبی کشور گرفتند. اگر از هر استخر ۲۰۰۰ کیلوگرم میگو برداشت شود و اگر در این مزرعه ۸ استخر برای

صید و برداشت میگو وجود داشته باشد و قیمت فروش هر کیلو میگو ۶۰,۰۰۰ تومان باشد؛ با توجه به هزینه‌های تولید، مشخص کنید، سود یا زیان

مزرعه در پایان سال چقدر است؟

مبلغ	هزینه‌های تولید میگو
۲۰ میلیون تومان	۱- مجموع دستمزد کارگران در ماه
۷ میلیون تومان	۲- هزینه استهلاک دستگاه‌های هوادهی استخرها در هر سال
۲۰٪ بابت ۱۰۰ میلیون تومان وام بانکی	۳- بازپرداخت قسط وام بانکی که از بانک کشاورزی گرفته شده در هر سال معادل
هر کارگر ۵ میلیون تومان	۴- پرداخت دستمزد به ۱۰ کارگر موقتی که به هنگام صید و برداشت میگو در سال، استخدام می‌کنند.
۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۵- هزینه حمل با کامیون‌های سردخانه‌دار به کارخانه‌های تبدیل میگو به ناگت میگو و میگوی سوخاری در هر سال
۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۶- هزینه داروهای پیشگیری از بیماری میگوها در سال

(۱) ۶۳۸ میلیون تومان، ضرر یا زیان (۲) ۶۳۸ میلیون تومان، سود یا منفعت

(۳) ۶۷۴ میلیون تومان، سود یا منفعت (۴) ۶۷۴ میلیون تومان، ضرر یا زیان

۲۷- به ترتیب هریک از عبارات زیر به کدام عامل از عوامل رفتارهای غیرمنطقی اشاره دارد؟

الف) خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده و پس‌انداز کمتر برای نیازهای آتی

ب) پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد منطقی هزینه - فایده

ج) سراغ کارهای کم‌ارزش آتی رفتن، به جای صبر در تحصیل، یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی

د) خوردن کامل غذایی که سفارش داده‌اید ولی آن را دوست ندارید، صرفاً به دلیل پول پرداخت شده بابت آن غذا

(۱) الف) چسبیدن به وضعیت فعلی، ب) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن، ج) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها، د) بی‌صبری زیاد

(۲) الف) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن، ب) چسبیدن به وضعیت فعلی، ج) توجه به هزینه‌های در رفته، د) بی‌صبری زیاد

(۳) الف) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن، ب) چسبیدن به وضعیت فعلی، ج) بی‌صبری زیاد، د) توجه به هزینه‌های در رفته

(۴) الف) چسبیدن به وضعیت فعلی، ب) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن، ج) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها، د) توجه به

هزینه‌های در رفته

محل انجام محاسبات

۲۸- نه نفر از فارغ‌التحصیلان رشته مهندسی علوم دامی که با حروف A تا I مشخص شده‌اند، پس از راه‌اندازی مزرعه تولید میگو، تصمیم گرفتند شراکت خود را به «شرکت سهامی خاص» تبدیل کنند، بدین منظور پس از ثبت شرکت و انتخاب نام «پارس میگو» مبلغ اسمی هر سهم را ۵۰۰۰ تومان اعلام کردند و سهام شرکت مطابق جدول زیر، بین ۹ نفر از مؤسسان شرکت تقسیم شد، اگر نفر نهم (I) مبلغ ۱۰ میلیون تومان سرمایه‌گذاری کرده باشد، الف) کل سرمایه «شرکت سهامی خاص پارس میگو» چقدر است؟

ب) نفر اول (A) چقدر سرمایه‌گذاری کرده است؟

پ) اگر سود شرکت در پایان سال ۶۵۰ میلیون تومان باشد، مجموع سهم چهار نفر آخر (F، G، H، I) از سود چقدر است؟

ت) تعداد سهم‌های تولید شده توسط «شرکت پارس میگو» چقدر است؟

سهم‌داران شرکت	میزان مالکیت سهام
C، B، A	هر یک ۲۰٪ از کل سهام شرکت را دارند.
E، D	هر یک ۱۰٪ از کل سهام شرکت را دارند.
I، H، G، F	بقیه سهام شرکت بین این ۴ نفر تقسیم شده است.

۱) الف) ۲۰۰ میلیون تومان، ب) ۴۰ میلیون تومان، پ) ۳۲۵ میلیون تومان، ت) ۳۲،۵۰۰

۲) الف) ۳۰۰ میلیون تومان، ب) ۴۰ میلیون تومان، پ) ۱۳۰ میلیون تومان، ت) ۴۰،۰۰۰

۳) الف) ۳۰۰ میلیون تومان، ب) ۱۲۰ میلیون تومان، پ) ۳۲۵ میلیون تومان، ت) ۳۲،۵۰۰

۴) الف) ۲۰۰ میلیون تومان، ب) ۴۰ میلیون تومان، پ) ۱۳۰ میلیون تومان، ت) ۴۰،۰۰۰

۲۹- کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) مجموع درآمد، هزینه‌ها و سود تولیدکننده‌ای برای یک سال معین، برابر ۳۶ میلیون تومان شده؛ میزان درآمد او، «چند میلیون تومان» بوده است؟

ب) چرا افرادی که به کارهای حرام و نامشروع اشتغال دارند، معمولاً ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند؟

۱) ۱۶ میلیون تومان - زیرا امکان خرید و فروش انحصاری کالاها و گران‌فروشی در شهرها بیشتر فراهم است.

۲) ۱۶ میلیون تومان - زیرا دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود.

۳) ۱۸ میلیون تومان - زیرا امکان خرید و فروش انحصاری کالاها و گران‌فروشی در شهرها بیشتر فراهم است.

۴) ۱۸ میلیون تومان - زیرا دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود.

۳۰- کدام گزینه در رابطه با واقعیت نادرست است؟

۱) سهام یک سند مالکیت است و نشان می‌دهد که دارنده آن، بخشی از مالکیت شرکت را در اختیار دارد و در سود و زیان آن، شریک است.

۲) ایجاد یک شرکت، به‌ویژه یک شرکت سهامی، پرهزینه‌ترین نوع کسب و کار است، زیرا شرکت سهامی از پول دیگران برای راه‌اندازی کارش استفاده می‌کند.

۳) این سؤال که «مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟»، بیانگر مفهوم سازمان تولید است.

۴) تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی متفاوتی با شرکت‌ها دارند؛ و نحوه اداره آن‌ها براساس هر نفر، چند رأی است. (یعنی هر کدام از اعضا با توجه به اینکه

چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، چند رأی خواهد داشت).

محل انجام محاسبات

روان‌شناسی

روان‌شناسی: تعریف و روش
مورد مطالعه
صفحه‌های ۸ تا ۳۳

در این بخش، از میان سؤالات روان‌شناسی و اقتصاد تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۳۱ تا ۴۰ «یا» به سؤالات ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۳۱- در صورت تأیید تجربی گزاره «ارزیابی راه‌حل‌ها باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم» و در صورت در کنار هم قرار گرفتن

گزاره‌های تأییدشده براساس مشاهدات تجربی، کدامیک از مفاهیم زیر شکل می‌گیرند؟

- (۱) اصل - نظریه (۲) قانون - اصل (۳) نظریه - قانون (۴) فرضیه - نظریه

۳۲- کدامیک از موارد زیر از جمله عواملی که سبب می‌شود تا دانشمندان دچار پیش‌داوری شوند، و بر مشاهده و دقت آن‌ها تأثیر منفی بگذارد، نمی‌باشد؟

- (۱) نظریات پذیرفته شده در هر علم (۲) ارزش‌ها
(۳) جهت‌گیری‌های موجود در ذهن خود (۴) نوع تفسیر پدیده‌ها

۳۳- آیا دانشمندی که در حیطه علوم تجربی فعالیت دارد، می‌تواند اطلاعات به‌دست‌آمده از طریق منابع دیگر معرفت را نادرست بداند؟ چرا؟

- (۱) خیر - موضع دانشمند علوم تجربی درباره اطلاعات حاصل از دیگر منابع فقط می‌تواند «نمی‌دانم» باشد.
(۲) بله - زیرا علوم تجربی معتبرترین منبع معرفت هستند و از این لحاظ بر دیگر منابع برتری دارند.
(۳) بله - اگر اطلاعات مذکور در مورد پدیده‌های قابل مشاهده باشد، اظهارنظر دانشمند علوم تجربی مشکلی ندارد.
(۴) خیر - زیرا علوم تجربی فقط می‌توانند درباره پدیده‌های محسوس اظهارنظر کنند.

۳۴- مثال کدام گزینه، نمونه‌ای از فعالیت علمی منتهی به «تعریف عملیاتی» است؟

- (۱) طراحی پرسشنامه برای بررسی میزان اضطراب بیمار در جلسه درمان، جهت درمان دقیق آن
(۲) بررسی گسترده پدیده ضعف اعصاب و مطالعه آن در بیماران مختلف جهت ارائه تعریفی کمی برای آن
(۳) ارائه گزاره «علمی که متکفل بررسی بنیادها است»، در تعریف فلسفه به جهت ارائه یک تعریف از این علم
(۴) طراحی یک آزمون بر اساس تداعی‌ها برای شناخت عناصر روانی دخیل در آسیب‌های روانی در بزرگسالان

۳۵- یکی از مهم‌ترین موانع پیش روی روان‌شناسی علمی، دشواری توصیف عینی و دقیق پدیده‌های روان‌شناختی است تا برداشتی یکپارچه از آن‌ها به

دست بیاید. این دشواری ناشی از چیست و مانع دستیابی به کدامیک از ویژگی‌های روش علمی می‌شود؟

- (۱) متعدد بودن علل پدیده‌های روان‌شناختی - تعریف عملیاتی
(۲) مشاهده‌پذیر نبودن پدیده‌های روان‌شناختی - تعریف عملیاتی
(۳) متعدد بودن علل پدیده‌های روان‌شناختی - تکرارپذیری
(۴) مشاهده پذیر نبودن پدیده‌های روان‌شناختی - تکرارپذیری

۳۶- درست «د» یا نادرست «ن» بودن گزاره‌های زیر در رابطه با «فرضیه» در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- دانشمندان می‌توانند برای طراحی فرضیه در کنار دانش خود، از قوه تخیلشان نیز استفاده کنند.

- فرضیه علاوه بر آنکه در پاسخ به یک سؤال می‌آید، ممکن است خود موجب طرح سؤال‌های دیگری بشود.

- فرضیه‌ها برای پذیرفته شدن می‌بایست با چارچوب‌های نظری بالادست خود مغایرت نداشته باشند.

- فرضیه پس از بررسی پژوهشی، پذیرفته شده و به عنوان اصلی علمی، معتبر و درست به حساب می‌آید.

(۱) د - د - ن - د - د (۲) د - د - ن - ن (۳) د - د - د - د - د (۴) ن - ن - ن - ن - د

۳۷- کدام گزینه درباره روش «مصاحبه» درست است؟

(۱) با ثبت دقیق و سیستماتیک اطلاعات همراه است. (۲) همه پرسش‌ها از پیش تعیین شده‌اند.

(۳) محتوای پرسش بعدی، نامعین است. (۴) در جهت کمی کردن اطلاعات به کار می‌روند.

۳۸- چند مورد از گزاره‌های زیر می‌توانند در علوم تجربی به عنوان «فرضیه» مورد قبول باشند؟

الف) توانایی حل مسائل ریاضی، یکی از مؤلفه‌های هوش است که از سطح تحصیلی تأثیر می‌پذیرد.

ب) آیا می‌توان با کاهش خواب، تمرکز را افزایش داد؟

ج) توجه انسان می‌تواند از اطلاعات حافظه تأثیر بگیرد و یا ارتباطی با آن نداشته باشد.

د) عوامل عاطفی می‌توانند باعث بازیابی کندتر اطلاعات یا عدم بازیابی آن‌ها شوند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) صفر

۳۹- کدام گزینه به یک فرایند قابل مشاهده غیرمستقیم اشاره دارد؟

(۱) دارکوب لانه خود را در تنه درخت توسط منقار نوک تیزش می‌سازد. (۲) زهرا با دیدن مادرش به سمت او می‌رود.

(۳) بهنام موقع دیدن برنامه مورد علاقه خود تبسم می‌کند. (۴) محسن با نگاه به آینه به شغل مورد علاقه خود می‌اندیشد.

۴۰- به ترتیب، معیار حرکت از «شناخت پایه» به «شناخت عالی» چیست و معیار سنجش پردازش مفهومی کدام است؟

(۱) پیچیدگی پردازش - توجه صرف به ویژگی‌های کیفی (۲) پیچیدگی پردازش - توجه به ویژگی‌های کمی و کیفی

(۳) بازنمایی اطلاعات - توجه به ویژگی‌های حسی و کیفی (۴) بازنمایی اطلاعات - توجه صرف به ویژگی‌های کیفی

اقتصاد

اگر به سؤال‌های ۳۱ تا ۴۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.

کسب و کار و کارآفرینی
انتخاب نوع کسب و کار
اصول انتخاب درست
صفحه‌های ۱ تا ۳۴

۴۱- کدام گزینه دربردارنده پاسخ مناسبی برای جاهای خالی است؟

(الف) شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند و می‌توانند با ... وارد قرارداد شوند.

(ب) ایجاد یک شرکت به ویژه یک شرکت سهامی، پرهزینه‌ترین نوع کسب و کار است؛ زیرا ...

(ج) اساسنامه شرکت باید ...

(د) در ساختار سازمانی شرکت سهامی، بعد از رئیس هیئت مدیره، ... قرار دارد.

(۱) (الف) سایر شرکت‌ها یا افراد، (ب) از پول دیگران برای راه‌اندازی کارش استفاده می‌کند. (ج) نحوه انحلال شرکت را بیان کند. (د) مدیرعامل

(۲) (الف) صرفاً سایر شرکت‌ها، (ب) از پول دیگران برای راه‌اندازی کارش استفاده می‌کند. (ج) قوانین دولت برای اطمینان بخشیدن به سرمایه‌گذاران را

تشریح کند. (د) هیئت مدیره

(۳) (الف) صرفاً سایر شرکت‌ها، (ب) تکمیل اساسنامه آن زمان بر است. (ج) نحوه انحلال شرکت را بیان کند. (د) هیئت مدیره

(۴) (الف) سایر شرکت‌ها یا افراد، (ب) تکمیل اساسنامه آن زمان بر است. (ج) قوانین دولت برای اطمینان بخشیدن به سرمایه‌گذاران را تشریح کند. (د) مدیر امور اداری

۴۲- «آرمان دانش‌آموز پایه دوازدهم انسانی و داوطلب کنکور ۱۴۰۲ است. او اخیراً در فضای مجازی با تبلیغات یک مؤسسه آموزشی مواجه شده که

دوره‌های جمع‌بندی تابستانه را با ۴۰ درصد تخفیف برگزار می‌کند لذا فوراً در دوره تابستانه ثبت‌نام کرد؛ اما پس از چند جلسه متوجه می‌شود سطح

کلاس‌ها پایین‌تر از میزان تسلط او بر مباحث است. با وجود شنیدن خبر برگزاری کلاس‌های تابستانه در مدرسه، آرمان با در نظر گرفتن هزینه‌ای که

برای شرکت در دوره‌های مؤسسه آموزشی پرداخته بود، ویژگی‌ها و شرایط کلاس‌های تابستانه مدرسه را حتی بررسی نکرده و به حضور در کلاس‌های

مؤسسه آموزشی ادامه می‌دهد.» با توجه به متن بالا آرمان چند اشتباه در تصمیم‌گیری‌های خود داشته است؟

(۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۴۳- یک شرکت سهامی سازنده لوازم یدکی خودرو توسط ۳ سرمایه‌گذار راه‌اندازی شد و برای گسترش کار خود، اقدام به انتشار ۱۰۰ میلیون از سهام کل

شرکت کردند که دو تن از آنان هر یک ۲۰ درصد سهام و نفر سوم ۱۰ میلیون سهم را خریده و بقیه سهام را در بورس فروختند. اگر تعداد قطعات

ساخته شده در سال ۵۰۰۰ قطعه به قیمت هر واحد ۱,۲۰۰,۰۰۰ تومان باشد:

(الف) سود شرکت با در نظر گرفتن هزینه‌های تولید در پایان سال مالی چقدر است؟

(ب) سهم سرمایه‌گذار مؤسس اول و سوم از سود شرکت، به ترتیب چند میلیون تومان است؟

(پ) سودی که به بقیه خریداران سهام می‌رسد چه مقدار است؟

ردیف	هزینه‌های تولید	مبلغ
۱	اجاره ماهانه محل انبار و اجاره برخی از ماشین‌آلات	۵۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان
۲	دستمزد ماهانه هر یک از ۳۰ کارگر تراشکاری، جوشکاری و ریخته‌گری	۳,۲۰۰,۰۰۰ تومان
۳	خرید مواد اولیه قالب‌سازی سالانه	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
۴	هزینه سالانه طراحی و تولید قطعات با پرینترهای سه‌بعدی	۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۱) (الف) ۳,۶۱۲ میلیون تومان، (ب) $۴۰۰/۷۲۲ - ۶۱۳/۲۰۰$ ، (پ) ۱,۸۰۶ میلیون تومان(۲) (الف) ۶,۳۱۲ میلیون تومان، (ب) $۴۰۰/۷۲۲ - ۳۶۱/۲$ ، (پ) ۶,۱۰۸ میلیون تومان(۳) (الف) ۳,۶۱۲ میلیون تومان، (ب) $۷۲۲/۴ - ۳۶۱/۲$ ، (پ) ۱,۸۰۶ میلیون تومان(۴) (الف) ۶,۳۱۲ میلیون تومان، (ب) $۷۲۲/۴ - ۶۱۳/۲$ ، (پ) ۶,۱۰۸ میلیون تومان

محل انجام محاسبات

۴۴- «محمدرضا دانشجوی رشته کامپیوتر است و به تایپ مسلط است. او تصمیم می‌گیرد برای تأمین هزینه‌های تحصیل خود، خدمات تایپ ارائه دهد و از این طریق درآمد کسب کند. وی پس از مدتی به علت حجم بالای کار، برادرش را استخدام می‌کند تا به او کمک کند و ماهانه به او حقوق می‌پردازد.» کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های این کسب و کار نیست؟

- (۱) راه‌اندازی آسان
(۲) سهولت در تصمیم‌گیری
(۳) تقسیم‌بار مسئولیت
(۴) مسئولیت نامحدود در مقابل دعاوی

۴۵- عبارات کدام گزینه در خصوص «تعاونی‌ها»، نادرست است؟

- (۱) تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.
(۲) در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.
(۳) تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی متفاوتی با شرکت‌ها دارند؛ و هر کدام از اعضا با توجه به اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، می‌تواند چندین رأی داشته باشد.
(۴) توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

۴۶- فردی صاحب یک کارگاه تولیدی است و هزینه‌های زیر را متقبل شده است. هم‌چنین این فرد می‌توانست به جای احداث کارگاه، در یک اداره دولتی با حقوق ماهیانه دو میلیون تومان استخدام شود. سود یا زیان ماهانه کارگاه با احتساب هزینه فرصت کدام است؟

«خرید مواد اولیه برای تولید ماهیانه: ۳۲ میلیون تومان
پول آب، برق، گاز، عوارض شهرداری و مالیات سالانه: ۲۷۶ میلیون تومان
دستمزد ماهانه هر کارگر: ۱ میلیون تومان (مجموعاً ۱۰ کارگر)
درآمد سالانه: ۷۲۰ میلیون تومان»

- (۱) ۵ میلیون تومان ضرر یا زیان
(۲) ۷ میلیون تومان سود یا منفعت
(۳) ۵ میلیون تومان سود یا منفعت
(۴) ۷ میلیون تومان ضرر یا زیان

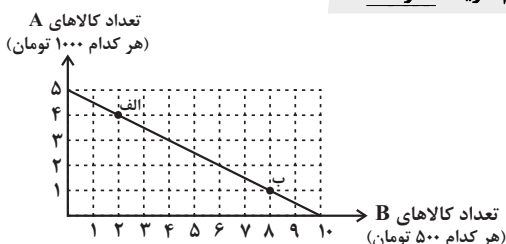
۴۷- سهام‌دار A، ۲۰ درصد و سهام‌دار B، ۲۲ درصد از سهام یک شرکت سهامی را خریداری کرده‌اند. اگر دارایی کل شرکت به ۲۰۰,۰۰۰ سهم تقسیم شده باشد، آنگاه:

الف) سهام‌دار B صاحب چند سهم از کل سهام شرکت است؟

ب) اگر سهام‌دار دیگری اضافه شود و ۷۰,۰۰۰ سهم خریداری کند، در چند درصد سهام شرکت، شریک است؟

- (۱) الف) ۴۰,۰۰۰ (ب) ۳۰
(۲) الف) ۴۴,۰۰۰ (ب) ۳۰
(۳) الف) ۴۰,۰۰۰ (ب) ۳۵
(۴) الف) ۴۴,۰۰۰ (ب) ۳۵

۴۸- فرض کنید شما ۵ هزار تومان برای خرید دو کالای A و B دارید. با توجه به نمودار زیر کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) برای حرکت از نقطه «ب» به «الف» باید از خرید سه واحد کالای A صرف نظر کنیم تا بتوانیم شش واحد بیشتر از کالای B خریداری کنیم.
(۲) در نقطه «ب» می‌توانیم ۱ واحد از کالای A و ۸ واحد از کالای B را خریداری کنیم.
(۳) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که با ۵ هزار تومان می‌توان خرید.
(۴) در نقطه «الف» می‌توانیم ۴ واحد کالای A و ۲ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

محل انجام محاسبات

۴۹- فردی می‌خواهد از بین چهار خودرو جدول زیر، یکی را برای خرید انتخاب کند. ستون دوم به ارزش گذاری ذهنی براساس معیارهای واقعی، ستون سوم به منافع داشتن آن خودرو که به صورت عددی درآمده و ستون چهارم به قیمت آن خودرو در بازار اشاره دارد. به نظر شما کدام یک از خودروها ارزش خرید بالاتری دارد؟

خودرو	ارزش گذاری ذهنی	منافع خودرو (به میلیون تومان)	هزینه خودرو (به میلیون تومان)
A	عالی	۱۴۰	۲۳۰
B	خوب	۱۰۰	۷۵
C	مناسب	۸۰	۶۵
D	مناسب	۶۰	۵۰

D (۴)

C (۳)

B (۲)

A (۱)

۵۰- فردی می‌خواهد خودروی خود را بفروشد. لاستیک‌های این خودرو فرسوده است، اما میزان فرسودگی‌شان با هم یکسان نیست. هم‌چنین تعویض هر کدام هم اثر متفاوتی بر درآمد فروش خودرو خواهد داشت. براساس جدول زیر بگویید این فرد چند لاستیک را باید قبل از فروش خودرو تعویض کند؟

لاستیک تعویض شده	منفعت (به هزار تومان)	هزینه (به هزار تومان)
لاستیک شماره (۱): در بدترین شرایط	۳۰۰	۲۱۰
لاستیک شماره (۲): در شرایط بد	۲۵۰	۲۷۰
لاستیک شماره (۳): در شرایط خوب	۱۵۰	۱۷۵
لاستیک شماره (۴): در بهترین شرایط	۱۰۰	۱۲۵

(۱) تنها لاستیک شماره ۱ را باید تعویض نماید.

(۲) لاستیک‌های شماره ۳ و ۴ را باید تعویض نماید.

(۳) لاستیک شماره ۲ را باید تعویض نماید.

(۴) هر چهار لاستیک را باید تعویض نماید.

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و

سیزدهم

(دوره بازگشت و بیداری)

صفحه‌های ۱۰ تا ۲۱

علوم و فنون ادبی (۱):

فصل یکم

(درس‌های ۱ تا ۳)

+ کارگاه تحلیل فصل اول

صفحه‌های ۱۰ تا ۳۵

۵۱- با توجه به ویژگی‌های روزنامه‌نگاری در دوره بیداری، کدام موارد صحیح است؟

الف) مجله بهار نشریه‌ای علمی محسوب می‌شد که در سال‌های مشروطه به‌وسیله میرزا یوسف اعتصامی (پدر پروین اعتصامی) منتشر شد.

ب) روزنامه‌های محدودی در این دوره انتشار یافت که دربردارنده مطالب اجتماعی، سیاسی و گاه تاریخی بود.

ج) مدیر روزنامه نسیم شمال، سید اشرف‌الدین گیلانی بود که مسائل سیاسی، اجتماعی و... را با لحن انتقادی و طنزآمیز بیان می‌کرد.

د) در سال‌های پایانی مشروطه، بیشتر روزنامه‌نگاران مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

ه) دو مجله دانشکده و نوبهار با مدیریت ملک‌الشعرای بهار در سال‌های مشروطه و پس از مجله بهار به عرصه ظهور رسیدند.

(۱) ج - د

(۲) الف - د

(۳) ج - ه

(۴) ب - الف

۵۲- توضیح مقابل کدام‌یک از شخصیت‌های ادبی زیر درست است؟

(۱) فرخی یزدی: از شاعران شاخص این دوره است که تحت‌تأثیر شاعران گذشته، به‌ویژه انوری و سعدی بود و در دوره هفتم مجلس، نماینده مردم شد.

(۲) ادیب‌الممالک فراهانی: فعالیت اصلی‌اش شاعری بود. وی سردبیر روزنامه مجلس بود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کند.

(۳) عارف قزوینی: شاعر وطنی و از موسیقی‌دانان عصر بازگشت بود. عرصه هنر او، تصنیف‌ها و ترانه‌هایی میهنی بود که در آزادی‌خواهی و برانگیختن مردم نقش داشت.

(۴) ایرج‌میرزا: در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعار روان و ساده مهارت داشت؛ در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود و در شمار شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار نمی‌گیرد.

۵۳- متن زیر برگزیده‌ای از کدام اثر ادبی و مربوط به کدام سبک است؟

«هرکه به امور دنیایی روی آورد و از سعادت آخرت خود غفلت کند، همچون آن مرد است که از پیش‌آشتر مست بگریخت و به‌ضرورت، خویشتن در چاهی آویخت...»

(۲) قابوس‌نامه - دوره غزنوی

(۱) کیمیای سعادت - دوره سلجوقی

(۴) کلیله و دمنه - نثر فنی

(۳) چهارمقاله نظامی عروضی - دوره سامانی

۵۴- از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر چند غلط وجود دارد؟

«میرزاده عشقی، شاعر، روزنامه‌نگار، نمایشنامه‌نویس و نظریه‌پرداز دوره بازگشت بود که در روزنامه‌اش، «قرن بیستم»، به افشاگری می‌پرداخت. عشقی به‌دلیل بی‌پروایی در بیان اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و وطن‌پرستانه، در اوج شکوفایی ترور شد. مهم‌ترین اثر عشقی نمایشنامه منثور «ایده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» است. بیت زیر از سروده‌های اوست:

از ماتم سرو قدشان سرو خمیده»

از خون جوانان وطن لاله دمیده

(۱) سه

(۲) چهار

(۳) پنج

(۴) شش

۵۵- با توجه به اوضاع ادبی دوره بازگشت، چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

الف) هدف انجمن ادبی خاقان، رهایی‌بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود.

ب) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان، در ایجاد نهضت بازگشت ادبی تأثیر داشت.

ج) گروهی از شاعران دوره بازگشت، به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ صبای کاشانی، قانی شیرازی و نشاط اصفهانی از این گروه‌اند.

د) شاعران دوره بازگشت به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند و در سطوح زبانی، ادبی و فکری، سبک خراسانی و عراقی را مورد توجه قرار دادند.

ه) مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند، با همراهی چند تن دیگر از ادیبان، انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد.

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

۵۶- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) صباى كاشانى در مثنوى، قصيده و غزل دست داشت. او پرچمدار بازگشت ادبى و شاخص‌ترين شاعر دوره بازگشت است.
- (۲) از اواسط دوره قاجار، اندك‌اندك مباحثى در مورد علل شكست و عقب‌افتادگى ايران مطرح شد و هم‌زمان، شعر بازگشت هم مورد انتقاد قرار گرفت.
- (۳) صبا آثارى چون گلشن صبا (به تقليد از گلستان سعدى) و خداوندنامه (حماسه‌اى مذهبى در بيان معجزات پيامبر (ص) و دليرى‌هاى حضرت على (ع) و ... از خود به يادگار گذاشت.
- (۴) ميرزا عبدالوهاب نشاط در نظم و نثر فارسى مهارت داشت. مجموعه آثار منظوم و منثور او با عنوان «گنجينه نشاط» باقى است.

۵۷- از ديدگاه تاريخ ادبيات دوره بيدارى، همه موارد درست است؛ به جز:

- (۱) نمايشنامه‌هاى اين دوره، مطابق شيوه نمونه‌هاى غربى است و زبان آن، همانند نثر داستانى قبل از مشروطه، خالى از تكلف است.
- (۲) ترجمه، از عوامل مؤثر در رشد آگاهى ايرانيان بود و با تأسيس چاپخانه در زمان ناصرالدين شاه، ترجمه آثار اروپايى آغاز شد.
- (۳) «سرگذشت حاجى باباى اصفهانى» جزو آثار ترجمه‌اى اين دوره است كه جيمز موريه، مؤلف و ميرزا حبيب اصفهانى، مترجم آن است.
- (۴) ميرزا آقا تبريزى، اولين نويسنده نمايشنامه به زبان فارسى است و برخى از آثار وي، تنها نمونه ادبيات نمايشى دوره بيدارى است.

۵۸- کدام گزینه در رابطه با تاريخ ادبيات دوره بيدارى درست نيست؟

- (۱) زبان شعر اين دوره، به سمت محاوره سوق داده شد تا با توده مردم ارتباط برقرار كند و قابل فهم باشد.
- (۲) از شعرا و روشنفكران آزادى خواه اين دوره، مى توان بهار و ميرزا آقاخان كرمانى را نام برد.
- (۳) در ادبيات بيدارى، شاعران و نويسندگان مظاهر استبداد و استعمار را با زبانى ادبى مورد نقد قرار مى دادند.
- (۴) مضمون عمده ادبيات بيدارى، سياسى، اقتصادى، تاريخى و اجتماعى مى باشد.

۵۹- به ترتيب هر يك از آثار «تاريخ تطور نظم فارسى - تاريخ بيدارى ايرانيان - شمس و طغرا - منشآت» از كيست؟

- (۱) ناظم الاسلام كرمانى - محمدتقى بهار - ميرزا حسن خان بديع - قائم مقام فراهانى
- (۲) محمدتقى بهار - ناظم الاسلام كرمانى - محمدباقر ميرزاخسروى - قائم مقام فراهانى
- (۳) ميرزا آقاخان كرمانى - محمدتقى بهار - محمدباقر ميرزاخسروى - اديب الممالك فراهانى
- (۴) محمدتقى بهار - ميرزا آقاخان كرمانى - ميرزا حسن خان بديع - اديب الممالك فراهانى

۶۰- هر کدام از گزاره هاى زير، به ترتيب درباره چه كسى است؟

- (الف) او با تغيير سبك نگارش، تكلف را در نثر از بين برد و نثر وي به گلستان سعدى نزديك است.
- (ب) وي در رواج نثر ساده و عاميانه كه بعدها در داستان هاى نويسندگان معاصر به كار رفت، نقش مؤثرى داشت.
- (۱) قائم مقام فراهانى - على اكبر دهخدا
- (۲) قائم مقام فراهانى - محمدتقى بهار
- (۳) اديب الممالك فراهانى - على اكبر دهخدا
- (۴) اديب الممالك فراهانى - محمدتقى بهار

۶۱- در تحلیل و بررسی شعر زیر، همه نکات زبانی صحیح است؛ به جز ...

«آن صحن چمن که از دم دی
اکنون ز بهار مانوی طبع
بر کشتی عمر تکیه کم کن
کاین نیل نشیمن نهنگ است»

(۱) کمی واژگان غیرفارسی

(۳) کاربردهای تاریخی دستور

(۲) وجود واژگان کهن فارسی

(۴) زبان ساده شعر و جمله‌های کوتاه

۶۲- کدام بیت دارای واژه‌آرایی است؟

(۱) آن سیل که دوش تا کمر بود
(۲) هم‌چو چین طره مشکین بت‌رویان چین
(۳) ساقی عشق ساغری می داد
(۴) چه بوی است کارام دل می‌برد

امشب بگذشت خواهی از دوش
شد جهان از ناف شب پر نافه مشک تترار
مست گشتیم از آن مدام مدام
مگر بوی زلف دلارام ماست

۶۳- در کدام بیت واج‌آرایی، حاصل تکرار مصوت است؟

(۱) از جنبش ابروی تو خورشید هراسد
(۲) فرو می‌ریخت خون دیده بر رخسار من وقتی
(۳) گلگونه شفق رخ خورشید را بس است
(۴) بار دل مجنون و خم طره لیلی

جایی که تو شمشیر کشی جای سپر نیست
که در خاطر خیال آن پری رخسار می‌کردم
حاجت به شمع نیست مزار شهید را
رخساره محمود و کف پای ایاز است

۶۴- در ابیات کدام گزینه حس ناراحتی درونی با وزن مناسب بیان شده است؟

(۱) مسلمانان دلی دارم جراح است
لبم ریش دلم را تازه دارد
(۲) رفت و ما را همه بیچاره و درمانده بماند
آه و دردا و دریغا که چو محمود ملک
(۳) باز آفتی به اهل جهان از جهان رسید
باز آتشی فتاد به عالم که دود آن
(۴) سوختم ز آتش هجران و دلم بریان شد
رشته جان من سوخته بگسیخته باد

ندانم تا مرا زین دل چه راحت
ز بس کان لب همی‌ریزد ملاحه
من ندانم که چه درمان کنم این را و چه چار
همچو هر خاری در زیر زمین ریزد خوار
کآثار کلفتش به زمین و زمان رسید
از شش جهت گذشت و به هفت آسمان رسید
ور نسازم چه کنم با دل بریان همه شب
گر ز عشق سر زلفت ندهم جان همه شب

۶۵- وزن کدام بیت در تقابل با محتوای آن است؟

(۱) بگذشت و باز آتش در خرمن سکون زد
(۲) دیدار دل‌فروزش در پایم ارغوان ریخت
(۳) یا رب دلی که در وی پروای خود نگنجد
(۴) سعدی ز خود برون شو گر مرد راه عشقی

دریای آتشینم در دیده موج خون زد
گفتار جان‌فزایش در گوشم ارغنون زد
دست محبت آن‌جا خرگاه عشق چون زد
کان کس رسید در وی کز خود قدم برون زد

۶۶- هر دو مورد کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) وزن و آهنگ، به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کند.
 (ب) شعر و نثر هر دو برای برانگیختن حس و حال عاطفی به کار می‌روند.
 (ج) تشخیص لحن مناسب هر متن، خواندن را دلنشین‌تر و درک محتوا را آسان‌تر می‌سازد.
 (د) توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف وزن می‌شود.
 (ه) شاعر برای انتقال عاطفه خود به دیگران از وزن کمک می‌گیرد.

(۱) هـ - الف (۲) ج - هـ (۳) ب - د (۴) الف - ب

۶۷- گزاره مقابل کدام بیت نادرست است؟

- (۱) ای همه هستی مکن از ما کنار
 (۲) غریبان را دل از بهر تو خون است
 (۳) سپهد برآشفت چون پیل مست
 (۴) خدا کند که نفهمی غمت چه با من کرد
 زانک ز هستی به کنار آمدیم (آهنگ ضربی دارد).
 دل خویشان نمی‌دانم که چون است (وزن و عاطفه همسو است).
 به پاسخ به شمشیر یازید دست (آهنگ شعر به بار حماسی آن افزوده است).
 که مرگ من نمی‌ارزد به غصه خوردن تو (محتوایی غمگین در وزنی ملایم).

۶۸- کدام ابیات با یکدیگر تناسب مفهومی دارند؟

- (الف) هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود
 (ب) نماند بر زمین هر کس به طینت خاکسار آمد
 (ج) قطره آبی که دارد در نظر گوهرشدن
 (د) تا مهر خموشی نرنی بر لب گفتار
 بر زبان، بند گرانی از تأمل بایش
 که عیسی از ره افتادگی گردون‌سوار آمد
 از کنار ابر، تا دریا تنزل بایش
 صائب، نشوی چون صدف از پاک‌دهان‌ها
 (۱) الف، د (۲) الف، ب (۳) ب، ج (۴) ج، الف

۶۹- مفهوم کدام بیت با بیت زیر قرابت دارد؟

- «حور خطا گفتم اگر خواندمت
 (۱) حور شود دست‌بریده چو من
 (۲) بیاراست بزمی چو باغ بهشت
 (۳) نعیم زاهدان حور و قصور است
 (۴) مانند تو آدمی در آفاق
 ترک ادب رفت و قصور ای صنم»
 یوسف خاطر بنمایم عیان
 به رخسار خوبان حوری‌سرشت
 نعیم عاشقان دیدار باشد
 ممکن نبود پیری ندیدم

۷۰- همه ابیات با یکدیگر قرابت معنایی دارند؛ به جز:

- (۱) خاطر ما وصف ذاتش چون تواند گفت چون
 (۲) شرح غمت به وصف نخواهد شدن تمام
 (۳) در کمترین صنع تو مدهوش مانده‌ایم
 (۴) شرح و بیان تو چه کنم زانکه تا ابد
 ناطقه مدهوش و دل سرگشته، جان حیران اوست
 جهدم به آخر آمد و دفتر تمام شد
 ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا؟
 شرح از تو عاجز است و بیان از تو بی‌خبر

فصل یکم
(درس های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه های ۱۰ تا ۳۴

در این بخش، از میان سؤالات علوم و فنون ادبی (۲) و علوم و فنون ادبی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال های ۷۱ تا ۸۰ «یا» به سؤال های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱- به ترتیب، هریک از آثار نامبرده، سروده یا نوشته چه کسی است؟

«جامع التواریخ - لمعات - تاریخ جهانگشا»

(۱) عطاملک جوینی - فخرالدین عراقی - رشیدالدین فضل الله همدانی

(۲) رشیدالدین فضل الله همدانی - فخرالدین عراقی - عطاملک جوینی

(۳) عطاملک جوینی - نجم الدین رازی - رشیدالدین فضل الله همدانی

(۴) رشیدالدین فضل الله همدانی - نجم الدین رازی - عطاملک جوینی

۷۲- آثار ذکرشده در کدام گزینه، همگی به نثر می باشند؟

(۲) المعجم - صد پند - مجالس سبعه - تحفة الاحرار

(۱) فیه ما فیه - لمعات - جمشید و خورشید - مکاتیب

(۴) مکاتیب - مرصادالعباد - رساله دلگشا - اخلاق الاشراف

(۳) تاریخ گزیده - عشاق نامه - بهارستان - مرصادالعباد

۷۳- فرصت ابراز عقاید برای مذاهب مختلف و گسترش قلمرو زبان فارسی، به طور هم زمان در کدام قرن به وقوع پیوست؟

(۴) قرن نهم

(۳) قرن هشتم

(۲) قرن هفتم

(۱) قرن ششم

۷۴- هجاهای کدام گزینه، یکی از ارکان عروضی بیت زیر است؟

که از گریهام ناقه در گل نشیند»

«به دنبال محمل چنان زار گریم

(۴) ناقه در گل

(۳) چنان زار

(۲) نشیند

(۱) به دنبال

۷۵- تقطیع هجایی اولین و آخرین رکن عروضی بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

چشم بینا جان آگاه و دل بیدار ده»

«یارب از عرفان مرا پیمانه ای سرشار ده

(۲) -U - / - -U -

(۱) - -U - / - -U -

(۴) -U - / - UU -

(۳) -U - / U - U -

۷۶- «وجه شبه» در کدام بیت مشهود است؟

- (۱) می‌دود گوی سعادت در رکاب دولتش
 - (۲) شکار آن‌گه توان کشتن که محکم در کمند آید
 - (۳) نوبر گوی سعادت نکند چو گانش
 - (۴) تیغ او خاک چو دریا کند از خون عدو
- قامت هر کس ز بار درد چون چوگان شده
چو بیخ مهر بنشاند درخت وصل برکندی
هر که چون غنچه سر خود به گریبان نبرد
جز چنین شه به چنان تیغ شبیخون نکند

۷۷- کدام بیت دارای اضافه تشبیهی است؟

- (۱) بیا آن آب آتش‌رنگ در ده
 - (۲) میانش یک سر مو در میان نیست
 - (۳) شنیدم کان صنم با ما چنان نیست
 - (۴) چو مرغی زیرک آمد جان خواجه
- که گر خود آتش است آتش‌نشان است
ولیکن یک سر مویش دهان است
ولیکن چون نظر کردم چنان است
که او را دام زلفت آشیان است

۷۸- در کدام گزینه برای یک «مشبه»، دو «مشبه‌به» آورده شده است؟

- (۱) روز چو شمعی به شب زودرو و سرفراز
 - (۲) چون آینه، جان نقش تو در دل بگرفته است
 - (۳) دل ما به دور رویت ز چمن فراغ دارد
 - (۴) بلم آرام چون قویی سبک‌بار
- شب چو چراغی به روز کاسته و نیم‌تاب
دل در سر زلف تو فرورفته چو شانه است
که چو سرو پای‌بند است و چو لاله داغ دارد
به نرمی بر سر کارون همی‌رفت (بلم: نوعی قایق)

۷۹- در کدام بیت بیشترین ادات تشبیه دیده می‌شود؟

- (۱) چو ماه روی تو در شام زلف می‌دیدم
 - (۲) ماه‌رویا دهن غنچه‌وش خوش‌سخت
 - (۳) چون قامتم کمان صفت از غم خمیده دید
 - (۴) چون جان تو شد در هوا ز افسانه شیرین ما
- شیم به روی تو روشن چو روز می‌گردید
چون شود خنده‌زنان پسته شکرشکن است
چون تیر ناگهان ز کنارم بجست یار
فانی شو و چون عاشقان افسانه شو افسانه شو

۸۰- کدام بیت فاقد تشبیه است؟

- (۱) لعلش به شکرخنده خود اعجاز مسیح است
 - (۲) عقل اگر داند که دل در بند زلفش چون خوش است
 - (۳) آسمانا شب وصل است و می و منزل امن
 - (۴) ندانم از چه سبب رنگ آشنایی نیست
- رویش به تجلی ید بیضای کلیم است
عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیر ما
چه شود گر نکنی ساز سحر ساز امشب
سهی‌قدان سیه‌چشم ماه‌سیما را؟

علوم و فنون ادبی (۱)

اگر به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.

فصل یکم
(درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۵

۸۱- در کدام گزینه حرف «را» به شکل تاریخی به کار رفته است؟

- (۱) قیمت عشق نداند قدم صدق ندارد
 - (۲) از سر زلف عروسان چمن دست بدارد
 - (۳) چشم کوتاه‌نظران بر ورق صورت خوبان
 - (۴) آرزو می‌کنم شمع صفت پیش وجودت
- ۸۲- کدام ویژگی سبکی در ابیات زیر دیده نمی‌شود؟
- «خمید نرگس پژمرده‌ای ز انده و شرم
فکنند بر گل خودروی دیده امید
که برنکرده سر از خاک در بسیط زمین
جواب داد که آیین روزگار این است

- (۱) شعر در حیطه ادبیات تعلیمی می‌گنجد.
- (۲) از واژگان کهن فارسی در ابیات استفاده شده است.
- (۳) شعر در قالب مثنوی سروده شده است.
- (۴) در ابیات انتهایی، شعر حالت مناظره به خود می‌گیرد.

۸۳- در کدام بیت واج‌آرایی بنا بر تکرار مصوت کوتاه «ی» شکل گرفته است؟

- (۱) ترسیدم و پشت بر وطن کردم
 - (۲) من از مفصل این نکته مجملی گفتم
 - (۳) خیال خال تو با خود به خاک خواهم برد
 - (۴) خمی که ابروی شوخ تو در کمان انداخت
- گفتم من و طالع نگوئسم
تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل
که تا ز خال تو خاکم شود عبیرآمیز
به قصد جان من زار ناتوان انداخت

۸۴- واج‌آرایی در کدام گزینه موسیقی برجسته‌ای ایجاد کرده است؟

- (۱) خروش از خم چرخ چاچی بخاست
- (۲) یاد یاران یار را میمون بود
- (۳) بدان بی‌بها ناسزاوار پوست
- (۴) به هر بام و در مردم شهر بود

۸۵- در کدام بیت آرایه تکرار وجود دارد؟

- (۱) مگیر زلف سیاهش به بوی دانه خال
 - (۲) گفتم که نقاب از رخ دلخواه برافکن
 - (۳) چو آن نگار جفاپیشه دست من نگرفت
 - (۴) گفتم که جهان بر من دلتنگ چه تنگ است
- که بهر مهر شاید میان مار گرفت
گفتا مگرت آرزوی دیدن جان است
بسا که چهره‌ام از خون دل نگار گرفت
گفتا که مرا همچو دلت تنگ‌دهان است

۸۶- کدام عامل می‌تواند بار حماسی فضای شعر را غنی‌تر سازد؟

- (۱) تکرار منظم موسیقی و هجاهای بلند
(۲) وزن و آهنگ کوبنده با هجای کشیده و بلند
(۳) استفاده از صور خیال و وزن ملایم
(۴) وزن و آهنگ کوبنده، کوتاه، ضربی و تند

۸۷- در کدام بیت وزن و آهنگ با محتوا کاملاً هماهنگ است؟

- (۱) این همه دلبندی و خوبی تو را / موضع ناز است و غرور ای صنم
(۲) من که ز خون حسین پر غم و دردم / شاد چگونه کنند خون رزانم؟
(۳) سیل غم بی‌شمار بار و خرم برد / طمع من از یار بردبار نه این بود
(۴) ای سینه که درمندی از غم / هم زانوی غم دوات جویم

۸۸- آهنگ و مضمون کدام بیت، در تصویرسازی صحنه جنگ، کمک بیشتری کرده است؟

- (۱) نترسیدند از مردن گه جنگ / ز نام بد بترسیدند و از ننگ
(۲) بود دشمن کهنه، مار سیاه / که صد سال دارد به دل کین نگاه
(۳) پاره‌پاره بزدم خنجر و شمشیر و سنان / تن هفتاد و دو تن از شهدا یعنی چه
(۴) به دست اندرش آبگون‌دشنه بود / به خون پری‌چهرگان تشنه بود

۸۹- کدام گزینه با ابیات زیر قرابت مفهومی دارد؟

- «ای آن‌که غمگنی و سزاواری / رفت آن که رفت و آمد آن که آمد»
(۱) می هست و درم هست و بت لاله‌رخان هست
(۲) از بودنی ای دوست چه داری تیمار
(۳) مرا دلی است که از غمگنی چو دور شود
(۴) سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت
- و اندر نهان سرشک همی‌باری / بود آن که بود خیره چه غم داری»
غم نیست و گر هست نصیب دل اعداست
وز فکرت بیهوده دل و جان افگار
به غمگنان شود و غم فراز گیرد وام
آتشی بود در این خانه که کاشانه بسوخت

۹۰- مفاهیم «بی‌زاد و توشه بودن، نکوهش آزمندی، پرورده‌گویی، اوضاع نابسامان» به ترتیب، از کدام ابیات دریافت می‌شود؟

- (الف) نان جو خور در بهشت سیرچشمی سیر کن / می‌خوری خون از برای نعمت الوان چرا؟
(ب) صدفوار گوهرشناسان راز / دهان جز به لؤلؤ نکردند باز
(ج) بر شکست قفس جسم از آن می‌لرزی / که سزاوار چمن بال و پری نیست تو را
(د) چون ورق برگشت موری شیر را عاجز کند / خط مویی بست دست قهرمان حسن را

(۴) الف، ج، د، ب

(۳) ج، الف، ب، د

(۲) ج، ب، د، الف

(۱) الف، ب، ج، د

ذخیره دانشی / علوم اجتماعی

(علوم انسانی و علوم اجتماعی،

فواید علوم اجتماعی)

صفحه‌های ۲ تا ۱۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۹۱- کدام گزینه، به ترتیب با نمودارهای مقابل مرتبط است؟

(الف)

(ب)

- (۲) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد و همچنین به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است. تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست. دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید.
- (۳) دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند و برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌دانند. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است، دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است اما دانشی غیرمؤثق و نامعتبر نیست.
- (۴) دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است و دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند. دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد.

۹۲- به ترتیب هریک از عبارات زیر، با کدام بخش از جدول مقابل مرتبط است؟

- دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی است.

- شکل‌گیری و پیشرفت دانش علمی

- تأکید بر روش علوم به جای موضوع آن

- علم محسوب نکردن علوم عقلانی و وحیانی

(۱) د - ب - الف - ج

(۲) ج - د - الف - ب

(۳) ج - ب - الف - د

(۴) الف - ب - ج - د

۹۳- علت، پیامد و علت هر عبارت، به ترتیب کدام است؟

- قدرت دفاع از حقایق موجود در دانش عمومی

- تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی یک جهان اجتماعی

- غنی‌تر شدن دانش عمومی

- (۱) تأمل و اندیشه در دانش عمومی - رواج تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم - ارتباط دو سویه دانش عمومی و دانش علمی
- (۲) توانمند شدن در دانش علمی - طرح ایده‌های جدید - تأمل و اندیشه در دانش عمومی و حمایت آن از دانش علمی
- (۳) داشتن دانش علمی - تلاش اعضای جهان اجتماعی برای حل تعارض - سرایت رویکرد جهان متجدد به جوامعی که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر نمی‌کنند
- (۴) مجهز شدن به دانش علمی - رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر - افزایش تدریجی ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی بر اثر تلاش‌های علمی

۹۴- هر عبارت، به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- برای حل قانون‌گریزی و بحران هویت می‌تواند راه‌حل‌های صحیح پیدا کند.

- در اوایل قرن بیستم، این علوم در صورتی که از روش تجربی استفاده می‌کردند علم تلقی می‌شدند.

- در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.

- باید به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید و در گشودن مرزهای علم به روی جهانیان، مشارکت داشته باشد.

- (۱) شناخت علمی - علوم انسانی و اجتماعی - دانش عمومی - علوم انسانی و اجتماعی بومی
- (۲) دانش حاصل از زندگی - علوم انسانی و اجتماعی - ذخیره دانشی - علوم انسانی و اجتماعی اسلامی و ایرانی
- (۳) دانش علمی - علوم فلسفه و دینی - دانش عمومی - علوم انسانی و اجتماعی بومی
- (۴) دانش حاصل از زندگی - علوم انسانی و اخلاق - دانش حاصل از زندگی - علوم انسانی و اجتماعی اسلامی و ایرانی

۹۵- کدام گزینه، به ترتیب به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- چرا گاهی انجام هر کنش، دشوار می‌شود؟

- تفاوت علوم در چیست؟

- کدام بخش ذخیره دانشی مانند هوا برای انسان است؟

(۱) جهان اجتماعی دانش لازم برای انجام آن را در اختیار انسان قرار نمی‌دهد. - روش - گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی

(۲) فردی که به تنهایی بیرون از جامعه زندگی می‌کند. - روش - آگاهی حاصل از زندگی

(۳) جهان اجتماعی دانش عمومی لازم برای انجام آن را در اختیار انسان قرار نمی‌دهد. - موضوع - دانش عمومی

(۴) فردی که به تنهایی بیرون از جامعه زندگی می‌کند. - موضوع - بخش عمیق‌تر و دقیق‌تر ذخیره دانشی

۹۶- پیامد هر عبارت، به ترتیب کدام است؟

- تعارض در ذخیره دانشی جوامع

- هویت فرهنگی متفاوت جهان‌های اجتماعی

- تأثیر متقابل دانش عمومی و دانش علمی و تناسب میان این دو

(۱) عدم حمایت همه‌جانبه دانش عمومی از دانش علمی - تعاریف متفاوت دانش علمی - هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

(۲) تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی یک جهان اجتماعی - تعاریف متفاوت و متضاد از علم - هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

(۳) تعارض میان جهان‌های اجتماعی - تعاریف متفاوت و متضاد از علم - امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن

(۴) ترجیح یکی از دانش‌ها بر دیگری - تعاریف متفاوت دانش علمی - دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است.

۹۷- کدام گزینه، جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

پایامد کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی	الف	ج
ب	متافیزیک	علوم تفهیمی

(۱) قوانین مربوط به کنش‌های آدمیان را مطالعه می‌کنند. - پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی - فهم فضیلت، عدالت، سعادت و راه

صحیح زندگی

(۲) موضوع آن اصل وجود است. - شرح تأثیر اجتماعات بر زندگی - فهم معانی کنش‌های انسان‌ها

(۳) در زمره علوم انسانی قرار دارد. - برخوردار شدن از فرصت‌های اجتماعات - انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان

(۴) درباره موجودات زنده، بحث می‌کند. - شرح تأثیر اجتماعات بر زندگی - فهم شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری

۹۸- کدام گزینه، به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر است؟

- کدام دیدگاه، وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد؟

- علت اهمیت بیشتر علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی چیست؟

(۱) یکی دانستن علوم اجتماعی و علوم انسانی - فراهم کردن فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان

(۲) متفاوت دانستن موضوعات علوم انسانی و علوم اجتماعی - کمک به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها

(۳) متفاوت دانستن روش علوم انسانی و علوم اجتماعی - ظرفیت علوم اجتماعی در داوری ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی

(۴) متفاوت دانستن موضوعات علوم انسانی و علوم اجتماعی - ظرفیت علوم اجتماعی در داوری علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن

۹۹- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی، پیش‌بینی در علوم اجتماعی ممکن نیست.

- ما حتی اگر درباره علوم طبیعی اطلاعات چندانی نداشته باشیم، می‌پذیریم که این علوم خوب هستند و نتایج سودمندی دارند.

- علمی که به پدیده‌های غیرارادی می‌پردازد، به دلیل اینکه درباره انسان بحث می‌کنند، از علوم انسانی هستند.

- موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - غ - ص

۱۰۰- کدام گزینه، در ارتباط با فواید علوم انسانی، به ترتیب درست و نادرست است؟

(۱) شناخت فضیلت، عدالت، سعادت و راه صحیح زندگی - داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها

(۲) رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت - انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها

(۳) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری - پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری

(۴) شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن - پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت

کنش‌های ما / پدیده‌های اجتماعی
جهان اجتماعی
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- هر یک از موارد «قرار گرفتن بر سر دوراهی»، «ناتوانی یک فارسی زبان در سخن گفتن به زبان عربی»، «گره کردن مشیت به هنگام اعتراض» و پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» به ترتیب به کدام ویژگی کنش اشاره دارد؟

- (۱) ارادی بودن - آگاهانه بودن - هدفدار بودن - معنادار بودن
(۲) هدفدار بودن - ارادی بودن - معنادار بودن - هدفدار بودن
(۳) ارادی بودن - آگاهانه بودن - معنادار بودن - هدفدار بودن
(۴) هدفدار بودن - ارادی بودن - هدفدار بودن - معنادار بودن

۱۰۲- کدام گزینه در رابطه با موارد زیر، به ترتیب صحیح است؟

- ترک سیگار

- آسیب و بیماری برای خود و دیگران

- دریافت نمره قبولی در امتحان

- رعایت ادب

(۱) پیامد غیرارادی کنش - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - کنش فردی

(۲) پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد طبیعی کنش - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده دیگری - کنش اجتماعی

(۳) پیامد غیرارادی کنش - پیامد غیرارادی کنش - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده دیگری - کنش اجتماعی

(۴) پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - کنش فردی

۱۰۳- در ارتباط با کنش و پیامدهای آن، چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

- کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت می‌گیرد و افراد در همه موارد به آگاهی موجود در کنش‌هایشان توجه دارند.

- پیامدهای ارادی کنش احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود، زیرا خودشان کنش هستند و باید کنشگری، آن‌ها را انجام دهد.

- در همه موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

- برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، هدفمندی انسان نیز ضروری است، زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد؛ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۰۴- هر عبارت، به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- تعارف کردن هنگام سوار شدن به اتوبوس

- شیوه‌های معین احوال‌پرسی از دیگران

- اشتراک میان نظم و ثروت

- آداب داشتن ادب

(۱) هنجار اجتماعی - پدیده اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی

(۲) کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های اجتماعی

(۳) پدیده اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی

(۴) کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های اجتماعی

۱۰۵- پیامد، معنا یا مفهوم هر عبارت، به ترتیب کدام است؟

- ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

- رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه‌شب و به دور از چشم دیگران

(۱) انتقال ارزش‌ها و هنجارها به افراد - کنش اجتماعی

(۲) انتقال فرهنگ - کنش فردی

(۳) تداوم و استمرار ارزش‌ها و هنجارها - کنش فردی

(۴) عمل به ارزش‌ها و هنجارها از سوی افراد جامعه - کنش اجتماعی

ج	هنجار اجتماعی	ب
خردترین پدیده اجتماعی	الف	عدالت، امنیت و آزادی

۱۰۶- هر عبارت، به ترتیب با کدام قسمت جدول، مرتبط است؟

- از جنس وسیله و روش هستند

- کنش اجتماعی

- ارزش‌های اجتماعی

(۱) ب - ج - الف

(۲) ج - ب - الف

(۳) الف - ب - ج

(۴) الف - ج - ب

۱۰۷- علت هر یک از موارد زیر، به ترتیب چیست؟

- جهان اجتماعی

- فروپاشی جهان اجتماعی

- امنیت

(۱) مجموعه ارزش‌های اجتماعی - عدم انتقال فرهنگ توسط اعضا - هنجارهای اجتماعی

(۲) مجموعه ارزش‌های اجتماعی - عدم انتقال فرهنگ توسط اعضا - کنش‌های اجتماعی

(۳) مجموعه پدیده‌های اجتماعی - عدم حفظ فرهنگ توسط اعضا - کنش‌های اجتماعی

(۴) مجموعه پدیده‌های اجتماعی - عدم انتقال فرهنگ توسط اعضا - هنجارهای اجتماعی

۱۰۸- به ترتیب کدام عبارت درباره «جهان ماوراءطبیعی» درست و در رابطه با «جهان اجتماعی» نادرست است؟

(۱) شناخت جهان ماوراءطبیعی ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد. - اعضای مختلف جهان اجتماعی همچون یک تیم، از عضویت یکدیگر آگاه‌اند و عضویت و نقش هر کدام توسط همه اعضا تعریف یا پذیرفته می‌شود.

(۲) با ورود جهان ماوراءطبیعی به جهان اجتماعی، جهان اجتماعی گسترده‌تر می‌شود. - نظم از ویژگی‌های مهم جهان اجتماعی است.

(۳) پدیده‌های جهان ماوراءطبیعی به واسطه ارزشی که دارند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند. - آگاهی و شناخت مشترکی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، در واقع فرهنگ آن جهان اجتماعی است.

(۴) قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس برخوردی متفاوت دارد. - جهان اجتماعی و نظم آن اعتباری نیست، بلکه تکوینی است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.

۱۰۹- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- اعضای جهان اجتماعی چه زمانی وارد این جهان می‌شوند؟

- جهان طبیعی چگونه وارد جهان اجتماعی می‌شود؟

- کدام واژه برای اشاره به مجموعه‌های بزرگ، به کار می‌رود؟

- انسان برای شناخت پدیده‌های ناشناس، چه می‌کند؟

(۱) هنگامی که عضویت در جهان اجتماعی را بپذیرند. - به واسطه ارتباط با زندگی انسان - جهان - به جست‌وجوی تفاوت پدیده‌ها با یکدیگر می‌پردازد.

(۲) از زمانی که پا به جهان اجتماعی می‌گذارند. - طبیعت قسمت جدایی‌ناپذیر زندگی انسان است. - جهان - به جست‌وجوی تفاوت پدیده‌ها با یکدیگر می‌پردازد.

(۳) هنگامی که عضویت در جهان اجتماعی را بپذیرند. - به واسطه ارتباط با زندگی انسان - جهان - آن‌ها را با پدیده‌های آشنا مقایسه می‌کند.

(۴) از زمانی که پا به جهان اجتماعی می‌گذارند. - به واسطه ارتباط با زندگی انسان - اجتماع - آن‌ها را با پدیده‌های آشنا مقایسه می‌کند.

۱۱۰- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- حقوق و تکالیفی که اعضای جهان اجتماعی از آن برخوردار می‌شوند، متناسب با نقش آن‌هاست.

- اقدامات شتاب‌زده انسان در مواجهه با طبیعت، نمونه‌ای از ورود جهان اجتماعی به جهان طبیعی است.

- انسان‌ها برای رهایی از سردرگمی و ایجاد نظم به دسته‌بندی رو می‌آورند.

- سیل پدیده‌ای است که بیرون از جهان اجتماعی قرار دارد و نمی‌تواند وارد آن شود.

(۱) غ - ص - ص - غ

(۲) ص - ص - غ - ص

(۳) ص - غ - غ - ص

(۴) ص - ص - ص - غ

فصل اول: فرهنگ جهانی

(درس‌های ۱ تا ۴)

صفحه‌های ۱ تا ۳۳

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۲) و جامعه‌شناسی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ «یا» به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

۱۱۱- کدام یک، به ترتیب درباره جهان فردی، درست و درباره جهان اجتماعی، نادرست است؟

- (۱) به زندگی شخصی انسان باز می‌گردد. - این بخش هویت فرهنگی دارد و محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست.
(۲) دانسته‌ها، تجربیات و خلیات ویژه هر انسان، مربوط به این بخش است. - شیوه زندگی اجتماعی انسان مربوط به این بخش است.
(۳) اندیشیدن در مورد موضوعی خاص، موجب ورود به این جهان می‌شود. - ابعاد اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.
(۴) این بخش هویت فرهنگی دارد. - اندیشیدن در مورد موضوعی خاص، موجب ورود به این جهان می‌شود.

۱۱۲- هریک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام قسمت جدول ارتباط دارد؟

- جهان فردی اشخاص، نادیده گرفته نمی‌شود و فرد در قبال فرهنگ و جامعه، مسئول است.

- جهان طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض تصرفات مختلف جهان اجتماعی است.

- بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

- (۱) ب - الف - ج (۲) ج - ب - الف (۳) ب - ج - الف (۴) الف - ب - ج

۱۱۳- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- ایرانیان باستان، فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی خود داشتند و جهان‌گشایی‌های آن‌ها منجر به جهانی شدن فرهنگ آنان شد.
- امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز، شکل می‌گیرد.
- مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی مصادیق استعمار فرانو هستند.
- در طول تاریخ، فرهنگ‌هایی از مرزهای جغرافیایی خود عبور کرده و به سوی جهانی شدن گام برداشته‌اند و برخی از آن‌ها فرهنگ سلطه و استکبار بوده‌اند.

- (۱) ص - ص - ص - غ (۲) غ - ص - ص - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - ص - غ

۱۱۴- کدام گزینه، بیان‌گر ویژگی‌های «مدینه تغلب» فارابی نیست؟

- (۱) مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمردند. - دوست دارند بر یک‌یک مردم جامعه خود نیز چیره شوند. - از آنجا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند، ناچارند از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند.
(۲) گمان می‌برند که فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند و باید باشند. - گمان می‌برند از همه جوامع دیگر برترند. - مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمردند.
(۳) همواره می‌خواهند دیگران آنان را ستایش کنند. - گمان می‌برند که ملت‌های دیگر توانسته‌اند به موقعیتی که آنان به‌دست آورده‌اند، برسند. - جوامع و اقوام دیگر از آنان خوشبخت‌ترند.
(۴) مردم برای غلبه بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند. - همه آن‌ها شیفته غلبه بر اقوام و ملل دیگرند و این‌گونه اندیشه‌ها در آنان حس خودخواهی را تقویت می‌کند. - نمی‌خواهند ملت‌های مقهور مالک جان و مال خود باشند.

۱۱۵- هریک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش از جدول مقابل است؟

- قدرت نظامی و سیاسی و اشغال یک سرزمین خارجی
- کودتا و نهادها و سازمان‌های بین‌المللی اقتصادی و سیاسی
- استعمار قدیم
- مجریان آشکار و استعمارگران پنهان‌اند.
- استعمار فرانو

انواع استعمار	ابزارها	وضعیت استعمارگران و مجریان
استعمار نو	ب	الف
ج	فناوری اطلاعات	و
هـ	د	استعمارگران حضور مستقیم دارند

- (۱) د - ب - ه - الف - ج

- (۲) ه - ج - الف - د - ب

- (۳) د - ب - ج - و - الف

- (۴) ج - ب - الف - و - ه

۱۱۶- به ترتیب اشتراک «فرهنگ ژاپن و اینکاها»، «اشتراک فرهنگ صهیونیسم و سرمایه‌داری» و «توع فرهنگی که در آن انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است» در کدام گزینه بیان شده است؟

- (۱) تداوم تاریخی بالا - فرهنگ سلطه - جبرگرا
 (۲) گستره جغرافیایی وسیع - فرهنگ سلطه - دنیاگرایز
 (۳) عدم وجود تداوم تاریخی بالا - تقسیم جهان به دو منطقه مرکز و پیرامون - جبرگرا
 (۴) نداشتن گستره جغرافیایی وسیع - تقسیم جهان به دو منطقه مرکز و پیرامون - جبرگرا
- ۱۱۷- هریک از موارد زیر، مربوط به کدام بخش از جدول مقابل است؟

ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی	توضیحات
عقلانیت	ج
الف	معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است.
ب	زمینه تحقق و گسترش عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم می‌آورد.
عدالت	د

- حقیقت
 - محصولات تراریخته که یکی از راهکارهای بشر برای رشد جمعیت کره زمین و کمبود منابع است، مضرات بی‌شماری دارد.
 - مسئولیت و تعهد
 - فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به آن معتقد و پایبند باشد.

- (۱) الف - ج - ب - د
 (۲) ب - ج - د - الف
 (۳) الف - ج - د - ب
 (۴) د - ج - ب - الف

۱۱۸- در ارتباط با ارزش جهان‌شمول آزادی، کدام گزینه به ترتیب به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- پرسش‌هایی که همواره با آزادی همراه هستند، کدام‌اند؟
 - چگونه معنای آزادی مشخص می‌شود؟
 - پیامد عدم وجود آزادی در فرهنگ جهانی چیست؟

- (۱) آزادی از که، آزادی برای که؟ - پاسخ به پرسش‌های آن براساس ارزش‌های جهان‌شمول - عدم وجود قید و بندهایی که مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند.
 (۲) آزادی از چه، آزادی برای چه؟ - پاسخ به پرسش‌های بنیادین و ابدی انسان - عدم وجود قید و بندهایی که مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند.
 (۳) آزادی از چه، آزادی برای چه؟ - همراه با ارزش‌های جهان‌شمول حقیقت، عدالت و معنویت - فراهم شدن زمینه ظلم بر انسان و عدم رسیدن او به کمال و حقوق انسانی‌اش
 (۴) آزادی از چه، آزادی برای که؟ - همراه با ارزش‌های جهان‌شمول حقیقت، معنویت و عدالت - فراهم شدن زمینه ظلم بر انسان و عدم رسیدن او به کمال و حقوق انسانی‌اش

۱۱۹- عبارت زیر، مربوط به کدام مقطع تاریخی در گسترش فرهنگی عقاید و ارزش‌های اسلامی است؟

«ارزش‌های جاهلی در این دوره به تدریج اقتدار جامعه اسلامی را در چارچوب مناسبات قبیله‌ای و عشیره‌ای سازمان بخشید.»

- (۱) پیامبری و نبوت (۲) خلافت (۳) استعمار (۴) بیداری اسلامی

۱۲۰- در رابطه با ویژگی‌های استبداد قومی، کدام گزینه درست است؟

- (۱) عقبه‌ای خارج از جغرافیای جهان اسلام داشت.
 (۲) در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد.
 (۳) با رعایت ظواهر اسلامی، پوشش دینی خود را حفظ می‌کرد.
 (۴) به رغم هویت اسلامی خود، در رویارویی غیرمستقیم با حضور فرهنگ اسلامی بود.

کنش‌های ما / پدیده‌های اجتماعی
جهان اجتماعی
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

اگر به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۲۱- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام یک از ویژگی‌های کنش انسانی مرتبط است؟

- عدم فهم زبان اسپانیایی

- کنش نبودن عقب کشیدن ناخودآگاه دست از جسم داغ

- دوراهی انتخاب رشته حقوق و روان‌شناسی

(۲) آگاهانه بودن - ارادی بودن - ارادی بودن

(۱) آگاهانه بودن - آگاهانه بودن - ارادی بودن

(۴) معنادار بودن - هدف‌دار بودن - آگاهانه بودن

(۳) آگاهانه بودن - معنادار بودن - هدف‌دار بودن

۱۲۲- کدام گزینه، به ترتیب درباره پیامدهای کنش، نادرست و درباره ویژگی‌های کنش، درست است؟

(۱) پیامدهای ارادی، خودشان کنش هستند و کنشگری باید آن‌ها را انجام دهد. - پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» مربوط به هدف‌داری کنش است.

(۲) اگر پیامد وابسته به اراده انسان باشد، قطعی است. - سخن گفتن، مربوط به ویژگی آگاهانه بودن است.

(۳) پیامدهای ارادی، نتیجه طبیعی کنش‌اند. - کنش، همیشه وابسته به آگاهی و اراده نیست.

(۴) در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند. - پرسش «چرا چنین کردی؟» مربوط به معنای کنش است.

۱۲۳- اینکه فردی با وجود اینکه می‌داند سیگار برای او ضرر دارد اما همچنان این کار را انجام می‌دهد، بیان‌گر کدام ویژگی کنش است؟

(۱) برای انجام کنش علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است.

(۲) انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند.

(۳) کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح، شکل نمی‌گیرند.

(۴) کنش انسان، بدون آگاهی انجام نمی‌شود.

۱۲۴- فردی در حال آواز خواندن با صدای بلند در یک محیط عمومی است. عمل آواز خواندن فرد یکی از موارد ... محسوب می‌شود و اگر فرد برای رعایت

حقوق دیگران آواز خواندن خود را قطع کند، در این صورت ... به وجود می‌آید.

(۲) کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی

(۱) کنش فردی - هنجار اجتماعی

(۴) کنش فردی - ارزش اجتماعی

(۳) کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی

۱۲۵- کدام عبارت در رابطه با کنش اجتماعی، صحیح نیست؟

(۱) کنش اجتماعی نوعی از کنش انسانی است.

(۲) کنش‌های اجتماعی و پیامدهایی که به دنبال دارند، همان پدیده‌های اجتماعی‌اند.

(۳) در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده آدمی، ویژگی‌ها و اعمال دیگران را در نظر می‌گیرد.

(۴) در کنش اجتماعی، لزوماً باید به غیر از فرد، افراد دیگری نیز حضور داشته باشند.

۱۲۶- با توجه به نمودار مقابل، به ترتیب هریک از عبارات زیر مربوط به کدام یک از قسمت‌های آن است؟

- زهرا در ذهن خود مجسم می‌کند که در آینده وکیل شده است.

- مریم به تنهایی مشغول درس خواندن برای امتحانات ترم است.

- خانواده آقای موسوی، در هنگام سال تحویل سفره هفت‌سین خود را در کنار مزار برادر آقای موسوی که شهید شده است، می‌چینند.

(۱) د - الف - ب

(۲) ب - ج - الف

(۳) ب - الف - ج

(۴) د - ج - الف

۱۲۷- عبارات زیر، به ترتیب با کدام موارد ارتباط دارند؟

- بنی‌آدم اعضای یک پیکرند

- فروریختن یا دگرگون شدن جهان اجتماعی

(۱) مقایسه جهان اجتماعی و موجودات زنده - عدم پذیرش عضویت در جهان اجتماعی توسط فرهنگ‌های دیگر

(۲) وابستگی اعضای موجودات زنده به یکدیگر - عدم انتقال فرهنگ از طریق آموزش و تعلیم و تربیت

(۳) مقایسه جهان اجتماعی و موجودات زنده - عدم انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر

(۴) روابط و ساختار تکوینی اعضای موجودات زنده - ناتوانی یک نسل در حفظ فرهنگ خود

۱۲۸- جهان اجتماعی بر کدام مورد دلالت دارد و معیار شناسایی پدیده‌های جهان اجتماعی، کدام است؟

(۱) پدیده‌هایی که در مجموعه‌های بزرگ قرار دارند. - تأثیرات تعیین‌کننده در کنش‌های اجتماعی

(۲) پدیده‌هایی که در محدوده زندگی اجتماعی انسان قرار دارند. - ارتباط آن‌ها با زندگی اجتماعی

(۳) پدیده‌هایی که در محدوده محیط طبیعی قرار دارند. - دگرگونی کنش‌های اجتماعی

(۴) پدیده‌هایی که در محدوده جهان ماوراءطبیعت قرار دارند. - ارتباط آن‌ها با زندگی اجتماعی

۱۲۹- کدام گزینه در ارتباط با بسط جهان اجتماعی درست است؟

(۱) شناخت فلزات و به دنبال آن اثرگذاری آنان بر ساخت ابزارها و وسایل جدید، فلزات را به جهان اجتماعی وارد می‌کند.

(۲) جهان ماوراءطبیعی قبل از انسان وجود داشته و پس از نابودی انسان‌ها نیز، وجود دارد و نمی‌تواند به جهان اجتماعی راه یابد.

(۳) کنش‌های اجتماعی انسان و پیامدهایشان، فرصت‌های زندگی اجتماعی را محدود می‌کنند و در گستره جهان اجتماعی قرار نمی‌گیرند.

(۴) پدیده‌هایی که محصول کنش اجتماعی انسان نیستند، نمی‌توانند به جهان اجتماعی راه یابند.

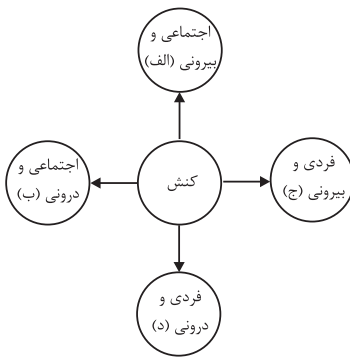
۱۳۰- اعتقاد به ماوراءالطبیعه چگونه می‌تواند کنش‌های اجتماعی آدمیان را دگرگون سازد و محدود شدن فرصت‌های زندگی اجتماعی، نتیجه چیست؟

(۱) از طریق گشایش درهای آسمان به روی مؤمنان - ستم‌پیشگی انسان‌ها و انتقام الهی

(۲) از طریق تغییر آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی - آلودگی محیط زیست

(۳) از طریق تغییر عمل سنت‌های الهی با انسان‌ها - ستم‌پیشگی انسان‌ها

(۴) از طریق گشایش درهای آسمان به روی مؤمنان - رفتار شتاب‌زده و نابخردانه انسان

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۱/۷/۲۲

آزمون ۲۲ مهر ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۴	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۱۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۱) و (۳)	اجباری	۲۰	۱۳۱	۱۵۰	۲۰
۲	عربی زبان قرآن (۲)	انتخابی	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۳	عربی زبان قرآن (۱)		۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
۴	تاریخ و جغرافیا (۳)	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۵	تاریخ و جغرافیا (۱)	اختیاری	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
۶	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۷	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۸	منطق	اجباری	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۹	فلسفه یازدهم	انتخابی	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۰	منطق		۱۰	۲۳۱	۲۴۰	

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)

درس ۱

صفحه‌های ۱ تا ۴

عربی (۱):

ذاک هو الله / إنکم مسؤولون

درس‌های ۱ و ۲

صفحه‌های ۱ تا ۲۲

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۳۱ - ۱۳۹)

۱۳۱- ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾:

- (۱) و در خلق آسمان‌ها و زمین اندیشه می‌کنند (و می‌گویند) پروردگارا این را بیهوده نیافریدی!
- (۲) و در اندیشه آفرینش آسمان و زمین هستند (و می‌گویند) پروردگارا این را باطل خلق نکرده‌ای!
- (۳) و درباره آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند (و می‌گویند) خداوند این آفرینش را باطل نیافریدی!
- (۴) و در خلقت آسمان‌ها و زمین فکر می‌کنند (و می‌گویند) پروردگار ما این را بیهوده خلق نکرده است!

۱۳۲- «الشَّمْسُ الَّتِي لَهَا جَذْوَةٌ مُسْتَعْرَةٌ خَلَقَهَا رَبُّ ذُو حِكْمَةٍ بِالْعَاقِبَةِ»:

- (۱) خورشید که پاره آتش فروزان می‌باشد، پروردگاری آن را آفریده که حکمت کاملی دارد!
 - (۲) خورشیدی که اخگری فروزان دارد، پروردگاری آن را خلق کرده که دارای حکمتی کامل است!
 - (۳) پروردگاری که حکمتی فراوان دارد، همان خورشیدی را خلق نموده که اخگری نورانی دارد!
 - (۴) پروردگار که دارای حکمتی کامل می‌باشد، خورشید را که اخگرش سوزاننده است، خلق نموده!
- ۱۳۳- «إِنَّ الَّذِي تَنْهَمُرُ الْأَنْعُمُ بِقُدْرَتِهِ وَ يَشِقُّ الْأَبْصَارَ فِي الْوُجُوهِ لَا يَتْرُكُنَا أَمَامَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ»:

- (۱) به راستی آنکه با قدرتش نعمت‌ها را سرازیر می‌کند و دیدگان را در چهره‌ها می‌شکافد، ما را در برابر قوم ستمگران رها نکرده است!
 - (۲) بی‌گمان او کسی است که با قدرت او نعمت‌ها ریزان شده و دیدگان در چهره‌ها شکافته می‌شوند، پس ما را مقابل قوم ظالم رها نمی‌کند!
 - (۳) بدون شک همان کسی که قدرتش نعمت‌ها را سرازیر می‌کند و دیدگان را در چهره‌ها می‌شکافد، در برابر قوم ستمگران رهایمان نمی‌کند!
 - (۴) بی‌تردید کسی که نعمت‌ها با قدرت او ریزان می‌شوند و دیدگان را در چهره‌ها می‌شکافد، ما را در برابر قوم ستمگر رها نمی‌کند!
- ۱۳۴- «كَانَ فَلَاحُو تِلْكَ الْمُنْطَقَةِ يَتَمَتُّونَ: لَيْتَ نُزُولُ الْمَطَرِ يَكُونُ فِي هَذِهِ السَّنَةِ أَكْثَرَ مِمَّا نَزَلَ فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ»:

کشاورزان آن منطقه ...

- (۱) آرزو می‌کردند ای کاش امسال بارش باران از آنچه که در سال قبل فرود آمد بیشتر بود!
- (۲) آرزو کرده بودند کاش بارش باران، امسال بیشتر باشد از آنچه در سال گذشته فرود آمد!
- (۳) آرزو می‌کردند کاش امسال بارش باران بیشتر باشد از آنچه در سال گذشته فرود آمد!
- (۴) آرزو می‌کردند کاش باران امسال بیشتر از آنچه که در سال گذشته باریده بود ببارد!

۱۳۵- «ما كان ذلك الشاب يعلم أن العالم الأكبر انطوى فيه و هو ليس جرماً صغيراً كما كان يزعم!»:

- (۱) آن جوان نمی دانست دنیایی که در او به هم پیچیده است بزرگتر است و او پیکر کوچکی نیست آن طور که گمان می کرد!
- (۲) آن جوان نمی دانست که جهان بزرگتر در او به هم پیچیده است و او چنان که گمان می کرد یک پیکر کوچک نیست!
- (۳) آن جوانی بود که نمی دانست جهان بزرگتر در او به هم پیچیده است و او پیکر کوچکی نیست آن طور که پنداشته بود!
- (۴) آن جوان نمی دانست همانا دنیای بزرگتر در او به هم پیچیده است و او پیکر کوچک نیست چنان که تصور می کرد!

۱۳۶- عین الخطأ:

- (۱) ليتني أقدر أن أطفئ نار الحسد في قلبي!: كاش بتوانم آتش حسادت را در قلب خود خاموش کنم!
- (۲) طوبى لمن يملكون ألسنة فارغة عن الكذب!: خوشا به حال کسانی که زبان های خود را خالی از دروغ نگه دارند!
- (۳) إذا ملك الأراذل يصيرون المجتمع غير صالح للعيش!: هرگاه فرومایگان حکمرانی کنند، جامعه را برای زندگی نامناسب می گردانند!
- (۴) حافظوا على المرافق العامة لينتفع بها جميع الناس!: از تأسیسات عمومی مراقبت کنید تا همه مردم از آن ها بهره مند گردند!

۱۳۷- عین الصحيح:

- (۱) داء المرء في أغلب الأوقات منه بينما لا يشعر!: در بیشتر وقت ها دواى انسان از خود اوست در حالی که احساس نمی کند!
- (۲) علّمتني التجارب أن قيمة كل امرئ ما يحسنه!: تجربه ها به من آموخته اند که ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را به خوبی انجام می دهد!
- (۳) لا تطلبوا بالعلم بدلاً فإن الجاهل ميت و العالم حي!: برای دانش نباید جانشینی جست و جو کنید زیرا نادان، مرده است و عالم، زنده!
- (۴) إنما الفخر في الدنيا لعقل ثابت و حياء و عفاف لا نسب!: همانا افتخار در دنیا به اندیشه ای استوار و زندگی کردن و پاکدامنی است نه دودمان!

۱۳۸- «آیا نمی دانی که تو از گوشت و استخوان و پی آفریده شده ای!»:

- (۱) أ لا تعلم أنك خلقت من اللحم و العظم و العصب!
- (۲) أ لا تدري إنكم خلقت من اللحم و العظم و العصب!
- (۳) أ لا تعلم أنك قد خلقت من اللحم و العصب و العظم!
- (۴) هل لا تعلمين أنك قد خلقت من اللحم و العظم و العصب!

۱۳۹- «الكلام كالدواء؛ قليله ينفع و كثيره قاتل!» عَيْن الأبعد عن مفهوم العبارة:

- (۱) الأمن و السلام، من قلة الكلام!
- (۲) كم گوی و گزیده گوی چون دُر / تا ز اندک تو جهان شود پر!
- (۳) چند خموش می‌کنم سوی سکوت می‌روم / هوش مرا به رغم من ناطق راز می‌کنی!
- (۴) إذا تمَّ العقلُ نقصَ الكلام!

■ ■ عَيْن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۱۴۰-۱۴۲)

۱۴۰- «حَكَمْتُ في مباراة كرة القدم بينَ فريقينِ مُجِدِّينَ و أعطيتُ الفريقَ الأوَّلَ جائزةَ ذهبيةٍ»:

- (۱) مُجِدِّينَ: اسم - مثني للمذكر (مفرد: مُجَدِّ) / صفة و موصوفها: فريقين
 - (۲) الأوَّلَ: اسم - مفرد مذكر (مؤنثه: الأوَّلَة) - من الأعداد الترتيبية
 - (۳) أعطيتُ: فعل ماضٍ - للمتكلم - له ثلاثة حروف أصلية
 - (۴) ذهبية: اسم - مفرد مؤنث / صفة و موصوفها: جائزة
- ۱۴۱- «قالَ رسولُ الله: تَحَفَّظُوا مِنَ الأرضِ فَإِنَّهَا أُمُّكُمْ»:

- (۱) قالَ: فعل ماضٍ - للغائب - مصدره (قول) / فعل و فاعله «رسول»
 - (۲) الله: لفظ الجلالة - مفرد مذكر - معرفة / مضافٌ اليه
 - (۳) تَحَفَّظُوا: فعل أمر - للمخاطبين - حروفه الأصلية أو مادته: ح ف ظ
 - (۴) الأرض: اسم - مفرد مذكر - معرّف بآل
- ۱۴۲- «إذا ملكَ الأرادلُ هلكَ الأفاضلُ»:

- (۱) ملكَ: فعل ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب / فعل شرط
- (۲) الأرادلُ: اسم - جمع تكسير و مفرد «الزذل»
- (۳) هلكَ: فعل ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب - حروفه الأصلية ثلاثة
- (۴) الأفاضلُ: اسم - جمع مكسر - معرفة (بسبب حرف «ال») / فاعل

■ ■ عَيْن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۴۳ - ۱۵۰)

۱۴۳- عَيْن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) قَالَتِ المُدْرِسَةُ: جَذْوَةُ الشَّمْسِ مُسْتَعِرَّةٌ و فيها ضياءٌ و بها حَرَارَةٌ مُنْتَشِرَةٌ!
- (۲) إِطْفَاءُ مُكَيِّفِ الهَوَاءِ و الحِفاظُ عَلَيْهِ مَسْئُولِيَّةٌ مُشْتَرَكَةٌ بَيْنَ الطَّالِبَاتِ!
- (۳) المَرافِقُ العامَّةُ هي الأماكِنُ الَّتِي تَمْلِكُهَا الدَّوْلَةُ و نَتَقَعُ بِهَا كُلَّنَا!
- (۴) وَجَدَتِ الطَّالِبَةُ الصَّفَّ فارِغاً فَأَخْبَرَتِ المُدِيرَةَ بِما شَاهَدَتْها!

۱۴۴- عین اسم إشارة یختلف معناه الفارسی:

(۱) هذه ألوان جميلة تسبب الهدوء عند النوم!

(۲) هذه الحجرات مغلقة و ليس تلميذ في المدرسة!

(۳) هؤلاء اللاعبون يتعاونون جميعاً لينجحوا في المباراة!

(۴) هؤلاء المواطنون يعملون بواجباتهم لوجودوا مجتمعاً سعيداً!

۱۴۵- عین الصحيح للفراغين: « الميدان قُربه شوارع! »

(۱) هذان / رابعة (۲) هذان / أربعة (۳) هذا / أربعة (۴) هذا / رابعة

۱۴۶- عین الصحيح في أسلوب الجملة:

(۱) اولئك النساء لا تُضيَعن حتى لحظة واحدة من لحظات عمرهن!

(۲) لا تُشجَع الصديقات على إلقاء المسؤولية على الآخرين يا بنتي!

(۳) لي أصدقاء كل واحدٍ منهم يتكلم باللغة العربية جيداً!

(۴) أمطرت السماء على الأراضي الجافة في قريتنا غداً!

۱۴۷- عین الموصوف جمعاً سالماً:

(۱) المواطنون مسؤولون عن أمور البلاد!

(۳) كانت الدلافين الذكية تلعب قرب الشاطئ!

(۲) على كل المزارعين الحفاظ على النباتات!

(۴) إن النمو واحد من خصائص الكائنات الحية!

۱۴۸- عین الخطأ: (في العمليات الحسابية)

(۱) ألف تقسيم على عشرين يساوي خمسين!

(۳) نصف ثمانية و سبعين يساوي تسعة و ثلاثين!

(۲) خمسة عشر هو خمس خمسة و سبعين!

(۴) ثمانون ناقص خمسة و ثلاثين يساوي أربعة و خمسين!

۱۴۹- « لي سبعة و عشرون زميلاً في الصف، كان خمسة تلاميذ لم يأتوا إلى المدرسة يوم الأربعاء لأنهم كانوا مُصابين بالفيروس، في أثناء الحصة سمح المدرس لأربعة تلاميذ لكي يتركوا الصف للذهاب إلى المكتبة، فكان عددنا في

الصف »؛ أكمل الفراغ:

(۱) واحداً و عشرين (۲) عشرين

(۳) تسعة عشر (۴) ثمانية عشر

۱۵۰- عین ما يجب فيه تصحيح العدد و المعدود كليهما معاً:

(۱) اليوم قد أتينا مع ثلاث صديقات إلى سوق المدينة،

(۲) لنشتري سبعة فستاناً و واحداً سروالاً لإحدى الصديقات،

(۳) ذهبنا يوم الثلاثاء إلى متجر صديقتنا و كان لديها ثلاثون فساتين،

(۴) ولكنتنا ما وجدنا سروالاً مناسباً و إن كان لها عشرون و ثلاثة أنواعاً منها!

مَوَاعِظُ قِيَمَةٍ
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۱۶

در این بخش، از میان سؤالات عربی (۲) و عربی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ «یا» به سؤال‌های ۱۶۱ تا ۱۷۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۲)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۵۱ - ۱۵۶)

۱۵۱- ﴿... رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾: ... پروردگارا! ما ...

- (۱) ایمان آوردیم، پس ما را ببخش و رحمت کن که تو برای ما بهترین رحم‌کننده‌ای!
 - (۲) ایمان می‌آوریم، پس ما را ببخش و رحمت کن که تو برای ما از بهترین رحم‌کنندگانی!
 - (۳) ایمان می‌آوریم، پس ما را مورد مغفرت قرار بده و رحمت کن که تو بهترین رحم‌کننده‌ای!
 - (۴) ایمان آوردیم، پس ما را مورد مغفرت قرار بده و به ما رحم کن که تو بهترین رحم‌کنندگانی!
- ۱۵۲- «مَنْ الْجَمِيلُ جَدًّا أَنْ نَكُونَ مُشْتَاقِينَ إِلَى الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ وَ إِنْ لَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَقُومَ بِهَا!»:

- (۱) واقعاً زیباست که ما مشتاق به کارهای صالح باشیم حتی اگر نتوانیم کاری انجام دهیم!
 - (۲) بسیار زیباست که ما به کارهای شایسته مشتاق باشیم اگرچه نتوانیم به آن‌ها بپردازیم!
 - (۳) چه زیباست که ما به کارهای پسندیده بسیار مشتاق باشیم حتی اگر نتوانیم بدان عمل کنیم!
 - (۴) زیباتر این است که ما به اعمال صالح اشتیاق بسیاری داشته باشیم اگر قادر به انجامشان نبودیم!
- ۱۵۳- «عَلَيْنَا الْإِسْتِفَادَةُ مِنَ الْفُرْصِ الَّتِي تَدْعُونَا إِلَى أَحْسَنِ الْحَالِ وَ تُبْعِدُنَا عَنْ أَسْوَأِهِ!»:

- (۱) استفاده از فرصت‌های نزدیک‌کننده به بهترین حالت و دورکننده از بدترین آن، وظیفه ماست!
- (۲) ما باید از فرصت‌هایی بهره ببریم که به حال نیک دعوتمان می‌کنند و از بدترین آن دورمان می‌نمایند!
- (۳) ما باید از فرصت‌هایی که ما را به بهترین حال دعوت می‌کند و از بدترین حال دور می‌نماید، استفاده کنیم!
- (۴) استفاده کردن از زمان‌هایی که ما را به حالتی نیکو دعوت می‌نماید و از بدترین حالت دورمان می‌کند، بر ما واجب است!

۱۵۴- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) الإِقْتِصَادُ فِي اسْتِهْلَاكِ الْمَاءِ وَ الْكَهْرِبَاءِ أَمْرٌ ضَرُورِيٌّ لِكُلِّ مُوَاطِنٍ!: میانه‌روی در مصرف آب و برق مسئله‌ای لازم برای هر شهروندی است!
- (۲) تَعَلُّمُ الْمَهَارَاتِ الْجَدِيدَةِ يُسَاعِدُنَا عَلَى الْعَمَلِ الْأَفْضَلِ!: آموختن مهارت‌های جدید به ما برای کار بهتر کمک می‌کند!
- (۳) حَسَنُ التَّغْذِيَةِ وَ الْإِهْتِمَامُ بِهِ مَوْعِظَةٌ يُؤَكِّدُ عَلَيْهَا الْأَطْبَاءُ!: تغذیه سالم و توجه به آن توصیه‌ای است که پزشکان همیشه دارند!

- (۴) هَؤُلَاءِ الْأَبَاءُ كَانُوا يُحِبُّونَ رُؤْيَا أَوْلَادِهِمْ فِي دَرَجَاتٍ عَالِيَةٍ مِنَ الْعِلْمِ!: این پدران، دیدن فرزندان‌شان را در رتبه‌های بالایی از دانش دوست می‌داشتند!

۱۵۵- «به همراه خواهر کوچک‌ترم در آخر هفته به سینما خواهیم رفت!»:

- (۱) سوف أذهب مع أختي الصُّغرى إلى السِّينما في نهاية الأسبوع!
- (۲) سوف نذهب مع أختي الصَّغيرة إلى السِّينما في هذا الأسبوع!
- (۳) نذهب مع أختي الصَّغيرة إلى السِّينما في نهاية هذا الأسبوع!
- (۴) سنذهب مع أختي الصُّغرى إلى السِّينما في نهاية الأسبوع!

۱۵۶- عَيْنِ الْخَطِ حسب الحقيقة و الواقع:

- (۱) يَجِبُ أَنْ لَا نَرْفَعَ أَصَوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ مَنْ نَتَكَلَّمُ مَعَهُ!
- (۲) عَلَيْنَا أَنْ نُحَافِظَ عَلَى أَدَاءِ الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا!
- (۳) الْإِعْجَابُ بِالنَّفْسِ عَمَلٌ مَقْبُولٌ عِنْدَ النَّاسِ!
- (۴) لَا تَعْمُرُ الْحِكْمَةُ فِي قَلْبِ جَمِيعِ النَّاسِ!

۱۵۷- عَيْنِ الْخَطِ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) عَلَى النَّاسِ أَنْ لَا يَتَكَبَّرُوا عَلَى الْآخِرِينَ!
- (۲) إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ يُحَافِظُ عَلَى الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا!
- (۳) دَغْ شَاتِمَكَ مُهَانًا تُرْضِي الرَّحْمَنَ وَ تُسَخِّطُ الشَّيْطَانَ!
- (۴) إِشْتَرَيْنَا سَرَوِيلَ وَ فَسَاتَيْنَ بِأَسْعَارٍ أَرْخِصَ فِي الْمَتَجَرِ!

۱۵۸- في أيّ عبارة ما جاءت كلمتان متضادتان؟

- (۱) إِذَا مَلَكَ الْأَرَاذِلُ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ!
- (۲) شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَ لَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ!
- (۳) كُنْ مُتَوَاضِعًا عِنْدَ مُعَامَلَةِ الْآخِرِينَ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَخْرَ!
- (۴) عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ صَابِرِينَ عَلَى الشَّدَائِدِ وَ الْمَشَاكِلِ فَإِنَّهُ مِنَ الْأُمُورِ الْمُهِمَّةِ!

۱۵۹- عَيْنِ كَلِمَةِ «خَيْر» تختلف في المعنى:

- (۱) سَأَلْتُ رَبِّي خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ!
- (۲) حُسْنُ الْخَلْقِ مِنْ خَيْرِ الْأُمُورِ عِنْدَ اللَّهِ!
- (۳) خَيْرَكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ وَ يَعْلَمُهُ!
- (۴) إِنَّهُ خَيْرٌ مَنْ جَالَسْتَهُ فِي الْمَدْرَسَةِ!

۱۶۰- عَيْنِ وَزْنِ «مَفْعَل» لا يدلُّ على المكان:

- (۱) كَانَ بَعْضُ الْعُلَمَاءِ الْقُدَمَاءِ يَخْتَلِفُونَ فِي تَعْيِينِ مَبْدَأِ الْيَوْمِ!
- (۲) تُطْبَعُ أَنْوَاعُ الْكُتُبِ وَ الْمَجَلَّاتِ فِي مَطْبَعِ الْمَدِينَةِ يَوْمِيًّا!
- (۳) مَطْلَعُ الْقَصِيدَةِ الشَّعْرِيَّةِ كَانَ رَائِعًا فَقَرَأْتُهُ مَرَّتَيْنِ!
- (۴) قَالَ الْحَارِثُ: مَخَرَجَ السِّيَّارَاتِ إِلَى طَرِيقِ الْقَرْيَةِ ضَيْقٌ جَدًّا!

عربی زبان قرآن (۱)

اگر به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۶۱ تا ۱۷۰ پاسخ دهید.

ذَکَا هُوَ اللّٰهُ
اِنَّکُمْ مَسْئُولُونَ
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۲۲

■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۶۱ - ۱۶۵)

۱۶۱- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾:

(۱) ای کسانی که ایمان می‌آورید، چیزی را نگویید که انجام نمی‌دهید!

(۲) ای کسانی که ایمان می‌آورید، آنچه را که می‌گویید، انجام نمی‌دهید!

(۳) ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چرا چیزی را می‌گویید که انجام نمی‌دهید!

(۴) ای آنان که ایمان آورده‌اید، چرا از چیزی سخن می‌گویید که خودتان انجام نداده‌اید!

۱۶۲- «قَالَ أَسْتَاذِي: وَجَدْتُ فِي الصَّفْحَةِ السَّادِسَةِ وَ التَّسْعِينَ مِنْ مَقَالَاتِكَ خَمْسَةَ أخطاءٍ فَعَلَيْكَ تَصْحِيحُ الأخطاءِ كُلِّهَا!»:

استادم گفت: ...

(۱) در صفحه نود و ششم از مقالات پنج اشتباه پیدا کردم، تو باید همه خطاها را اصلاح کنی!

(۲) در صفحه شصت و نهم از مقالات پنج اشتباه پیدا کردم، باید خطاها را همگی اصلاح کنی!

(۳) در صفحه نود و شش مقاله تو پنج اشتباه یافتم، پس بر تو واجب است اصلاح تمام اشتباهات!

(۴) در صفحه نود و ششم از مقالات اشتباه پنجم را پیدا کردم، تو باید همه اشتباهات را اصلاح کنی!

۱۶۳- «الحفاظ على المرافق العامة في المدينة ليس واجب الدولة فقط بل هو من واجبات الدولة و المواطنين المشتركة!»:

(۱) نگهداری از تأسیسات عمومی در شهر تنها وظیفه دولت نیست، بلکه آن از وظایفی است که بین دولت و شهروندان مشترک است!

(۲) وظیفه دولت فقط حفاظت از تأسیسات عمومی در شهر نیست، بلکه دولت و هموطنان در برابر هم وظایف مشترکی دارند!

(۳) حفاظت از تأسیسات عمومی وظیفه دولت نیست، بلکه آن فقط از وظایف مشترک دولت‌ها و شهروندان در شهر است!

(۴) نگهداری از تأسیسات عمومی در شهر فقط وظیفه دولت نیست، بلکه آن از وظایف مشترک دولت و شهروندان است!

۱۶۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) غَيِّرْتُ عَدُوِّي إِذَا نَصَحْتُهُ بِكَلَامٍ طَيِّبٍ!: دشمنم را دگرگون کردم وقتی با سخنی خوش او را نصیحت کردم!

(۲) يَنْتَفِعُ كُلُّ مُوَاطِنٍ مُتَقَرِّرٍ بِالْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ!: هر هم‌میهن اندیشمندی از تأسیسات عمومی بهره‌مند است!

(۳) الْعَمَالُ يَنْقَلُونَ الْبِضَائِعَ مِنَ الرِّصِيفِ إِلَى الْمَتَجَرِّ!: کارگران کالاها را از خیابان به مغازه منتقل می‌کنند!

(۴) شَرُّهُ الشَّمْسُ ذَاتُ حَرَارَةٍ مُسْتَعِرَةٍ كَالنَّارِ!: اخگر خورشید، حرارت فروزان آتشی‌نی دارد!

۱۶۵- «آیا تا به حال به ایران مسافرت کرده‌اید؟ نه؛ ولی دوست داریم مسافرت کنیم!»:

(۱) هل سافرتُم إلى إيران حتَّى الآن؟ لا؛ لكنني نُحِبُّ أَنْ نُسَافِرَ!

(۲) هل سافرتُمَا إلى إيران حتَّى الآن؟ لا؛ لكننا نُحِبُّ أَنْ نُسَافِرَ!

(۳) أَمَا سافرتُنَّ إلى إيران حتَّى الآن؟ لا؛ لكننا نُحِبُّ أَنْ سَافِرَا!

(۴) هل سافرتَ إلى إيران حتَّى الآن؟ لا؛ لكنني أُحِبُّ أَنْ أُسَافِرَ!

۱۶۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ (في التعريف):

- (۱) البَدَل ← ما يكون أصل!
 (۲) لَبِثَ ← سَكَنَ في مكان و أقام فيه مدّة!
 (۳) أطفأ (النَّارَ) ← أشعلها بقدرة!
 (۴) المضياف ← الذي يذهب إلى الضيافة!

۱۶۷- عَيْنِ الضَّمِيرِ المناسبِ لِلْفِعْلِ:

- (۱) هو ما ظَلَمْنَا أبداً!
 (۲) أَنْتِ كَانَتْ تَرْجِعُ مِنَ الشَّرْكِ!
 (۳) أَنْتُنَّ سَتَقْبَلِينَ الكلامَ الْحَقَّ!
 (۴) هو سَأَشْتَغِلُ بِمُطَالَعَةِ الدُّرُوسِ!

۱۶۸- عَيْنِ فِعْلاً يَدُلُّ عَلَى الطَّلَبِ:

- (۱) حاولت زميلاتي أن يبتعدن عن السيئات!
 (۲) أبحث عن كتب ترشدني إلى النجاح!
 (۳) أصدقائي كانوا قد أكلوا الفطور في الصباح!
 (۴) يا طلابي الأعزاء أكتبوا واجباتكم بدقة!

۱۶۹- عَيْنِ ما فيه العدد الترتيبي أَقْلَ:

- (۱) جاءت في الصَّفحة السَّادِسَة من الدَّرْس التَّاسِع خَمْسُ كلماتٍ لا مفهوم لها!

(۲) قَرَأْتُ إِحْدَى عَشْرَةَ كلمة من الفصل السَّابِع مِنَ المقالة السَّادِسَة!

(۳) جاءت صديقتي إلى بيتنا في اليوم الخامس من الشهر الرابع!

(۴) كان المُشاوَر يذهبُ إلى القاعة اليوم الثالث من أيام الأسبوع!

۱۷۰- عَيْنِ الخَطَأِ في استخدام العدد و المعدود:

- (۱) هناك خامسة كُتِبَ لَمْ أقرأها حتّى الآن!
 (۲) الطَّالِبُ كانوا يدرسون أربعة أيامٍ بَعداً!
 (۳) صباح اليوم السَّابِع شاهدَ المَعْلَم تلميذه!
 (۴) الكتاب يَحْتَوِي على ثمانية فصول و عناوين!

تاریخ و جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۳):

تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر
صفحه‌های ۲ تا ۱۵

جغرافیا (۳):

شهرها و روستاها
(تا ابتدای افزایش شهرهای میلیونی)
صفحه‌های ۱ تا ۱۱

۱۷۱- کدام ویژگی در آثار تاریخ‌نگاری سنتی کمتر به چشم می‌خورد؟

- (۱) توجه و اهتمام به ثبت وقایع شاهان
- (۲) تألیف آثار با تأکید بر خصوصیات ادبی
- (۳) تحلیل و تفسیر رخدادها و تاریخی
- (۴) تبعیت از سبک نگارشی دشوار و سخت

۱۷۲- در دوره معاصر کدام عامل به ترویج و توسعه روش پژوهش علمی تاریخ در ایران کمک قابل توجهی کرد؟

- (۱) فراوانی و تنوع زیاد منابع و مدارک مکتوب در حوزه مطالعات تاریخی
- (۲) تأسیس دانشگاه و رواج آموزش تاریخ به عنوان یک رشته علمی در دوره معاصر
- (۳) بهره‌گیری از نتایج تحقیقات علمی چون باستان‌شناسی و زبان‌شناسی در مطالعه تاریخ
- (۴) دگرگونی بینش مورخان ایرانی در مواجهه با رویدادهای تاریخی

۱۷۳- موضوع کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» نوشته میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی کدام است؟

- (۱) توجه به نقش طبقات اجتماعی در انقلاب مشروطیت
- (۲) بررسی نتایج جنگ‌های جهانی اول و دوم بر ایران
- (۳) تحلیل روابط سیاسی و تجاری ایران و انگلستان
- (۴) بررسی و توجه به زندگی پادشاهان دوره قاجاریه

۱۷۴- میرزا صالح شیرازی کدام روزنامه ایرانی را در تهران منتشر کرد؟

- (۱) وقایع اتفاقیه
- (۲) حبل‌المتین
- (۳) کاغذ اخبار
- (۴) قانون

۱۷۵- کدام یک از گونه‌های منابع تاریخی معاصر، حاوی اطلاعات ارزشمندی در شرح حال رجال دوره معاصر هستند که به‌ندرت در سایر منابع یافت می‌شود؟

- (۱) سفرنامه‌ها
- (۲) خاطرات
- (۳) کتاب‌های تاریخی
- (۴) نشریات

۱۷۶- کدام گزینه درباره موقعیت یک سکونتگاه درست نیست؟

- (۱) وضعیت یک سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون
- (۲) تأثیر ناچیز راه‌های ارتباطی یا تغییرات آب‌وهوایی بر آن
- (۳) ایفای نقشی مهم در ادامه حیات یا زوال یک سکونتگاه
- (۴) جایگاه یک سکونتگاه در سطح ناحیه و اعتبار آن

۱۷۷- در مقایسه سکونتگاه‌های شهری و روستایی، کدام گزینه بیانگر ویژگی‌های سکونتگاه روستایی است؟

- (۱) جمعیت کمتر - فعالیت‌های محدودتر در فضاهای گسترده‌تر
- (۲) فعالیت در بخش‌های کوچک صنعتی - خدمات و تسهیلات محدودتر
- (۳) تراکم بیشتر جمعیت - فعالیت در بخش زراعت، جنگل‌داری، صید و شکار و ...
- (۴) تغییرات اجتماعی سریع‌تر - چشم‌اندازهای طبیعی بیشتر و گسترده‌تر

۱۷۸- در دسته‌بندی سکونتگاه‌ها بر اساس سلسله‌مراتب آن‌ها، کدام ویژگی ملاک تصمیم‌گیری است؟

- (۱) میزان و تنوع خدمات ارائه‌شده توسط آن‌ها
- (۲) وسعت و فضای اشغال‌شده توسط آن‌ها
- (۳) گروه‌های سنی و جنسی جمعیت
- (۴) دسترسی به منابع طبیعی و معدنی

۱۷۹- کدام گزینه به «آستانه نفوذ» یک سکونتگاه اشاره دارد؟

- (۱) سطح شهرنشینی و سرعت آن در مناطق غربی کشور رو به افزایش است.
- (۲) افزایش جمعیت شهر تهران مسائل و مشکلات زیادی را بر کشور تحمیل خواهد کرد.
- (۳) میزان صنعتی‌شدن و توسعه کارخانه‌ها در شهر اصفهان باعث افزایش جمعیت شده است.
- (۴) به نظر می‌رسد که حداقل جمعیت متقاضی کالا و خدمات از شهر ملایر، ۱۵۰ هزار نفر است.

۱۸۰- کدام گزینه درباره شهرنشینی نادرست است؟

- (۱) شهرنشینی به معنای افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک ناحیه به روستاهای آن است.
- (۲) سطح شهرنشینی در آسیا و آفریقا در مقایسه با نواحی توسعه‌یافته پایین‌تر است.
- (۳) پیش‌بینی می‌شود جمعیت روستانشین جهان، در دهه‌های آینده ثابت باشد.
- (۴) سرعت افزایش شهرنشینی در نواحی مختلف جهان متفاوت است.

تاریخ و جغرافیا (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱):

تاریخ‌شناسی؛ کاوش گذشته

(درس‌های ۱ تا ۳)

صفحه‌های ۱ تا ۲۸

جغرافیا (۱):

جغرافیا چیست؟

(درس‌های ۱ و ۲)

صفحه‌های ۱ تا ۱۲

۱۸۱- در کدامیک از موارد زیر، تاریخ به معنای «مجموعه حوادث و رویدادهایی که جامعه از سر گذرانده است»، به کار رفته است؟

(۱) تاریخ روابط سیاسی ایران و روم

(۳) تاریخ جهان در عصر باستان

(۲) تاریخ برگزاری انتخابات ریاست جمهوری

(۴) تاریخ‌نگاری معاصر در ایران

۱۸۲- به نظر پژوهشگران چه عاملی تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است؟

(۱) علاقه یونانیان به ثبت و نگارش اخبار

(۲) رواج و رونق ادبیات و فلسفه

(۳) ابداع نخستین نظام گاه‌شماری در یونان

(۴) ظهور مورخان بزرگی مانند هرودت

۱۸۳- در گاه‌شماری «خورشیدی-قمری»، برای رفع اختلاف تعداد شبانه‌روز سال قمری و خورشیدی چه اقدامی انجام می‌دادند؟

(۱) سال را ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند.

(۲) هر ۳ سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

(۳) ۵ روز اضافی را به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌کردند.

(۴) هر ۴ سال یک روز به سال می‌افزودند.

۱۸۴- باستان‌شناسان پس از حفاری و خاک‌برداری، هنگامی که به یک بنای تاریخی برخورد می‌کنند، نخست به چه اقدامی دست می‌زنند؟

(۱) بررسی مواد و مصالح به کار رفته در آن

(۲) انتقال آن به کارگاه و آزمایشگاه‌های مجهز

(۳) تاریخ‌گذاری با استفاده از روش‌های علمی پیشرفته

(۴) مشخص کردن نقشه بنای کشف‌شده

۱۸۵- در کدامیک از مراحل کار باستان‌شناسان روش رادیوکربن به کار می‌آید؟

(۱) شناسایی

(۳) تنظیم اطلاعات

(۲) حفاری

(۴) تعیین سن آثار

۱۸۶- پدید آمدن محیط جغرافیایی چگونه امکان‌پذیر می‌گردد؟

(۱) تأثیرگذاری پدیده‌های موجود در مکان‌های مختلف

(۲) تغییر محیط توسط انسان به دنبال رفع نیازهای او

(۳) حضور پدیده‌های طبیعی در مناطق مختلف کره زمین

(۴) تغییر شکل مداوم پدیده‌های موجود در مکان‌های مختلف

۱۸۷- کدام گزینه مبین این موضوع می‌باشد که جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است؟

(۱) پاسخ به سؤالات کلیدی مربوط به ظهور و وقوع پدیده‌های مختلف

(۲) درک روابط متقابل انسان و محیط و شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی

(۳) تبیین موقعیت جغرافیایی پدیده‌های مختلف و تعیین محل آن‌ها

(۴) مطالعه جمعیت و پراکندگی روستاها و شهرها در نواحی مختلف جغرافیایی

۱۸۸- مطالعه مسائلی چون میزان منابع آبی یک منطقه و شرایط توسعه آن در امکان‌سنجی ایجاد یک شهر جدید، کدام ویژگی جغرافیا را یادآور می‌شود؟

(۱) ارتباط گسترده جغرافیا با سایر علوم

(۲) تأثیرگذاری پدیده‌های مختلف یک مکان بر یکدیگر

(۳) کل‌نگری یا دید ترکیبی در جغرافیا

(۴) آگاهی از میزان اثر عملکردهای انسان بر نواحی

۱۸۹- کدام سؤال بر ماهیت پدیده در پژوهش جغرافیایی دلالت دارد؟

(۱) زلزله روز قبل در کجای استان همدان اتفاق افتاد؟

(۲) علت تخریب روزافزون تالاب‌های شمال کشور چیست؟

(۳) در دریاچه ارومیه چه چیزی اتفاق افتاده است؟

(۴) بادهای ۱۲۰ روزه سیستان و بلوچستان در چه ایامی از سال رخ می‌دهند؟

۱۹۰- کدام مورد گام دوم یک پژوهش جغرافیایی را مشخص می‌کند؟

(۱) علت افزایش کودکان کار در شهر تهران چه می‌تواند باشد؟

(۲) بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن رابطه مستقیم وجود دارد.

(۳) به نظر می‌رسد، خشکسالی‌های مکرر عامل اصلی توفان گرد و غبار در استان ایلام است.

(۴) با توجه به محدودیت منابع آب در استان یزد، افزایش استقرار صنایع پیشنهاد نمی‌شود.

تاریخ و جغرافیا (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۲):
تاریخ‌شناسی
ظهور اسلام، حرکتی تازه
در تاریخ بشر
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۲۹
جغرافیا (۲):
ناحیه چیست؟
(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

۱۹۱- کدام نوع تاریخ‌نگاری به تدریج با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت؟

- (۱) عمومی
(۲) سفرنامه‌ها
(۳) سلسله‌ای
(۴) زندگی‌نامه‌ها

۱۹۲- تاریخ طبری تألیف محمدبن جریر طبری، از کدام یک از انواع تاریخ‌نگاری محسوب می‌شود؟

- (۱) عمومی
(۲) تک‌نگاری
(۳) سلسله‌ای
(۴) منظوم

۱۹۳- کدام گزاره در ارتباط با تاریخ‌نگاری ترکیبی صحیح می‌باشد؟

- (۱) مورخ در این روش، روایت‌های متعدد را با آوردن اسناد ذکر می‌کند.
(۲) با بررسی تمام اخبار مربوط به یک واقعه، علل و آثار آن تحلیل و تفسیر می‌شود.
(۳) از مشهورترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی می‌توان به مسعودی اشاره کرد.
(۴) در این روش امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ دور بماند.

۱۹۴- کتاب تجارب‌الامم تألیف ابوعلی مسکویه، از نمونه‌های کدام یک از روش‌های تاریخ‌نگاری محسوب می‌شود؟

- (۱) ترکیبی
(۲) روایی
(۳) موضوعی
(۴) تحلیلی
(۱) طائف
(۲) یثرب
(۳) یمن
(۴) مکه

۱۹۵- در آستانه ظهور اسلام مرکز اصلی بازرگانی در شبه‌جزیره عربستان کدام شهر بود؟

- (۱) مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها
(۲) گسترش یک پدیده یا موضوع به سایر مکان‌ها
(۳) مطالعه نحوه اختصاص امکانات و تجهیزات در مکان‌های مختلف
(۴) شناسایی عامل ایجاد نابرابری‌های اقتصادی در اماکن مختلف

۱۹۶- کدام عبارت مقدمه دریافت مفهوم ناحیه است؟

- (الف) برخورداری از درجه‌ای همگونی
(ب) تمایز عناصر طبیعی و انسانی در آن
(ج) برخورداری از تشابه نسبی با بخش‌های مجاور خود
(د) مکانی دارای ویژگی‌های نسبتاً مشابه

- (۱) ب - ج
(۲) ج - د
(۳) د - ب
(۴) الف - د

۱۹۸- در مطالعه ویژگی‌ها، کانون و مرزهای یک ناحیه، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) با حرکت به سمت شرق کرمانشاه و ورود به شهر نهاوند، به تدریج زبان کردی به زبان بومی تبدیل می‌شود.
(۲) تمرکز و تعداد کارگاه‌های منبت‌کاری و تولید میل با نزدیک‌شدن به مرزهای شهر ملایر کاهش می‌یابد.
(۳) با خروج از تهران و نرسیده به شهر قم، چهره ناهمواری‌های زمین تغییر چشمگیری می‌کند.
(۴) هرچه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، علف‌های ساوان متراکم‌تر می‌شوند و از میزان مراتع مداری کاسته می‌شود.

۱۹۹- این عبارت که «در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.» مربوط

به کدام ویژگی مرزها است؟

- (۱) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.
(۲) قملرو و وسعت نواحی، متفاوت است.
(۳) مرزهای نواحی قابل تغییرند.
(۴) نواحی با یکدیگر کنش متقابل دارند.

۲۰۰- کدام گزینه در رابطه با نواحی طبیعی، انسانی و سیاسی نادرست است؟

- (۱) در حال حاضر همه نواحی طبیعی تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند.
(۲) استان‌ها نواحی سیاسی هستند که با مرزهای قراردادی از نواحی مجاور متمایز می‌شوند.
(۳) نواحی طبیعی با برخورداری از ویژگی‌های طبیعی در سراسر کره زمین گسترده شده‌اند.
(۴) مرزهای نواحی طبیعی و نواحی انسانی با مرزهای اداری و سیاسی منطبق هستند.

هستی و چیستی
صفحه‌های ۱ تا ۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۰۱- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) نیازمندی حمل وجود بر ماهیت به دلیل، نشان‌دهنده مغایرت وجود و ماهیت است.

(۲) حمل وجود بر هر ماهیتی همچون حمل رشدکننده بر گیاه، نیازمند دلیل است.

(۳) حمل مفاهیم ذاتی بر خود ذات، ضروری است و نیازمند دلیل نمی‌باشد.

(۴) در حمل وجود بر انسان پرسش از چرایی و جهت حمل بی‌معنا نیست.

۲۰۲- کدام یک از موارد زیر را نمی‌توان متصور بود؟

(۱) علم به چیستی و هستی اشیاء فراوان پیرامون خود

(۲) آگاهی از هستی امور مختلف توأم با مجهول بودن چیستی آن‌ها

(۳) عدم وجود تمامی چیستی‌های فراوانی که در ذهن داریم.

(۴) آگاهی از چیستی اموری که از وجود ذهنی و خارجی آن‌ها بی‌خبریم.

۲۰۳- نوع حمل قضایا از جهت اولی ذاتی یا شایع صناعی بودن، در کدام گزینه یکسان است؟

(۱) مثلث سه‌ضلعی است. - انسان شاعر است.

(۲) انسان مخلوق است. - انسان موجود است.

(۳) انسان راه‌رونده است. - شیر حیوان است.

(۴) انسان ناطق است. - حیوان چهارپا است.

۲۰۴- اگر مفهوم وجود، جزئی از مفهوم ماهیت باشد، کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) نفی وجود از ماهیت‌های گوناگون غیرممکن و محال بود.

(۲) اثبات وجود برای هیچ ماهیتی نیازمند به دلیل نبود.

(۳) همه ماهیات یکی می‌شدند و تفاوتی بین ماهیات مختلف نبود.

(۴) تصور وجود از تصور ماهیت منفک و جدا نمی‌شد.

۲۰۵- کدام گزینه نمی‌تواند دلیلی بر مغایرت وجود و ماهیت باشد؟

(۱) این‌طور نیست که هر آنچه تصور کنیم در خارج یافت شود.

(۲) ممکن است چیزهای زیادی موجود باشند که درکی از آن‌ها نداشته باشیم.

(۳) فهم ما از قضیه «میز است» با «میز هست» متفاوت است.

(۴) معنای لغوی «هستی» با «چیستی» در نزد ما اساساً متفاوت است.

۲۰۶- کدام گزینه در رابطه با «برهان مغایرت وجود و ماهیت» ابن سینا صحیح است؟

(۱) از نظر ابن سینا انسان بودن انسان از ماهیتش متمایز است.

(۲) حمل ماهیت بر ماهیت حملی ضروری و نیازمند دلیل است.

(۳) دلیل موجود بودن انسان می تواند حسی و تجربی یا عقلانی و ضروری باشد.

(۴) رابطه ذاتی میان مفهوم انسان و مفهوم وجود برقرار نیست.

۲۰۷- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) ادراک وجود واقعیت های بیرونی از طریق ارتباط عملی با آن ها میسر می گردد.

(۲) پرسش «این چیست؟» نشان دهنده آگاهی شخص از ماهیت داشتن آن موجود است.

(۳) وجود و ماهیت دو جنبه واقعی از یک موجود واحد در جهان خارج هستند.

(۴) نمی توان قضایایی با مفاهیم کاملاً یکسان را واجد حملی متفاوت قلمداد کرد.

۲۰۸- در کدام گزینه حمل از نوع شایع صناعی است؟

(۱) انسان جسم است.

(۲) مثلث سه ضلعی است.

(۳) شادی کیف نفسانی است.

(۴) مقدار پیوسته و ثابت است.

۲۰۹- عامل آشنایی مجدد فلاسفه غرب با فلسفه ارسطویی در قرن ۱۳ م. در کدام گزینه آمده است؟

(۱) توجه خاص ابن سینا به بحث مغایرت وجود و ماهیت

(۲) استفاده از آراء ابن سینا و برخی نظرات ابن رشد در فلسفه اروپا

(۳) پایه گذاری مکتب تومیسیم توسط توماس آکوئیناس

(۴) گفت و گوهای مهم فلسفی در جهان اسلام

۲۱۰- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) مثلث دارای سه زاویه است. (حمل ضروری نیازمند دلیل)

(۲) مثلث سه ضلعی است. (حمل ضروری بی نیاز از دلیل)

(۳) مثلث متساوی الساقین است. (حمل غیر ضروری نیازمند دلیل)

(۴) مثلث قائم الزاویه است. (حمل ضروری نیازمند دلیل)

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق، ترازوی اندیشه
لفظ و معنا
صفحه‌های ۱ تا ۱۹

۲۱۱- کدام یک از عبارات زیر دربارهٔ منطق درست نیست؟

- (۱) دانستن قواعد منطق فایده ندارد، زیرا باید آن را به کار بست.
- (۲) دانستن قواعد منطق می‌تواند در بررسی آرای فلسفی به کار بیاید.
- (۳) دانستن قواعد منطق دانستن قواعدی است که ذهن، آن‌ها را به کار می‌بندد.
- (۴) تمامی قواعد منطق اعم از تعریف کردن و استدلال کردن آدمی، توسط ارسطو کشف نشد.

۲۱۲- کدام گزینه نیازمند استدلال است؟

- (۱) مربع، متوازی‌الاضلاعی چهارضلعی
- (۲) مربع، لوزی است متوازی‌الاضلاع
- (۳) مربع، مستطیلی چهارضلعی
- (۴) مربع، لوزی‌ای با اضلاع برابر

۲۱۳- کدام گزینه دربارهٔ ساحت ذهن، زبان و خارج صحیح است؟

- (۱) هر لفظ بیانگر مفهومی واحد در ذهن ماست و این امری قراردادی و غیرذاتی است.
- (۲) مفهوم، عبارت است از حقیقت و معنای امور که در جهان خارج تحقق واقعی دارد.
- (۳) از هر مصداق و امر خارجی می‌توان تنها یک مفهوم خاص در ذهن ادراک کرد.
- (۴) مفاهیمی که در ذهن داریم هر یک دارای یک مصداق و مابه‌ازاء خارجی هستند.

۲۱۴- لفظ «شیرین» در کدام گزینه نمی‌تواند باعث بروز مغالطهٔ اشتراک لفظ شود؟

- (۱) به فرهاد از رسید پیغام شیرین
- (۲) شور فرهاد کجا کم شود از پاسخ تلخ
- (۳) از آن هامون چو بیرون رفت شیرین
- (۴) امشب صدای تیشه از بیستون نیامد
- (۱) ز شادی جان شیرین برفشانند
- (۲) رو تَرش کردن شیرین به شکر می‌ماند
- (۳) نماند آنجا به جز فرهاد مسکین
- (۴) شاید به خواب شیرین فرهاد رفته باشد

۲۱۵- کدام یک از دلالت‌های الفاظ مشخص شده مطابقی است؟

- (۱) من از اداره که مرخصی گرفتم به روستا می‌رویم.
- (۲) اما رئیس اداره گفت کامپیوتر خراب است.
- (۳) به رئیس اداره گفتم برای من مرخصی رد کند.
- (۴) رئیس اداره گفت: سرم رو خوردی!

۲۱۶- نوع دلالت در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) ماشینم را به تعمیرگاه نزدیک خانه‌مان بردم.
- (۲) ماه پیش، خانهٔ خود را به فروش گذاشتم.
- (۳) او دیگر در این آموزشگاه پایش را نخواهد گذاشت.
- (۴) او گفت: می‌توانم خودکارت را قرض بگیرم؟

۲۱۷- عبارت «هر آن کس که دندان دهد نان دهد» می‌تواند باعث بروز چه مغالطه‌ای شود؟

- (۱) توسل به معنای ظاهری
- (۲) ابهام در مرجع ضمیر
- (۳) اشتراک لفظ
- (۴) شیوهٔ نگارش کلمات

۲۱۸- در کدام گزینه مغالطهٔ نگارش کلمات وجود ندارد؟

- (۱) برادر پدربزرگم فوت کرده است.
- (۲) گفتمش باید بری نامم زیاد / گفت آری می‌برم نامت زیاد
- (۳) صبحدم نالهٔ قُمری شنو از طرف چمن / تا فراموش کنی فتنهٔ دور قُمری را
- (۴) شایعه شده که پرویز مرده. - نه پس انتظار داشتی زن باشه؟

۲۱۹- در عبارت زیر کدام مغالطه مشهود است؟

«یگانه به سارا گفت که او باید هر چه زودتر به کتابخانه برود و درس‌خواندن را به طور جدی شروع کند»

- (۱) اشتراک لفظ
- (۲) ابهام در مرجع ضمیر
- (۳) توسل به معنای ظاهری
- (۴) نگارشی کلمات

۲۲۰- کدام گزینه فاقد مغالطه‌ای از انواع مغالطات مربوط به دو ساحت لفظ و معنا می‌باشد؟

- (۱) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر
- (۲) در مهمانی دیشب علی کتاب‌های درسی احمد را به خواهرش داد.
- (۳) همایش دستاوردهای نوین زمین‌شناسی در جیرفت برگزار می‌شود.
- (۴) گفته بودم که شلیک نکن، نگفتم که بگذارید زنده بماند!

چیستی فلسفه
ریشه و شاخه‌های فلسفه
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

در این بخش، از میان سؤالات فلسفه یازدهم و منطق تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۲۲۱ تا ۲۳۰ «یا» به سؤالات ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۲۲۱- کدام گزینه در رابطه با قوه تفکر و اندیشه‌ورزی در آدمی صحیح نیست؟

- (۱) حیطه کارکرد تفکر محصور در ذهن نمی‌باشد.
- (۲) تفکر پلی برای عبور از مجهولات به سوی معلومات است.
- (۳) پرسش از چرایی پدیده‌های پیرامون با پرداختن به مسائل فلسفی در انسان بیدار می‌شود.
- (۴) در مراحل اندیشه‌ورزی مواجهه‌شدن با مسئله سبب بروز پرسش و سؤال در آدمی می‌گردد.

۲۲۲- شرط ورود به مرتبه تفکر فلسفی یا همان فطرت ثانی در کدام گزینه ذکر شده است؟

- (۱) عبور و صرف نظر از مرتبه اول تفکر
- (۲) جدیت و استمرار در پرداختن به سؤالات فلسفی
- (۳) دچار شدن به حیرت و شگفتی در برابر مسائل فلسفی
- (۴) پاسخ قانونمند به سؤالات فلسفی

۲۲۳- کدام یک از عبارت‌های زیر درست است؟

- (۱) معنای لغوی واژه فلسفه هستی‌شناسی می‌باشد.
- (۲) فیلسوفیای عربی شده واژه فلسفه در زبان یونانی است.
- (۳) معنای فلسفه در نظر ارسطو نسبت به معنای فعلی این واژه عام‌تر است.
- (۴) واژه فلسفه را فیثاغورس معروف کرد و بر سر زبان‌های عموم مردم انداخت.

۲۲۴- کدام گزینه درباره دانش فلسفه درست است؟

- (۱) هم به لحاظ موضوع و هم به لحاظ روش، نسبت به سایر دانش‌ها منحصر به فرد است.
- (۲) مسائل آن شبیه به ریاضیات هستند که گاهی با حواس می‌توان به پاسخ آن‌ها رسید.
- (۳) پایه و بنیاد بودن آن برای سایر دانش‌ها نتیجه اطلاق و عمومیت موضوع آن است.
- (۴) چیستی و ویژگی‌های خاص موجودات جزء مسائل خاص این دانش است.

۲۲۵- کدام گزینه در رابطه با تفکر و تفکر فلسفی صحیح نیست؟

- (۱) تفکر فلسفی و دانش فلسفه هر دو در حوزه فطرت ثانی قرار می‌گیرند.
- (۲) نسبت بین دو ساحت «اندیشه» و «تفکر فلسفی»، از جهتی عام و از جهتی خاص است.
- (۳) بین فلسفه و ریاضیات اشتراک روش و افتراق موضوع برقرار است.
- (۴) رسیدن به تفکر فلسفی منجر به بی‌نیازی از فطرت اول نمی‌گردد.

۲۲۶- از بین عبارات مطرح شده کدام گزینه بنیادی تر و اساسی تر است؟

- (۱) مدنی بالطبع بودن انسان عامل گرایش او به جامعه است.
- (۲) نظم موجود در جهان بر اساس صدفه و اتفاق نیست.
- (۳) برخی از فضائل اخلاقی ذاتاً ارزشمند هستند.
- (۴) اراده و اختیار انسان ناشی از وجود نفس غیرمادی اوست.

۲۲۷- کدام یک از پرسش‌های زیر نسبت به بقیه بنیادی تر و اساسی تر است؟

- (۱) آیا جامعه اصیل است یا فرد اصیل است؟
- (۲) آیا ارزش‌های اخلاقی تابع شرایط تغییر می‌کنند؟
- (۳) آیا می‌توان برای سیر حوادث در تاریخ بشر قوانینی را کشف کرد؟
- (۴) آیا انسان می‌تواند اشیا را همان گونه که هستند بشناسد؟

۲۲۸- چه عاملی منجر به بررسی توانایی انسان در شناخت هستی توسط فیلسوفان گردید؟

- (۱) قوانین بنیادی معرفت‌شناسی در فلسفه بررسی می‌شود.
- (۲) معرفت به وجود فرع بر تبیین امکان شناخت آن است.
- (۳) هستی‌شناسی از لحاظ موضوعی ذیل معرفت‌شناسی است.
- (۴) قوانین و احکام وجود در معرفت‌شناسی به کار برده می‌شود.

۲۲۹- کدام گزینه درباره رابطه فلسفه و علوم گوناگون صحیح است؟

- (۱) مبانی و زیربناهای علوم در بخش ریشه‌ای فلسفه بررسی می‌شوند.
- (۲) فلسفه مضاف صرفاً گاهی به بررسی مبانی هر علم می‌پردازد.
- (۳) آنچه در فلسفه مضاف بپذیریم شکل‌دهنده به رویکرد ما در نظریه علمی است.
- (۴) اساس و شالوده علوم گوناگون نظریات هستی‌شناسانه و معرفت‌شناسانه است.

۲۳۰- کدام گزینه موضوع و محل مناقشه در بحث اصالت فرد و اصالت جامعه را به نحو صحیح‌تری بیان می‌کند؟

- (۱) نحوه شکل‌گیری و پدیدار شدن جوامع
- (۲) روابط بین نقش‌های اجتماعی و افراد گوناگون جامعه
- (۳) هویت و چیستی جامعه و نسبت احکام آن با افراد جامعه
- (۴) چگونگی هدایت و سیاست‌گذاری در جوامع بشری

منطق، ترازوی اندیشه
لفظ و معنا
صفحه‌های ۱ تا ۱۹

اگر به سؤال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید.

منطق

۲۳۱- فرض می‌کنیم که جملات زیر برای مخاطب مجهول هستند. فرایند معلوم شدن هر یک از آن‌ها به کدام حیطة منطق مربوط است؟

- «به جان خواجه و حق قدیم و عهد درست»

- «تواضع گرچه محبوب است و فضل بیکران دارد»

- «کشتی نوح در این بحر بود کام نهنگ»

(۱) تعریف - استدلال - تعریف

(۲) تعریف - تعریف - استدلال

(۳) استدلال - تعریف - تعریف

(۴) تعریف - استدلال - استدلال

۲۳۲- در کدام گزینه با یک تصور مواجه نیستیم؟

(۱) آن قصر که با چرخ همی زد پهلوی

(۲) شهری که دوست می‌داشتم

(۳) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر

(۴) آمده‌ام که سر نهم

۲۳۳- در کدام عبارت اشتراک لفظ می‌تواند باعث بروز مغالطه شود؟

(۱) حمید و علی دیروز به مدرسه رفتند.

(۲) بچه‌ها برای دیدن شیر به باغ وحش رفتند.

(۳) روزی راننده‌ای به پیچی رسید، خم شد و آن را برداشت.

(۴) شیرین و فرهاد با هم ازدواج کردند.

۲۳۴- دلالت واژه «سر» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) ساکت باش، سرمان را بردی

(۲) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی

(۳) او دیروز با سنگ زد و سرم را شکست

(۴) او سرش درد می‌کرد برای خرابکاری

۲۳۵- در کدام عبارت ممکن است مغالطه ابهام در مرجع ضمیر رخ دهد؟

(۱) امتحان کنکور سراسری امسال برای همه ما تجربه‌ی جدیدی بود ولی خیلی سختی کشیدیم.

(۲) شاید پدر علی متوجه رفتار بدش شده باشد ولی به رویش نیاورد.

(۳) من و دوستم به پارک رفتیم و در حالی که قدم می‌زدیم درباره‌ی موضوعات مختلف نیز گفت‌وگو کردیم.

(۴) متأسفانه باز هم همان اتفاقی افتاد که نباید می‌افتاد.

۲۳۶- در چه صورت امکان استفاده از مغالطه توسل به معنای ظاهری از بین می‌رود؟

(۱) از دلالت تضمینی مطلقاً استفاده نشود.

(۲) از دلالت التزامی مطلقاً استفاده نشود.

(۳) تمام واژه‌ها با دلالت مطابقی به کار برده شوند.

(۴) کلماتی با دلالت‌های تضمینی یا التزامی با هم جابه‌جا نشوند.

۲۳۷- در صورتی که لفظ تکرار شده در مقدمات یک استدلال معنایی یکسان نداشته باشد و با این وجود از قیاس نتیجه گرفته شود، با چه مغالطه‌ای روبه‌رو هستیم؟

(۱) اشتراک لفظ

(۲) توسل به معنای ظاهری

(۳) نگارش کلمات

(۴) ابهام در مرجع ضمیر

۲۳۸- مغالطه «شیوه نگارش کلمات» در کدام مورد امکان بروز ندارد؟

(۱) علائم سجاوندی

(۲) گفتار شفاهی

(۳) دیکته کلمات

(۴) نشانه‌های نگارشی

۲۳۹- در جملات زیر به ترتیب امکان پدید آمدن کدام مغالطه وجود دارد؟

- حمید هنگام تماشای مسابقه من و رضا، مدام می‌گفت او از من بهتر است!

- فرد اول: «دور از تو حالم خیلی بد شده.» - فرد دوم: «من که همین‌جا کنارتم ...»

- فرد اول: «عجله نکن، هنوز سفر تمام نشده است.» - فرد دوم: «اما ما الان در ربیع‌الاول هستیم»

(۱) اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ

(۲) ابهام در مرجع ضمیر - توسل به معنای ظاهری - اشتراک لفظ

(۳) اشتراک لفظ - اشتراک لفظ - مغالطه نگارشی

(۴) ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - مغالطه نگارشی

۲۴۰- در مکالمه زیر چه مغالطاتی وجود دارد؟

«علی به شهرام گفت او مانند شیر است»

«پس تعجیبی ندارد که چرا مو و ناخن‌های او همیشه بلند هستند؛ چون یال و ناخن شیر بلند است!»

(۱) ابهام در مرجع ضمیر - توسل به معنای ظاهری

(۲) اشتراک لفظ - مغالطه نگارشی

(۳) ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ

(۴) توسل به معنای ظاهری - مغالطه نگارشی

دفترچه شماره (۳) - دروس اختیاری نیم سال دوم

صبح جمعه

۱۴۰۱/۷/۲۲

آزمون ۲۲ مهر ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
عربی زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
فلسفه	۶	۴	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۳)	اختیاری	۵	۲۶۱	۲۶۵	۵
۴	عربی زبان قرآن (۳)	اختیاری	۱۰	۲۶۶	۲۷۵	۱۰
۵	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۵	۲۷۶	۲۸۰	۵

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۳): وزنی
صفحه‌های ۶۸ تا ۸۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۵۱- شعر نو تغزلی در کدام دوره، از گسترده‌ترین جریان‌های زمان خود بود؟

- (۱) دهه ۲۰ و ۳۰ (۲) دهه ۲۰ و اوایل دهه ۳۰ (۳) اواخر دهه ۳۰ (۴) دهه ۳۰ و دهه ۴۰

۲۵۲- توضیح مقابل کدام شخصیت نادرست است؟

- (۱) بهجت تبریزی: متخلص به «شهریار» و از غزل‌سرایان نامی معاصر که از حافظ تأثیر فراوان گرفته است. وی به زبان ترکی آذری هم شعر سروده است.
(۲) علی اسفندیاری: جریان نوگرایی شعری او با سرایش افسانه در ۱۳۰۱ آغاز و با سرایش ققنوس در ۱۳۱۶ تثبیت شد.
(۳) اخوان ثالث: شعر او شعری اجتماعی است و مجموعه‌های «آخر شاهنامه»، «زمستان ۶۲» و «از این اوستا» از سروده‌های اوست که بیشترشان زبانی نمادین دارند.

(۴) قیصر امین‌پور: از شاعران انقلاب که در نثر هم دستی داشت. از اشعار او می‌توان به «در کوچه آفتاب» و از آثار منشورش به «بی‌بال پریدن» اشاره کرد.

۲۵۳- پدیدآورندگان «مدار صفر درجه - آینه‌های دردبار - صدای سبز - جای پای خون» به‌ترتیب خالق آثار کدام گزینه‌اند؟

- (۱) زمین سوخته - تنگسیر - خواب ارغوانی - بدوک
(۲) زمین سوخته - بره گمشده راعی - برآشفتن گیسوی تاک - سفر ششم
(۳) آتش خاموش - تنگسیر - خواب ارغوانی - کشتی پهلوگرفته
(۴) همسایه‌ها - بره گمشده راعی - گوشواره عرش - ضیافت

۲۵۴- کدام بیت دارای اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به‌جای فعلاتن است؟

- (۱) در جهان مردی نمی‌بینم که از دردی جداست
(۲) گرنه بوی دوستان آرد نسیم بوستان
(۳) دور گردون چون مخالف می‌شود عشاق را
(۴) خیز کز نکه‌ت انفاس نسیم
یک طربناک است بر گردون و آن هم مرد نیست
باد پندارش که آخر گنج بادآورد نیست
در عراق از راست‌گویی از سپاهان چاره نیست
هر سحر پیرهن غنچه قباست

۲۵۵- در کدام بیت اختیارات «ابدال، آوردن فاعلاتن به‌جای فعلاتن و بلند بودن هجای پایانی» دیده می‌شود؟

- (۱) تو بدین چشم مست و پیشانی
(۲) دلق و سجاده نهاده دم‌به‌دم در رهن باده
(۳) پادشاهی و گدایی بر ما یکسان است
(۴) باز گویم نه که این صورت و معنی که تو راست
دل ما بازپس نخواستی داد
باز در بازار دعوی پارسایی‌ها فروشد
که بر این در همه را پشت عبادت خم از اوست
نتواند که بیند مگر اهل نظرت

۲۵۶- در کدام بیت اختیار شاعری قلب وجود دارد؟

- (۱) درخت بوده‌ام ولی شکسته شاخسار من
 - (۲) به آبروی رفته‌ام قسم که چشم‌های تو
 - (۳) عشق تو قماری است که بازنده ندارد
 - (۴) حرف بزن، ابر مرا باز کن
- تبر بین چه کرده با ریشه و برگ و بار من
از آه زخم‌خوردگان خراب و روسیاه شد
ای دست تو پیوسته پر از برگ برنده
دیر زمانی است که بارانی‌ام

۲۵۷- در کدام بیت، اختیار وزنی قلب به کار رفته است؟

- (۱) ماهی و چون عیان شوی شمع هزار مجلسی
 - (۲) از سر رشک سوختم زان همه سوزم از درون
 - (۳) سینۀ خاقانی اگر پاک بشویی از غبار
 - (۴) هم شکری تو هم نمک با تو چه نسبت آب را
- سروی و چون روان شوی عشق هزار لشکری
با همه آب ساختی زان همه آبی از تری
پیش خدایگان تو را بیش کند ثناگری
چند به رغم دوستان دشمن خویش پروری

۲۵۸- هجای پایانی در کدام گزینه دچار اختیار شاعری نشده است؟

- (۱) خانۀ دیو است دل‌های همه
 - (۲) ز مشرق سر کوی آفتاب طلعت تو
 - (۳) خوش می‌دمد نشان جلال و جمال یار
 - (۴) بخت خواب‌آلود ما بیدار خواهد شد مگر
- کم پذیر از دیو مردم دمدمه
اگر طلوع کند طالع‌م همایون است
خوش می‌کند حکایت عزّ و وقار دوست
زآنکه زد بر دیده آب از روی رخشان شما

۲۵۹- در کدام بیت اختیار شاعری «ابدال» وجود ندارد؟

- (۱) تا یقین آینه‌ی حال زدود
 - (۲) هستی تو صورت پیوند نی
 - (۳) حیف است سخن گفتن با هرکس از آن لب
 - (۴) طناب عمر مرا دست روزگار گسیخت
- صورتش ماضی مستقبل بود
تو به کس و کس به تو مانند نی
دشنام به من ده که درودت بفرستم
هنوز رشته‌امید از تو نگسستم

۲۶۰- با توجه به سبک شعری منظومه‌های زیر، کدام یک می‌تواند تثبیت‌کننده جریان نوگرایی در شعر نیما بوده باشد؟

- (۱) در شب تیره دیوانه‌ای کو / دل به رنگی گریزان سپرده / در درۀ سرد و خلوت نشسته / همچو ساقۀ گیاهی فسرده / می‌کند داستانی غم‌آور
- (۲) مبتلایی که مانده‌ او / کس در این راه لغزان ندیده / آه! دیری است کاین قصه گویند: / از بر شاخه مرغی پریده / مانده برجای از او آشیانه
- (۳) ققنوس / مرغ خوشخوان / آوازه جهان / آواره مانده از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزران / بنشسته است فرد
- (۴) هان ای شب شوم وحشت‌انگیز / تا چند زنی به جانم آتش / یا چشم مرا ز جای برکن / یا پرده ز روی خود فروکش

قدرت اجتماعی

صفحه‌های ۵۴ تا ۷۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۲۶۱- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- در دوره اخیر و در جهان اجتماعی مدرن، برخی مدعی شدند که ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه‌های واسطه‌ای به قدرت و ثروت باعث توسعه و پیشرفت آن‌ها شده است و بعد از این بود که داوری اخلاقی درباره قدرت و ثروت، مورد تأکید قرار گرفت.
- شکل‌گیری سیاست و عمل سیاسی، پیامد تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی است که با هم زندگی می‌کنند، هر چه در گذر زمان جوامع پیچیده‌تر می‌شوند، سیاست نیز ضروری‌تر و البته پیچیده‌تر می‌شود.
- از گذشته تاکنون ابزارهای اعمال قدرت تغییراتی کرده است، امروزه از ابزارهای تنبیهی کمتر از ابزارهای تشویقی استفاده می‌شود و از ابزارهای تشویقی نیز بیشتر از ابزارهای اقناعی یعنی فکر، آموزش، تبلیغ استفاده می‌شود.

(۴) ص - غ - ص

(۳) غ - ص - غ

(۲) ص - ص - غ

(۱) غ - غ - ص

۲۶۲- کدام گزینه با جدول مقابل مرتبط است؟

- وجه عینی و محسوس سیاست

- حقیقت و فضیلتی که مستقل از خواست مردم باشد به رسمیت نمی‌شناسد.

- مشارکت سیاسی

- سازمان

(۱) ب - ج - د - الف

(۲) ج - ب - الف - د

(۳) الف - ب - ج - د

(۴) ج - ب - د - الف

۲۶۳- هر عبارت، به ترتیب علت کدام مورد است؟

- به خدمت گرفتن کار ارادی دیگران

- وجود سازمان

- منحصر کردن علم به علوم تجربی

(۱) شکل‌گیری قدرت اجتماعی - اعمال قدرت اقناعی - صرفاً مطالعه موضوعات مادی و محسوس، از سوی جامعه‌شناسی تبیینی

(۲) پدیدآیی قدرت - اطاعت اقناعی - معنادار دانستن سیاست و قدرت از سوی جامعه‌شناسی تبیینی

(۳) شکل‌گیری قدرت اجتماعی - استفاده بیشتر از ابزارهای تشویقی - معنازدایی و ارزش‌زدایی از قدرت

(۴) پدیدآیی قدرت - محاسبه سود و زیان برای پیروی - ارائه ملاک و معیاری برای داوری علمی قدرت، سیاست و ارزش‌های سیاسی

۲۶۴- کدام گزینه، با متن مقابل مرتبط نیست؟

«ماکس وبر، شهر را زیستگاهی که دارای قلعه و برج و بارو و دادگاه مستقل است، تعریف می‌کند.»

(۱) اگر پژوهشگری از منظر وبر به مطالعه جوامع غیراروپایی بپردازد به اشتباه این‌گونه نتیجه‌گیری خواهد کرد که شهر، فقط در اروپا وجود داشته است.

(۲) نمی‌توان نتایجی را که از مطالعه جوامع غربی به دست می‌آید به جوامع دیگر که با جهان غرب تفاوت دارد، تعمیم و تسری داد.

(۳) طبیعت یک نظم جهان‌شمول دارد؛ یعنی قوانین طبیعت را مانند قوانین جامعه و فرهنگ می‌توان به تمامی زمان‌ها و مکان‌ها تعمیم داد و نتایجی به دست آورد که به جوامع دیگر تسری داد.

(۴) از پیامدهای یکسان‌انگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی این است که نتایج مطالعه بر روی طبیعت در هر مکان و زمانی می‌تواند به همه آن‌ها تعمیم داده شود.

۲۶۵- کدام گزینه در ارتباط با «جامعه‌شناسان انتقادی» نادرست است؟

(۱) رویکردهای تفسیری و تبیینی را محافظه‌کار می‌دانند و معتقدند که آنان نه تنها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند، بلکه انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند.

(۲) معتقدند رویکردهای تبیینی و تفسیری می‌توانند به جامعه‌شناسان انتقادی در یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی کمک کنند و به شناخت واقعی آن‌ها دست یابند.

(۳) دست شستن از داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه سیاست و قدرت را مرگ سیاست و بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند.

(۴) معتقدند که هیچ‌یک از رویکردهای تبیینی و تفسیری نمی‌توانند ملاک و معیاری برای ارزیابی و داوری علمی درباره قدرت و سیاست و ارزش‌های سیاسی پشت سر آن‌ها به دست آورند.

ثلاثُ قصصٍ قصيرةٍ
درس ۳
صفحه‌های ۳۷ تا ۴۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۲۶۶ - ۲۷۱)

۲۶۶- ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ﴾:

- (۱) و زندگی دنیا چیزی به جز بازیچه و سرگرمی است! (۲) و زندگی دنیا تنها بازیچه و سرگرمی است!
- (۳) و زندگی دنیا بازی و افسون نیست! (۴) و زندگی دنیا بازی و خوش‌گذرانی است!

۲۶۷- «قَدْ تَفَقَّهَ أَسَاتِدُنَا فِي الشَّبَابِ دَوُوبِينَ لِيُفَقِّهُونَا هَذِهِ الْأَيَّامَ!»:

- (۱) استادان ما در جوانی باپشتکار دانش فرا گرفته‌اند تا این روزها ما را دانا کنند!
- (۲) اساتید ما در ایام جوانی با استقامت دانش فرا گرفته‌اند تا ما دانش بیاموزیم!
- (۳) استاد‌های پرتلاشمان، هنگام جوانی دانش آموخته‌اند تا در این ایام به ما یاد دهند!
- (۴) استادان ما در میان جوانان تلاشگر تحصیل کرده‌اند تا این روزها به ما درس بیاموزند!

۲۶۸- «لَا طَعَامٌ يَسْتَطِيعُ أَنْ يُغْنِيَ الْجِسْمَ فِي هَذِهِ الظُّرُوفِ الْقَاسِيَةِ إِلَّا الْكِتَابُ!»:

- (۱) جز کتاب خوراکی نیست که جسم بتواند در شرایط دشوار از آن بی‌نیاز شود!
- (۲) هیچ خوراکی جز کتاب نمی‌تواند جسم را در این شرایط دشوار بی‌نیاز کند!
- (۳) فقط غذایی که قادر باشد جسم را در این شرایط سخت بی‌نیاز گرداند، کتاب است!
- (۴) هیچ غذایی که بتواند جسم در این شرایط سخت به وسیله آن بی‌نیاز شود، جز کتاب نیست!

۲۶۹- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) قَاتِلُ الشَّابِّ أَحَدَ الرِّجَالِ مِنْ جَيْشِ الْعَدُوِّ! جوان یکی از مردان از سپاه دشمن را به قتل رساند!
- (۲) إِنَّا نَبْتَغِدُ كُلَّنَا مِنَ التَّفْرِيقِ بَيْنَ الْأَبْنَاءِ! همانا همه را از فرق گذاشتن میان فرزندان دور می‌کنیم!
- (۳) لِمَ يُعْجَبُكَ كَلَامُ صَدِيقِكَ الَّذِي قَدْ سَمِعْتَهُ مِنْ قَبْلُ! چرا سخن دوستت که قبلاً آن را شنیده‌ای، تو را به شگفت می‌آورد!
- (۴) لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ؛ خَيْرُنَا بَيْنَ إِخْتِيَارِ طَرِيقِ الْحَقِّ أَوْ الضَّلَالَةِ! هیچ اجباری در دین نیست؛ میانِ انتخاب راه حق یا گمراهی اختیار دادیم!

۲۷۰- «مَا نَبَايِدُ مِنْ خَيْرٍ أَنْ نَجْمِدَ دَادِمِينَ بِشِيمَانِ شَوْيْمٍ، أَسْمَانِ مِنْ بَارَانِ بِشِيمَانِ نَمِي شَوْد!»: عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) مِنَ الْوَاجِبِ أَنْ لَا نَنْدَمَ وَنَحْنُ قَدْ فَعَلْنَا خَيْرًا، إِنَّ السَّمَاءَ لَا تَنْدَمُ عَلَى الْمَطَرِ!
- (۲) عَلَيْنَا أَنْ لَا نَنْدَمَ عَلَى خَيْرِ فَعْلَانَا، فَإِنَّ السَّمَاءَ لَا تَنْدَمُ عَلَى نَزُولِ الْأَمْطَارِ!
- (۳) يَجِبُ أَلَّا نُصْبِحَ نَادِمِينَ عَلَى مَعْرُوفٍ قُفْتُ بِهِ، فَإِنَّ السَّمَاءَ لَا تُمَطِّرُ نَادِمًا!
- (۴) عَلَيْنَا أَنْ لَا نَنْدَمَ عَلَى خَيْرِ فَعْلَانَا، إِنَّ السَّمَاءَ لَا تَنْدَمُ عَلَى الْمَطَرِ!

۲۷۱- «تَطْلُبُ الحاجة من غير أهلها أشد من الموت!»؛ عَيْنُ المناسب للمفهوم:

- (۱) لا تَطْلُبُ الدُّنْيَا فَإِنَّ طَالِبَهَا ضَارٌّ!
(۲) إعلموا أَنَّ حوائج النَّاسِ إليكم من نعم الله عليكم!
(۳) أنصر أخاك عند الحاجة تُنصر!
(۴) طلب الحوائج من النَّاسِ مذلة للحياة!

۲۷۲- عَيْنُ ما لَيْسَ فيه الْمُتَضَادَّ:

- (۱) لا شيء يَدوم... يوم فوق الأرض و يوم تحتها!
(۲) الخير كثيرٌ و فاعله قليل!
(۳) في المَدُنِ أسواقٌ لِلْبَيْعِ وَ الشَّرَاءِ باسمِ أيامِ الأسبوع!
(۴) لا شكَّ أَنَّ الأَدبَ إذا كَثُرَ غَلًا!

۲۷۳- عَيْنُ الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) نَغْرُسُ الأشجارَ لَكِي يَأْكَلَ مِنْ ثَمَرِهَا الآخَرُونَ!
(۲) لَمْ يُصَدِّقُوا قَوْلَهَا فَأَخَذُوهَا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (ص)!
(۳) أَعْلَمُ أَنَّ مَنْ لَيْسَ لَهُ صَدِيقٌ فَهُوَ غَرِيبٌ!
(۴) فِي السَّنَةِ الثَّامِنَةِ بَعْدَ الْهَجْرَةِ وَقَعَتِ أُسَيْرَةُ بَيْدِ الْمُسْلِمِينَ!

۲۷۴- عَيْنُ المستثنى منه محذوفاً:

- (۱) لم يفز في المباراة أحدٌ إِلَّا المَجْدِينَ!
(۲) ما تعرَّفَ على أسرار الحياة إِلَّا من يعرف ربَّه!
(۳) كان التلاميذ يضحكون إِلَّا اثنين منهم!
(۴) هناك غرف فارغة في المدارس إِلَّا في مدرستنا!

۲۷۵- عَيْنُ «إِلَّا» بمعنى «إِنَّمَا»:

- (۱) لا نتعلَّم هذه الأيام شيئاً إِلَّا تجارب جديدة!
(۲) لا ينقل الأشياء إلى المتجر إِلَّا عامل واحد!
(۳) لم يكن الفلاح يغرس فسيلة إِلَّا فسيلة الجوز!
(۴) لا يُقْبَلُ الوالد الحنون أولاده إِلَّا بنته الصَّغرى!

عقل در فلسفه (قسمت اول)

صفحه‌های ۵۲ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۷۶- کدام مورد درباره کاربرد رایج عقل در بین مردم صحیح است؟

- (۱) یکی از انواع شناخت و معرفت در آدمی است.
- (۲) نوعی موجود غیرمادیست که اندیشه و استدلال می‌کند.
- (۳) صرفاً می‌تواند بشناسد که چه چیزهایی هستند و چه چیزهایی نیستند.
- (۴) وقتی کاری را قبیح و ناپسند می‌شمیریم، پای این معنی از عقل در میان است.

۲۷۷- کدام گزینه درباره موجوداتی متعالی که به آن‌ها عقل اطلاق می‌شود صحیح است؟

- (۱) از ماده و جسم مجردند و به همین جهت برای افعال خود به ابزار مادی نیازمندند.
- (۲) در مواردی از این موجودات متعالی و برتر از ماده با نام عقل کل یاد شده است.
- (۳) معرفت آن‌ها وابسته به استدلال نیست و علم آن‌ها صرفاً از طریق شهود حقیقت اشیاء است.
- (۴) این موجودات در عالم غیرمادی و مجرد که در واقع همان عالم عقل است به سر می‌برند.

۲۷۸- از نظر فیلسوفان الهی، انسان چگونه و از چه طریقی می‌تواند به شهود حقایق نائل شود؟

- (۱) از دیدگاه فیلسوفان الهی روح انسان می‌تواند با تهذیب نفس به مرتبه‌ای برسد که همچون عقول بسیاری از حقایق را شهود کند.
- (۲) از نظر این فیلسوفان انسان در صورتی می‌تواند به شهود حقایق دست پیدا کند که مفاهیم کلی را درک کند.
- (۳) آن‌ها معتقدند انسان آنگاه که مفاهیم کلی را در قالب استدلال منطقی قرار می‌دهد می‌تواند به شهود حقایق نائل شود.
- (۴) شهود حقایق برای انسان فقط زمانی ممکن است که قوه استدلال در او زائل شود و قدرت روحی جایگزین آن شود.

۲۷۹- کدام گزینه از خدمات ارسطو برای ارائه تصویری روشن از عقل محسوب نمی‌شود؟

- (۱) تمایز قائل شدن بین عقل به عنوان قوه استدلال و یک موجود ذهنی
- (۲) جدا کردن استدلال‌های تجربی از استدلال‌های عقلی محض
- (۳) تقسیم عقل به عملی و نظری و به تبع آن تقسیم دانش به نظری و عملی
- (۴) تعریف انسان به حیوان ناطق و ذاتی دانستن نطق و تفکر برای انسان

۲۸۰- کدام گزینه در رابطه با عقل در دوره جدید اروپا درست است؟

- (۱) ضدیت با عقل از صفات مؤمنان در دوره دوم حاکمیت کلیسا برشمرده شده است.
- (۲) در دوره اول حاکمیت کلیسا دو جریان عقل‌گرایی و تجربه‌گرایی شکل گرفت.
- (۳) دکارت عقل‌گرا، برخلاف بیکن تجربه‌گرا، اهمیتی به تجربه نداد.
- (۴) محور سیر تغییر اندیشه‌ها از رنسانس تاکنون، آراء فیلسوفان درباره محدوده کارآمدی عقل است.

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۲ مهر ۱۴۰۱

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، محمد مهدی حقی، احمد رضا ذاکر زاده، امیر زران‌دوز، نسترن صمدی، جواد زنگنه قاسم آبادی، علیرضا عبدی، سعید عزیز خانی، سید مهدی علوی پور، امیر محمودیان
اقتصاد	نسرین جعفری، مائده حسنی، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، سید علیرضا علویان، فرهاد علی‌نژاد، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، یاسین مهدیان، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، نگین غلامی
عربی زبان قرآن	نوید امساک، ولی برجی، بهروز حیدر بکی، حسین رضایی، کاظم غلامی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سیده مجیا مؤمنی، علی محسن‌زاده، سید محمد علی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، آزاده میرزایی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الیه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیایی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهره قموشی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، سید علیرضا علویان، امیرحسین واحدی	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	سید محمد علی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی‌پور	لیلا ایزدی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار	خدیجه
جغرافیا	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار	جنت‌علی‌پور
منطق و فلسفه	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد، امیرکبا باقری	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، فاطمه صفری	زهره قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمد علی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهره دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۴»

(سعیر عزیزقانی)

وقتی شهر A ناممکن شود رستورانها و تفریحات آن هم ناممکن می شود بنابراین فقط شهر B و C باقی مانده اند. علی می تواند شهر B یا شهر C را انتخاب کند. در شهر B دو رستوران و سه نوع تفریح مدنظر دارد بنابراین طبق اصل ضرب:

$$B \text{ شهر } 2 \times 3 = 6 = \text{تعداد انتخابها در شهر B}$$

و در شهر C سه رستوران و سه نوع تفریح مدنظر دارد:

$$C \text{ شهر } 3 \times 3 = 9 = \text{تعداد انتخابها در شهر C}$$

در نهایت تمامی حالتها طبق اصل جمع برابر $9 + 6 = 15$ است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲ تا ۴)

۲- گزینه «۲»

(امیرضا ذاکر زاده)

در این جا تعداد کل جایگشتها برابر می شود با $6! = 720$ از طرفی تعداد حالت هایی که رضا و محمد کنار هم باشند هم به صورت زیر تعیین می شود.

$$240 = 2! \times 5! \Rightarrow \text{امید، مهدی، سهیل، اصغر و رضا و محمد}$$

جابه جایی
رضا و محمد

تعداد حالت هایی که می خواهیم رضا و محمد کنار هم نباشند، برابر است با:

$$720 - 240 = 480$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲ تا ۸)

۳- گزینه «۳»

(امیرضا ذاکر زاده)

در اولین رقم سمت چپ رقمی غیر صفر می توان قرار داد و در رقم بعدی چون تکرار ارقام مجاز نیست از تعداد کل ارقام یکی کم می کنیم و به همین ترتیب رقم های بعدی را انتخاب می کنیم:

$$5 \times 5 \times 4 \times 3 = 300$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲ تا ۴)

۴- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

با ساده کردن کسر داده شده، داریم:

$$A = \frac{(n-1)!(n-4)!}{(n-2)!(n-3)!} = \frac{(n-1)(n-2)!(n-4)!}{(n-2)!(n-3)(n-4)!} = \frac{n-1}{n-3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۵ و ۶)

۵- گزینه «۳»

(سامان اسپهرم)

با توجه به صورت تست، جواب فاکتوریل با خودش برابر است. می دانیم تنها اعدادی که فاکتوریل آنها با خودش برابر است، اعداد ۱ و ۲ هستند. یعنی $1! = 1$ و $2! = 2$ در نتیجه باید داشته باشیم:

$$\begin{cases} 3x^2 - 1 = 1 \Rightarrow 3x^2 = 2 \Rightarrow x^2 = \frac{2}{3} \Rightarrow x = \pm \sqrt{\frac{2}{3}} \notin \mathbb{Z} \\ \text{یا} \\ 3x^2 - 1 = 2 \Rightarrow 3x^2 = 3 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1 \in \mathbb{Z} \end{cases}$$

پس تنها به ازای ۲ مقدار صحیح x، تساوی داده شده برقرار است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۵ و ۶)

۶- گزینه «۲»

(مهدی مهدی فقی)

در صورت سؤال خواسته شده که کلمه حرف تکراری نداشته باشد. همچنین حرف «ی» دو بار تکرار شده است پس یکی از حروف «ی» را کنار می گذاریم.

و اکنون ۸ حرف باقی می ماند.

ابتدا دو حرف «ع - ل» را انتخاب شده در نظر می گیریم و با حروف باقی مانده باید کلمه سه حرفی بسازیم که جایگشت در آن اهمیت دارد. بنابراین:

$$2! \times \frac{6!}{(6-2)!} = 240$$

جابه جایی
حروف (ع-ل) حرف ۶ حرف ۳ جایگشت

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲ تا ۸)

۷- گزینه «۳»

(سامان اسپهرم)

دقت کنید که چون در صورت سؤال گفته شده که الزامی نیست به همه سؤالات پاسخ داده شود، پس برای هر سؤال ۵ انتخاب وجود دارد؛ یعنی انتخاب یکی از ۴ گزینه و یا نزدن تست. تعداد سؤالات برابر ۲۸۰ است، پس تعداد حالتها برابر است با 5^{280} .

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲ تا ۴)

۸- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

برای رفتن از W به Z یا از مسیرهای بالایی می رویم یا مسیرهای پایینی. پس دو اتفاق رخ می دهد:

$$W \xrightarrow{\text{راه ۱}} X \xrightarrow{\text{راه ۲}} Z \Rightarrow \text{تعداد حالتها} = 1 \times 2 = 2$$

$$W \xrightarrow{\text{راه ۳}} Y \xrightarrow{\text{راه ۲}} Z \Rightarrow \text{تعداد حالتها} = 3 \times 2 = 6$$

بنابراین تعداد کل راهها $2 + 6 = 8$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲ تا ۴)

$$\Rightarrow y^2 - 9y + 18 = 0 \Rightarrow (y-3)(y-6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} y=3 \Rightarrow x=6 \\ y=6 \Rightarrow x=3 \end{cases}$$

پس مستطیلی به ابعاد ۳ و ۶ داریم:

$$\Rightarrow 6-3=3$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۱۳- گزینه «۱»

(سعید عزیزقانی)

نکته: در تبدیل معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به روش مربع کامل

$$\text{به فرم } (x+k)^2 = h \text{ داریم:}$$

$$h = \frac{-c}{a} + k^2 \text{ و } k = \frac{b}{2a} \quad (۱)$$

(۲) مقداری که به دو طرف اضافه می‌شود $k^2 =$

(۳) مقداری که از آن جذر گرفته می‌شود $h =$

با توجه به معادله درجه دوم داده شده $a=1$ و $b=3$ و $c=-1$ است. با توجه به نکته مذکور داریم:

$$k = \frac{b}{2a} = \frac{3}{2}, \quad h = 1 + z^2 = \frac{-c}{a} + k^2 = 1 + \frac{9}{4} \Rightarrow z^2 = \frac{5}{4}$$

در نهایت $k = \frac{3}{2}$ و مقداری که از آن جذر گرفته می‌شود $h = 1 + \frac{9}{4} = \frac{13}{4}$

است، پس برای مجموع خواسته شده داریم:

$$\frac{13}{4} + \frac{3}{2} = \frac{19}{4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۷)

۱۴- گزینه «۱»

(امیررضا ذاکر زاده)

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ در صورتی که $\Delta = 0$ باشد،

معادله دارای ریشه مضاعف $x = \frac{-b}{2a}$ است.

$$x = -\frac{b}{2a} = -\left(\frac{-(k+2)}{\frac{2k}{3}}\right) = \frac{k+2}{\frac{2k}{3}} = \frac{3k+6}{2k} = 3$$

$$\Rightarrow 6k = 3k+6 \Rightarrow k=2$$

با بررسی Δ معادله داریم:

$$\Delta = 0 \Rightarrow (-(k+2))^2 - 4\left(\frac{k}{3}\right)(m) = 0$$

$$\Rightarrow (k+2)^2 - 4\left(\frac{k}{3}\right)(m) = 0 \xrightarrow{k=2}$$

$$(2+2)^2 - 4\left(\frac{2}{3}\right)(m) = 0 \Rightarrow 16 - \frac{8m}{3} = 0 \Rightarrow m = \frac{6 \times 16}{8} = 12$$

$$\Rightarrow m + 2k = 10$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۹- گزینه «۳»

(امیر محمودیان)

تعداد راه‌های مستقیم از C به E را x و تعداد راه‌های مستقیم از A به F را y در نظر می‌گیریم:

برای رفتن از A به E مسیره‌های ABCDE، ABCE، AFE وجود دارد که به ترتیب برابر است با: $2 \times 4 \times 2 \times 1$ ، $2 \times 4 \times 2$ و 2×2 :

بنابراین تعداد کل مسیره‌ها از A به E برابر است با:

$$8x + 16 + 2y$$

برای رفتن از D به C مسیره‌های DC، DEFABC وجود دارد که به ترتیب برابر است با: ۲، $1 \times x$ ، $1 \times 2 \times y \times 2 \times 4$:

بنابراین تعداد کل مسیره‌ها از D به C برابر است با:

$$2 + x + 16y$$

$$\begin{cases} 8x + 2y + 16 = 42 \\ 2 + x + 16y = 84 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 8x + 2y = 26 \\ x + 16y = 82 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\times(-8)} \begin{cases} -64x - 16y = -208 \\ x + 16y = 82 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{+} -63x = -126 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow 8 \times 2 + 2y = 26 \Rightarrow y = 5$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۰- گزینه «۳»

(پوادر زنگنه قاسم‌آبادی)

دو حالت زیر را می‌توان در نظر گرفت:

$$\left\{ \begin{aligned} 7 \times 10! \times 6 &\Rightarrow \text{زن} \{10 \text{ نفر دیگر زن: حالت اول}\} \\ 5 \times 10! \times 4 &\Rightarrow \text{مرد} \{10 \text{ نفر دیگر مرد: حالت دوم}\} \end{aligned} \right.$$

$$\Rightarrow 7 \times 10! \times 6 + 5 \times 10! \times 4 = 62 \times 10!$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینه «۲»

(ابوالفضل بهاری)

در معادله اول، ابتدا مقدار x را به دست می‌آوریم و سپس با جای‌گذاری در معادله دوم مقدار k را به دست می‌آوریم:

$$8x + 3 = 5x + 12 \Rightarrow 3x = 9 \Rightarrow x = 3$$

$$\xrightarrow{x=3} \frac{k+3}{3} = -k - 2(3) + 5$$

$$\Rightarrow \frac{k+3}{3} = -k - 1 \Rightarrow k+3 = -3k - 3 \Rightarrow 4k = -6$$

$$\Rightarrow k = \frac{-6}{4} \Rightarrow k = \frac{-3}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۷)

۱۲- گزینه «۱»

(سیرمهری علوی‌پور)

با استفاده از فرمول مساحت و محیط مستطیل داریم:

$$2(x+y) = 18 \Rightarrow x+y = 9 \Rightarrow x = 9-y$$

$$x \cdot y = 18 \Rightarrow x = \frac{18}{y}$$

$$\Rightarrow \frac{18}{y} = 9-y \Rightarrow -y^2 + 9y - 18 = 0$$

$$\Rightarrow -2a^2 + 9a + 1 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = 9^2 - 4(-2)(1)$$

(معادله دو جواب متمایز دارد.) $\Delta > 0$ مجموعه جوابها برابر

در معادله $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط $\Delta > 0$ مجموعه جوابها برابر
 $S = -\frac{b}{a}$ است.

$$\text{مجموع } a \text{ های قابل قبول} = \frac{-9}{-2} = \frac{9}{2} = 4 \frac{1}{2}$$

تذکر: دقت کنید که معادله کسری به ازای دو جواب a دارای جواب $x = -2$ است.

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۳ تا ۳۸)

(سامان اسپهر)

۱۹- گزینه «ا»

با مخرج مشترک گیری و حل معادله داده شده، داریم:

$$\frac{x}{5} + \frac{x-2}{x+1} = \frac{3x}{5x+5} \Rightarrow \frac{x(x+1) + 5(x-2)}{5(x+1)} = \frac{3x}{5x+5}$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 + x + 5x - 10}{5x+5} = \frac{3x}{5x+5} \Rightarrow \frac{x^2 + 6x - 10}{5x+5} = \frac{3x}{5x+5}$$

$$\xrightarrow{x \neq -1} x^2 + 6x - 10 = 3x \Rightarrow x^2 + 6x - 10 - 3x = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 3x - 10 = 0 \Rightarrow (x+5)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -5 \text{ قق} \\ x = 2 \text{ قق} \end{cases}$$

$$\text{مجموع معکوس ریشه‌ها} = \frac{-1}{5} + \frac{1}{2} = \frac{-2+5}{10} = \frac{3}{10} = 0 \frac{3}{10}$$

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

(سعید عزیزقانی)

۲۰- گزینه «۴»

اگر یک را بین n نفر تقسیم کنیم به هر نفر $\frac{1}{n}$ می‌رسد. حالا $\frac{1}{n}$ از یک را

به یک نفر داده و او می‌رود و مقدار باقیمانده از یک $(1 - \frac{1}{n})$ است. از n

نفر یک نفر کم شده و به آن ۵ نفر اضافه می‌شود و تعداد نفرات جدید

$n+4$ نفر هستند که باقیمانده یک بین آن‌ها تقسیم می‌شود. معادله گویای

صورت سؤال را تشکیل می‌دهیم:

$$\frac{1}{n} - \frac{1 - \frac{1}{n}}{n+4} = \frac{1}{12}$$

$$\frac{1}{n} - \frac{n-1}{n(n+4)} = \frac{1}{12}$$

$$\text{ک.م.م. } 12n(n+4) \Rightarrow 12(n+4) - 12(n-1) = n(n+4)$$

$$\Rightarrow n^2 + 4n - 60 = 0 \Rightarrow (n+10)(n-6) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n = -10 \text{ غیر قابل قبول} \\ n = 6 \text{ قابل قبول} \end{cases}$$

تعداد نفرات اولیه $n=6$ نفر و تعداد نفرات در مرحله دوم $n+4=10$ نفر هستند.

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

(امیرضا ذاکر زاده)

۱۵- گزینه «ا»

با نوشتن معادله مورد نظر داریم:

$$2x = \frac{1}{3}x^2 - 9 \Rightarrow \frac{1}{3}x^2 - 2x - 9 = 0$$

$$\xrightarrow{\times 3} x^2 - 6x - 27 = 0 \Rightarrow (x+3)(x-9) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+3=0 \Rightarrow x=-3 < 0 \text{ غ قق} \\ x-9=0 \Rightarrow x=9 > 0 \text{ قق} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

(امیر محمودیان)

۱۶- گزینه «ا»

معادله داده شده ریشه مضاعف دارد؛ پس $\Delta = 0$ است:

$$\Delta = 0 \Rightarrow (-2a+10)^2 - 4(a-1)(5a) = 0$$

$$(-2(a+5))^2 - 4(5a^2 - 5a) = 0$$

$$\Rightarrow 4(a+5)^2 - 4(5a^2 - 5a) = 0$$

$$\Rightarrow 4[(a+5)^2 - (5a^2 - 5a)] = 0$$

$$\Rightarrow a^2 + 10a + 25 - 5a^2 + 5a = 0$$

$$\Rightarrow -4a^2 + 15a + 25 = 0$$

حال معادله به دست آمده بر حسب a را به روش Δ حل می‌کنیم:

$$\Delta = 15^2 - 4(-4)(25) = 225 + 400 = 625$$

$$a = \frac{-15 \pm \sqrt{625}}{-8} = \frac{-15 \pm 25}{-8} \Rightarrow \begin{cases} a = 5 \\ a = -\frac{10}{8} = -\frac{5}{4} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(محمدرضا مهدی)

۱۷- گزینه «۳»

ابتدا مخرج دو طرف تساوی را برابر می‌کنیم:

$$\frac{(x+1)^2}{(x-4)(x+1)} = \frac{x^2 - kx - 5}{(x-4)(x+1)}$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x + 1 = x^2 - kx - 5 \Rightarrow 2x + kx = -6$$

اگر ریشه‌های این معادله با ریشه‌های مخرج کسر معادله گویا (اولیه) برابر باشند؛ ریشه‌ها قابل قبول نیستند و معادله گویا ریشه ندارد.

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 4: 4(2+k) = -6 \Rightarrow k = -3 \frac{1}{2} \\ x = -1: -1(2+k) = -6 \Rightarrow k = 4 \end{cases}$$

از طرفی معادله $-6 = kx + 2x$ به ازای $k = -2$ نیز جواب ندارد. پس به ازای ۳ مقدار k معادله جواب حقیقی ندارد.

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

(پواد زنگنه قاسم‌آبادی)

۱۸- گزینه «ا»

مقدار $x = -2$ را در معادله جایگزین می‌کنیم:

$$x = -2 \Rightarrow \frac{(-2)^2 - 3}{2(-2) + a - 1} = \frac{a(-2) - 1}{3(-2)^2 - 8} \Rightarrow \frac{1}{a-5} = \frac{-2a-1}{4}$$

$$\xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} -2a^2 + 10a - a + 5 = 4$$

اقتصاد

۲۱- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

الف) هر انتخاب نشان دهنده تعداد کت یا تیشرتی است که مازیار با پول محدود خود می تواند خریداری کند. برای مثال می توانیم انتخاب «۱» را در نظر بگیریم و قید بودجه آن را به دست آوریم:

$$(2 \times 1,000,000) + (6 \times 500,000) = \text{کل بودجه مازیار}$$

$$= 2,000,000 + 3,000,000 = 5,000,000 \text{ تومان}$$

ب) در صورتی که مازیار انتخاب «۱» را برگزیند، نسبت به انتخاب «۲»، ۴ عدد تیشرت بیشتر می تواند بخرد و هزینه فرصت این انتخاب برابر است با ۲ عدد کتی که از خرید آن صرف نظر کرده است.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه های ۲۵، ۲۶ و ۲۸)

۲۲- گزینه «۳»

(ماتره مسنی)

ویژگی های مشترک کارآفرینان موفق:

تیزبین	فرصت های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می بینند.
نوآور	ایده ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می کنند.
ریسک پذیر	پس انداز و خوش نامی شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه اندازی کنند.
خوش بین	کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می دهند.
سازمان دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می کنند.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۶)

۲۳- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

تشریح موارد نادرست:

- تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام، از معایب ایجاد شرکت است.
- پرداخت مالیات بر سود علاوه بر مالیات بر درآمد از معایب کسب و کار شرکتی است.

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه های ۱۴ تا ۱۹)

۲۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

الف) منابع طبیعی

ب) سرمایه مالی

ج) نیروی انسانی

د) سرمایه فیزیکی

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه های ۲۶ و ۲۷)

۲۵- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

مزایا و معایب انواع کسب و کار		
معایب	مزایا	انواع کسب و کار
- بار سنگین مسئولیت - مشکل تأمین مالی - مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی ها و دعاوی	- راه اندازی آسان و هزینه های نسبتاً اندک - آزادی عمل و سهولت در تصمیم گیری - مالکیت کامل سود - منافع مالیاتی	شخصی
- افزایش برخی هزینه ها جهت تنظیم قرارداد و مشاوره حقوقی با وکیل - مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی ها و دعاوی - آزادی عمل محدودتر افراد و تصمیم گیری سخت تر به دلیل لزوم توافق شرکا	- راه اندازی نسبتاً آسان - دسترسی به منابع و سرمایه های مالی - بزرگ تر - تقسیم بار مسئولیت و هم افزایی توانایی ها	شراکت
- هزینه های راه اندازی بالاتر - تأخیر در تصمیم گیری - پیچیدگی در رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت های غیرفردی - تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام - مالیات بر سود شرکت - علاوه بر مالیات بر درآمد - قوانین پیچیده تر و گزارش دهی بیشتر	- مسئولیت محدود برای سهام داران - امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی - امکان رقابت بالاتر - تخصص گرایی بیشتر	شرکت

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه های ۱۳ تا ۱۹)

۲۶- گزینه «۲»

(نسرین یعفری)

قیمت فروش هر واحد $\times$ مقدار تولید = درآمد

$$\text{تومان } 960,000,000 = 60,000 \times (2,000 \times 8) = \text{درآمد سالانه}$$

$$\text{میلیون تومان } 960 =$$

$$\text{میلیون تومان } 240 = 20 \times 12 = \text{مجموع دستمزد کارگران در سال}$$

$$\text{میلیون تومان } 20 = \frac{20}{100} \times 100 = \text{بازپرداخت قسط وام بانکی}$$

$$\text{میلیون تومان } 50 = 5 \times 10 = \text{پرداخت دستمزد سالانه کارگران موقت}$$

$$\text{میلیون تومان } 322 = 4 + 1 + 50 + 20 + 7 + 240 = \text{مجموع هزینه های سالانه}$$

هزینه های سالیانه - درآمد سالیانه = سود یا زیان سالانه

$$\text{میلیون تومان } 638 = 322 - 960 = \text{سود سالانه}$$

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه های ۸ و ۹)

۲۷- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری (عوامل رفتارهای غیرمنطقی):

۱- اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها، مثال: ترجیح دادن کالایی ۱۶۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد بر کالایی با قیمت ۸۰ هزار تومان - خرید صرفاً به دلیل حراج یا فروش ویژه

۲- توجه به هزینه‌های در رفته، مثال: خوردن کامل غذایی که سفارش داده‌اید ولی آن را دوست ندارید، صرفاً به دلیل پول پرداخت شده بابت آن

غذا - رفتن به کلاس بی کیفیت، صرفاً به دلیل پرداخت کامل شهریه آن

۳- بی صبری زیاد، مثال: سراغ کارهای کم‌ارزش آنی رفتن، به جای صبر در تحصیل، یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی - برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی‌ها رفتن

۴- اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن، مثال: خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده و پس‌انداز کمتر برای نیازهای آتی - سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی لازم

۵- چسبیدن به وضعیت فعلی، مثال: چسبیدن به وضعیت فعلی و پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد منطقی هزینه - فایده

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۸- گزینه «۴»

(نسرین معفری)

$$A = 20 \times 3 = 60 \text{ و } B \text{ و } C$$

۶۰٪ سهام متعلق به سه نفر اول است.

$$D = 10 \times 2 = 20 \text{ و } E$$

۲۰٪ سهام متعلق به افراد D و E است.

$$60 + 20 = 80 \text{ و } 80 - 20 = 60$$

$$100 - 80 = 20$$

۲۰٪ سهام متعلق به چهار نفر آخر است.

$$20 + 4 = 24$$

۵٪ سهام متعلق به هریک از چهار نفر آخر است.

الف) اگر نفر نهم (I) مبلغ ۱۰ میلیون تومان سرمایه‌گذاری کرده باشد و اگر ۵٪ سهام متعلق به وی باشد، خواهیم داشت:

$$\frac{5}{100} = \frac{10}{x} \Rightarrow x = 200 \text{ (کل سرمایه شرکت)}$$

ب) ۲۰٪ سهام متعلق به نفر اول (A) است، اگر کل سرمایه شرکت ۲۰۰ میلیون تومان باشد، آنگاه داریم:

$$\frac{20}{100} = \frac{y}{200} \Rightarrow y = 40 \text{ (ارزش سهام متعلق به نفر اول)}$$

پ) ۲۰٪ سهام متعلق به چهار نفر آخر است و آن‌ها به همین میزان در سود شرکت سهیم هستند، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\frac{20}{100} = \frac{z}{680} \Rightarrow z = 136 \text{ (سهام چهار نفر آخر از سود شرکت)}$$

(ت)

$$\frac{\text{کل سرمایه اولیه}}{\text{قیمت هر سهم}} = \text{تعداد سهام}$$

$$\frac{200,000,000}{5000} = 40,000 = \text{تعداد سهام شرکت}$$

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۷)

۲۹- گزینه «۴»

(هانره حسینی)

(الف)

میزان سود برابر با تفاوت درآمد و هزینه‌های تولید است.

هزینه‌های تولید - درآمد = سود

$$\Rightarrow \text{هزینه‌های تولید} + \text{سود} = \text{درآمد}$$

$$\Rightarrow \text{میلیون تومان } 18 = \text{درآمد} \Rightarrow 36 = \text{(درآمد)} 2$$

ب) از آنجا که معمولاً دست این افرادی که به کسب و کارهای حرام اشتغال دارند، در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، آن‌ها ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۳۰- گزینه «۴»

(نسرین معفری)

تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند.

در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

به عنوان مثال: تعاونی کشاورزی را عده‌ای از کشاورزان تشکیل می‌دهند تا برای تهیه بذر مرغوب و تهیه سموم و کود و نیز امکان بازاریابی، تبلیغات جمعی و ایجاد زنجیره توزیع به آن‌ها کمک کند.

تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند؛ اما نحوه اداره آن‌ها براساس هر نفر، یک رأی است. (یعنی هر کدام از اعضا صرف‌نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت).

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۳، ۱۷ و ۲۰)

روان‌شناسی

۳۱- گزینه «۱»

(مهسا عفتی)

فرضیه‌ها، در صورت پذیرفته شدن به «قانون یا اصل» تبدیل می‌شوند. مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع، «نظریه» را تشکیل می‌دهند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۳۲- گزینه «۴»

(مهسا عفتی)

دانشمندان سعی می‌کنند تا در توصیف موضوعات و پدیده‌های مختلف، دقیق و بی‌طرف باشند. با وجود این، روان‌شناسان همانند سایر دانشمندان علوم تجربی، غالباً تحت تأثیر پیش فرض‌ها، نظریات پذیرفته شده در هر علم، ارزش‌ها و همچنین جهت‌گیری‌های موجود در ذهن خویش هستند که این امر، بر مشاهده و دقت آن‌ها تأثیر جدی می‌گذارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

۳۳- گزینه «۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

موضع علوم تجربی درباره پدیده‌های غیرمحسوس (غیرقابل مشاهده) که منابع دیگر معرفتی (عقل، دریافت درونی و وحی) از آن سخن می‌گویند، باید «نمی‌دانم» باشد، اما اگر منابع دیگر در مورد پدیده‌های محسوس اظهارنظر کنند، علوم تجربی هم می‌توانند درباره آن مسائل اظهارنظر کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۶)

۳۴- گزینه «۲»

(همیدرضا توکلی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: طراحی پرسشنامه در جهت درمان است و نه در جهت تعریف کردن پدیده مورد بررسی.

گزینه «۲»: با مطالعات گسترده و همه‌جانبه سعی در ارائه یک تعریف روشن از پدیده ضعف اعصاب دارد.

گزینه «۳»: این تعریف نامفهوم است و ظرفیت ایجاد برداشت‌های مختلف دارد.

گزینه «۴»: این گزینه تقریباً بی‌ربط است و در جهت تعریف عملیاتی و عینی متغیر قرار ندارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۳۵- گزینه «۱»

(مهروی باهاری)

توصیف و تبیین پدیده‌های روان‌شناختی دشوار است؛ زیرا پدیده‌های روان‌شناختی تحت تأثیر علت‌های زیادی هستند. همچنین برای دستیابی به تعریف عملیاتی می‌بایست متغیر به صورت شفاف و دقیق توصیف و تعریف شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶ و ۱۹)

۳۶- گزینه «۲»

(مهروی باهاری)

فرضیه‌ها در صورت آزموده شدن با مشاهدات و بررسی‌های تجربی و همچنین همخوانی با یافته‌های مقبول پیشین در علم تجربی پذیرفته می‌شوند. البته باید دقت کرد که معتبر بودن و پذیرفته شدن پاسخ، لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن پاسخ نیست، بلکه ممکن است پاسخی که اکنون مورد قبول واقع شده و علمی است، پس از مدتی کنار گذاشته و نادرست تلقی شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۳۷- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

در مصاحبه، محقق در ضمن گفت‌وگو و براساس پاسخ‌های دریافت کرده، پرسش بعدی خود را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۸)

۳۸- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

فرضیه پاسخ اولیه و سنجیده‌ای است که دانشمندان به مسئله‌های مطرح‌شده در علوم تجربی می‌دهند. بنابراین، اولاً باید به‌صورت خبری بیان شود و ثانیاً حکم و قضاوتی در بیان آن باشد که قابل آزمایش و سنجش باشد. گزاره‌های «الف و د» این ویژگی‌ها را دارند. گزاره «ب» سؤالی است و بنابراین نمی‌تواند فرضیه باشد. گزاره «ج» نیز تمام وضعیت‌های ممکن را در خود دارد و بنابراین، قضاوت مشخصی ندارد و فرضیه نیست.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۳۹- گزینه «۴»

(مهسا عفتی)

اندیشیدن از فرایندهای ذهنی است که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیست. سایر گزینه‌ها به رفتارهای قابل مشاهده مستقیم انسان اشاره دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۰)

۴۰- گزینه «۲»

(مهسا عفتی)

هر چه از شناخت پایه به سوی شناخت عالی برویم، عمل پردازش پیچیده‌تر می‌شود. پردازشی که علاوه بر ویژگی‌های حسی، تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی قرار دارد، «پردازش مفهومی» است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

اقتصاد

۴۱- گزینه «۱»

(ماترۀ هسنی)

الف) شرکت‌ها حقوق و تعهدات خاصی دارند و می‌توانند با سایر شرکت‌ها یا افراد وارد قرارداد شوند.

ب) ایجاد یک شرکت به ویژه یک شرکت سهامی، پرهزینه‌ترین نوع کسب و کار است؛ زیرا از پول دیگران برای راه‌اندازی کارش استفاده می‌کند.

ج) اساسنامه شرکت باید بیان کند که شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است؛ سهام آن چه میزان است و چگونه تقسیم و فروخته می‌شود؛ چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می‌کند و چگونه سود و زیان تقسیم می‌شود؛ سهام‌داران چه حقوق و مسئولیت‌هایی در شرکت دارند؛ شرکت چگونه منحل می‌شود و ...

د) در ساختار سازمانی شرکت بعد از رئیس هیئت مدیره، مدیرعامل قرار دارد.

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۴۲- گزینه «۳»

(ماترۀ هسنی)

عجله برای ثبت نام به دلیل تخفیف ۴۰ درصدی دوره ← اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها

در نظر گرفتن هزینه شرکت در دوره ← توجه به هزینه‌های در رفته

عدم بررسی ویژگی کلاس‌های تابستانی مدرسه و تداوم حضور در کلاس‌های دوره ← چسبیدن به وضعیت فعلی

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۴۳- گزینه «۳»

(نسرین یعفری)

الف)

قیمت هر واحد از محصول X تعداد محصولات تولید شده = درآمد

تومان $6,000,000,000 = 5000 \times 1,200,000$ = درآمد

میلیون تومان $6,000$ =

= اجاره سالانه محل انبار و اجاره برخی از ماشین‌آلات

میلیون تومان $696 = 58 \times 12$

تومان $1,152,000,000 = 3,200,000 \times 30 \times 12$ = دستمزد سالانه کارگران

میلیون تومان $1,152$ =

میلیون تومان $2,388 = 696 + 1,152 + 450 + 90$ = هزینه‌های تولید

میلیون تومان $3,612 = 2,388 - 6,000$ = هزینه - درآمد = سود

ب)

درصد مالکیت نفر سوم:

$$\frac{10}{100} = \frac{x}{100} \Rightarrow x = 10 \text{ درصد}$$

میلیون تومان $722 / 4 = 3,612 \times \frac{20}{100}$ = سهم سرمایه‌گذار اول از سود شرکت

میلیون تومان $361 / 2 = 3,612 \times \frac{10}{100}$ = سهم سرمایه‌گذار سوم از سود شرکت

پ) نفر اول ۲۰ درصد، نفر دوم ۲۰ درصد و نفر سوم ۱۰ درصد کل سهام شرکت را در اختیار و مالکیت دارند، در نتیجه سهم مابقی افراد در مالکیت و سود شرکت برابر است با:

$$50\% = (10\% + 20\% + 20\%) - 100\%$$

= سهم سایر سرمایه‌گذاران از سود شرکت

$$\text{میلیون تومان } 1,806 = 3,612 \times \frac{50}{100}$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۹ و ۱۷)

۴۴- گزینه «۳»

(ماترۀ هسنی)

کسب و کار محمدرضا یک «کسب و کار شخصی» محسوب می‌شود و همه موارد به جز گزینه «۳»، از ویژگی‌های این نوع کسب و کار هستند. تقسیم بار مسئولیت مربوط به شراکت است. دقت کنید که محمدرضا برادرش را استخدام کرده و با او شریک نشده است؛ یعنی مسئولیت تمام تصمیمات سخت، مهم و دشوار به عهده محمدرضا می‌باشد و او مالک درآمد این خدمات است.

نکته: «مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی» جزء ویژگی‌ها و معایب مشترک کسب و کار شخصی و شراکت است.

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۴۵- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند؛ اما نحوه اداره آن‌ها براساس هر نفر، یک رأی است. (یعنی هر کدام از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت).

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۲۰)

۴۶- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

= پول آب، برق، گاز، عوارض شهرداری و مالیات ماهانه

میلیون تومان $23 = 12 + 276$

میلیون تومان $10 = 10 \times 1$ = دستمزد ماهانه کارگران

= مجموع هزینه‌های ماهانه

+ دستمزد کارگران + پول آب، برق، گاز، عوارض شهرداری و مالیات

هزینه فرصت + خرید مواد اولیه

میلیون تومان $67 = 2 + 22 + 23$ = مجموع هزینه‌های ماهانه

(هزینه فرصت ماهانه احداث کارخانه، حقوق ماهانه یک اداره دولتی است که فرد از آن صرف نظر کرده است).

میلیون تومان $60 = 12 + 720$ = درآمد ماهانه

مجموع هزینه‌های ماهانه - درآمد ماهانه = سود یا زیان ماهانه

(ضرر یا زیان) میلیون تومان $-7 = 60 - 67$ = سود یا زیان ماهانه

با در نظر گرفتن هزینه فرصت، صاحب بنگاه دچار ضرر و زیان شده است.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۳۴)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

۵۱- گزینه «۳»

(فرهاد فروزان‌کیا)

موارد «ج» و «ه» کاملاً درست هستند.

بررسی موارد نادرست:

(الف) مجله بهار نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد.

(ب) روزنامه‌های پرشماری در این دوره انتشار یافت که دربردارنده مطالب

اجتماعی، سیاسی و گاه علمی بود.

(د) در سال‌های اول مشروطه، بیشتر روزنامه‌نگاران مطالب خود را در قالب

مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۵۲- گزینه «۴»

(فرهاد فروزان‌کیا)

ایرج میرزا، اندیشه‌های نوگرایانه دارد، اما جایگاه خانوادگی (نواده

فتحعلی‌شاه) و تفکرات شخصی او مانع از آن می‌شود که در ردیف شاعران

آزادی‌خواه مشروطه قرار بگیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته، به‌ویژه مسعود سعد

سعدی بود.

گزینه «۲»: فعالیت اصلی ادیب‌الممالک روزنامه‌نگاری بود.

گزینه «۳»: عارف قزوینی: شاعر وطنی و از موسیقی‌دانان عصر مشروطیت

بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۵۳- گزینه «۴»

(فرهاد فروزان‌کیا)

متن صورت سؤال از کتاب «کلیله و دمنه» آمده است؛ این کتاب در اواسط

نیمه اول قرن ششم (۵۳۶ هـ. ق) نگارش یافته است و اولین نمونه نثر فنی

است؛ البته چون در گزینه‌ها «کلیله و دمنه» فقط در گزینه «۴» آمده است،

قطعاً بخش دوم این گزینه هم صحیح است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۵۴- گزینه «۲»

(فرهاد فروزان‌کیا)

بررسی موارد نادرست:

میرزاده عشقی، شاعر، روزنامه‌نگار، نمایشنامه‌نویس و نظریه‌پرداز دوره مشروطیت

بود.

عشقی به‌دلیل بی‌پروایی در بیان اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و وطن‌پرستانه،

پیش از آن که به اوج شکوفایی برسد، ترور شد.

«سه تابلوی مریم» یا «ایده‌آل» نمایشنامه‌ای منظوم است.

بیت یادشده در صورت سؤال از عارف قزوینی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۵۵- گزینه «۱»

(مجتبی فرهادی)

یک مورد نادرست است:

(ج) گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران

خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ صای کاشانی، قآنی شیرازی و سروش

اصفهانی از این گروه‌اند. نشاط اصفهانی از غزل‌سرایان این دوره است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۴۷- گزینه «۴»

(ماتره حسنی)

$$\text{الف)} \quad \frac{22}{100} = \frac{x}{200,000} \Rightarrow x = \frac{22 \times 200,000}{100} = 44,000$$

(ب)

$$\text{ب)} \quad \frac{70,000}{200,000} = \frac{y}{100} \Rightarrow y = \frac{70,000 \times 100}{200,000} = 35$$

$$\Rightarrow y = \frac{70,000 \times 100}{200,000} = 35$$

(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۷)

۴۸- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

در نقطه «ب» می‌توانیم ۱ واحد از کالای A و ۸ واحد از کالای B را خریداری

کنیم.

در نقطه «الف» می‌توانیم ۴ واحد کالای A و ۲ واحد از کالای B را خریداری

کنیم.

بنابراین برای حرکت از نقطه «ب» به «الف» باید از خرید ۶ واحد کالای B

صرف نظر کنیم تا بتوانیم سه واحد بیشتر از کالای A خریداری کنیم.

(اقتصاد، اصول انتقاب درست، صفحه ۲۸)

۴۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

ابتدا باید منفعت خالص هر خودرو را محاسبه کنیم:

هزینه - منافع = منفعت خالص

میلیون تومان $-90 = 140 - 230 =$ منفعت خالص خودروی Aمیلیون تومان $25 = 100 - 75 =$ منفعت خالص خودروی Bمیلیون تومان $15 = 80 - 65 =$ منفعت خالص خودروی Cمیلیون تومان $10 = 60 - 50 =$ منفعت خالص خودروی D

با محاسبه منفعت خالص، مشاهده می‌شود که منفعت خالص خودروی B

بیشتر از سایر خودروها است و لذا این خودرو ارزش خرید بالاتری دارد.

(اقتصاد، اصول انتقاب درست، صفحه ۳۰)

۵۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

ابتدا باید منفعت خالص تعویض لاستیک‌ها را محاسبه کرد. منفعت خالص

منفی یعنی ضرر، بنابراین این فرد باید لاستیک شماره ۱ را تعویض نماید.

هزینه - منفعت = منفعت خالص

هزار تومان $90 = 300 - 210 =$ منفعت خالص لاستیک شماره (۱)هزار تومان $20 = 250 - 270 =$ منفعت خالص لاستیک شماره (۲)هزار تومان $25 = 150 - 175 =$ منفعت خالص لاستیک شماره (۳)هزار تومان $25 = 100 - 125 =$ منفعت خالص لاستیک شماره (۴)

(اقتصاد، اصول انتقاب درست، صفحه ۳۱)

۵۶- گزینه ۳»

(مبتهی فرهادی)

«گلشن صبا» به تقلید از بوستان سعدی سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۵۷- گزینه ۲»

(ریاسین مودریان)

ترجمه آثار اروپایی در ایران، با تأسیس چاپ‌خانه در زمان «فتحعلی‌شاه» آغاز شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۵۸- گزینه ۴»

(ریاسین مودریان)

مضمون عمده ادبیات این دوره، سیاسی، اقتصادی، «فرهنگی» و اجتماعی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۵)

۵۹- گزینه ۲»

(سیرعلیرضا علویان)

تاریخ تطور نظم فارسی از آثار ملک‌الشعراى بهار، تاریخ بیداری ایرانیان نوشته ناظم‌الاسلام کرمانی، رمان شمس و طغرا از محمدباقر میرزاخسروی و منشآت اثر قائم‌مقام فراهانی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶، ۱۹ و ۲۰)

۶۰- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا علویان)

قائم‌مقام فراهانی با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و به‌نوعی احیاکننده نثر فارسی دانسته می‌شود و سبک نثر وی نیز به گلستان نزدیک است.

علامه علی‌اکبر دهخدا از پیشگامان نثر جدید فارسی است که در رواج نثر ساده و عامیانه در نسل‌های بعدی (هدایت و جمال‌زاده) نقش مؤثری داشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۶۱- گزینه ۳»

(سیرمهمر هاشمی)

در ابیات مذکور، ویژگی‌های دستور تاریخی، مانند فعل‌های کهن، متمم با دو حرف اضافه و... دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در این شعر، رودکی بیشتر از واژگان فارسی بهره برده است (چمن، دی، گرگ، پلنگ و...).

گزینه ۲: کاربرد واژه کهن «ژنگ» که در این شعر به شکل ایهام آورده شده است: ۱- آژنگ (چین و چروک) ۲- کتاب مانى نقاش.

گزینه ۴: تمام مصراع‌ها از جملات کوتاه و ساده تشکیل شده است و پیچیدگی معنایی ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۶۲- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا اهمری)

واژه «بوی» در معنای رایحه تکرار شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دوش» در معنای دیشب و کتف استفاده شده است.

گزینه ۲: «چین» در معنای کشور چین و پیچ و تاب استفاده شده است.

گزینه ۳: «مدام» در معنای شراب و همیشه استفاده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۶۳- گزینه ۴»

(کاظم کاظمی)

در این بیت تکرار مصوت‌های کوتاه (ـ، ـُ) موجب پدید آمدن واج‌آرایی یا نغمه حروف گشته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «تکرار صامت‌های «ش، س، ر»

گزینه ۲: «تکرار صامت‌های «خ، ر»

گزینه ۳: «تکرار صامت‌های «ش، س»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۶۴- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا اهمری)

در این گزینه شاعر احساس سوگواری و غم و اندوه خود را با لحنی ملایم و آرام بیان کرده است؛ در حالی که در سایر گزینه‌ها از اوزان ضرب‌دار و یا کوتاه استفاده کرده است که مناسب این محتوا نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۶۵- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا اهمری)

بیت گزینه ۱: «در وزنی آهنگین، ضربی و شاد سروده شده است، ولی محتوای آن نشانه‌هایی از غم و سختی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۶۶- گزینه ۳»

(مبتهی فرهادی)

موارد «ب»، «د» و «ه» نادرست هستند.

«ب»: شعر و موسیقی هر دو برای برانگیختن حس و حال عاطفی به کار می‌روند.

«د»: توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف لحن می‌شود.

«ه»: شاعر برای انتقال عاطفه خود به دیگران از زبان کمک می‌گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۶۷- گزینه ۲»

(سیرعلیرضا اهمری)

وزن بیت «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» است و مناسب محتوای غم‌انگیز آن نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۶۸- گزینه ۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: افتادگی و فروتنی موجب بلندمرتبتی انسان است.

مفهوم بیت «الف»: توصیه به سنجیده سخن‌گفتن (پرورده‌گویی)

مفهوم بیت «د»: توصیه به خاموشی و سکوت

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۹)

۶۹- گزینه ۴»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات: بیان زیبایی بی‌نظیر معشوق و ترجیح آن بر حور بهشتی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: بیانگر خودستایی شاعر است.

گزینه ۲: در توصیف زیبایی بزم بیان شده است.

گزینه ۳: زاهدان و عابدان در جست‌وجوی بهشت هستند و عارفان طالب دیدار یارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۲۲)

۷۰- گزینه ۲»

(مفسر اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ناتوانی آدمی از توصیف خداوند

مفهوم بیت گزینه ۲: قابل توصیف نبودن غم و اندوه شاعر در فراق معشوق (علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۱۰)

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا علویان)

جامع التواریخ نوشته خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی، لمعات اثری از فخرالدین عراقی و تاریخ جهانگشا نیز به قلم عطاملک جوینی می باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۵)

۷۲- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا علویان)

آثار ذکرشده در این گزینه همگی منثور می باشند. در گزینه ۱، «لمعات» به نظم و نثر و «جمشید و خورشید» منظوم است. «تحفة الاحرار» در گزینه ۲ و «عشاق نامه» در گزینه ۳ نیز به نظم هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه های ۱۴ تا ۱۸)

۷۳- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

در قرن هشتم هجری، به دلیل بی اعتقادی برخی از ایلخانان و بی تعصبی برخی دیگر نسبت به مذاهب رایج، فرصتی پیش آمد تا صاحبان مذاهب مختلف، عقایدشان را ابراز کنند. هم چنین در این قرن، قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی نیز، عرصه وسیعی یافت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۷۴- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

بَدَنَبا	لَ مَحْمِل	چَ نَانِ زَا	رَ گَرِیم
کَ آ زَ گَر	بَ آمِ نَا	قِ در گِل	نَ شِیدَ نَد

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه های ۲۴ و ۲۵)

۷۵- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

یا رَ بَزِ عَر	فان مَ را پِید	ما یَ ای سَر	شا رَ ده
چشمِ بیهِ نا	جانِ آ گَا	هَ دِ لی بیه	دارِ ده

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه های ۲۲ تا ۲۴)

۷۶- گزینه ۳»

(کلام کاظمی)

مشبه: هر که (هر کس) / مشبه به: غنچه / وجه شبه: سر به گریبان بردن / ادات: چون

بررسی سایر ابیات:

گزینه ۱: در این بیت، سه تشبیه به کار رفته است و در هیچ کدام، وجه شبه به کار نرفته است: گوی سعادت / قامت به چوگان / بار درد
گزینه ۲: در این بیت، یک تشبیه فشرده اضافی یا اضافه تشبیهی (درخت وصل) به کار رفته است و واژه «چو» ادات تشبیه نیست.

گزینه ۴: در این بیت «خاک پر از خون» به «دریا» تشبیه شده است اما وجه شبه آن، یعنی «فراوان بودن» ذکر نشده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۸)

۷۷- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

«دام زلف»، اضافه تشبیهی است.

تشریح در سایر گزینه ها:

گزینه ۱: ادعای همانندی آب (شراب) و آتش از لحاظ رنگ («آتش رنگ» صفت است).

گزینه ۲: ادعای همانندی دهان و مو از لحاظ باریکی و کوچکی

گزینه ۳: فاقد تشبیه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه های ۲۶ تا ۳۰)

۷۸- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

دل به دو چیز تشبیه شده است: نخست شاعر دل را در پای بندی به سرو مانند کرده و سپس در داشتن داغ به لاله تشبیه نموده است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «۱» روز: مشبه، شمع: مشبه به / شب: مشبه، چراغ: مشبه به

گزینه ۲: «۲» جان: مشبه، آینه: مشبه به / دل: مشبه و شانه: مشبه به

گزینه ۴: «۴» بلم: مشبه، قو: مشبه به

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه های ۲۷ تا ۲۹)

۷۹- گزینه ۳»

(مجتبی فراهی)

این بیت دارای دو ادات تشبیه و سایر گزینه ها دارای یک ادات تشبیه هستند. «صفت» در (کمان صفت) ادات تشبیه محسوب می شود و «چون» در مصراع اول ادات نیست و در مصراع دوم به معنی «مثل و مانند» است و ادات تشبیه محسوب می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: «۱» «چو» در مصراع اول به معنی «زمانی که» و ادات تشبیه نیست ولی در مصراع دوم به معنی «مثل و مانند» است و ادات تشبیه محسوب می شود.

گزینه ۲: «۲» پسوند «وش» ادات تشبیه محسوب می شود و «چو» در این بیت معنی «زمانی که» می دهد و ادات تشبیه نیست.

گزینه ۴: «۴» چون در مصراع اول ادات تشبیه نیست ولی در مصراع دوم به معنی «مثل و مانند» است و ادات تشبیه محسوب می شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۸)

۸۰- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت فاقد تشبیه است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: تشبیه ها: «لعل شبیه اعجاز مسیح است»، «شکر خنده» و «رویش مانند ید بیضا است».

گزینه ۲: تشبیه: «بند زلف»

گزینه ۴: تشبیه: «ماه سیما»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه های ۲۶ تا ۳۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

۸۱- گزینه ۲»

(فراهی علی نژاد)

در گزینه ۲، حرف «را» به صورتی به کار رفته است که در دستور امروزی کاربرد ندارد:

به سر زلف تو گر دست رسد باد صبا را = اگر دست باد صبا، به سر زلف تو برسد در گزینه های دیگر، «را» نشانه مفعول است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفحه ۱۴)

۸۲- گزینه «۳»

(فرهار علی نژاد)

قافیه‌ها تنها در انتهای مصراع‌های دوم آمده‌اند و بنابراین، قالب شعر نمی‌تواند مثنوی باشد. این ابیات از قطعه‌ای سروده پروین اعتصامی انتخاب شده‌اند. در قطعه، قافیه‌ها فقط در انتهای مصراع‌های زوج می‌آیند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شاعر از روایتی که کرده، پندی بیرون کشیده است که زندگی پستی و بلندی دارد و بنابراین، شعر از نوع ادبیات تعلیمی است.
گزینه «۲»: واژه‌هایی مثل «خمید»، «انده» و «بسی» از واژگان کهن فارسی‌اند.

گزینه «۴»: بیت سوم از زبان «ترگس پژمرده» نقل می‌شود و در بیت چهارم نیز «گل خودروی» پاسخ او را می‌دهد و مناظره‌ای بین این دو شکل می‌گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۸۳- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا علویان)

در عبارت «قصید جان من زار ناتوان» واج‌آرایی مصوت «ب» مشهود است. گزینه‌های «۱» و «۲» واج‌آرایی ندارند. در گزینه «۳» واج‌آرایی صامت «خ» داریم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۸۴- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا احمدری)

«خروش از خم چرخ چاچی بخاست»، صدایی را که از قدرت کشیدن کمان توسط رستم ایجاد شده، نشان می‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: صامت «ر» ۳ بار و مصوت «ا» ۵ بار تکرار شده است.

گزینه «۳»: صامت «ب» ۳ بار و مصوت «ا» ۵ بار تکرار شده است.

گزینه «۴»: صامت «ر» ۴ بار تکرار شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه ۲۶)

۸۵- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا احمدری)

تکرار عامدانه و گوش‌نواز واژه «تنگ» منجر به پیدایش آرایه تکرار شده است.

توضیح نکته درس:

در آرایه تکرار شرط آن است که دو واژه تکراری هم‌معنا باشند. توجه کنید که در بیت گزینه «۳»، واژه «نگار» ابتدا در معنای استعاره معشوق آمده است و در مصراع دوم در معنای نقش و نگار است. این تفاوت معنایی منجر به آرایه جناس تام می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه ۲۷)

۸۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

وزن و آهنگ کوبنده، کوتاه، ضربی و تند، بار حماسی فضای شعر را غنی‌تر می‌سازد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۸۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در بیت گزینه «۱» سعدی سخن خویش را با وزن و آهنگی درآمیخته که به آسانی حالت شادی و نشاط درونی او را به خواننده منتقل می‌کند، اما در بیت سایر گزینه‌ها وزن و آهنگی شاد برای محتوایی غمگین به کار گرفته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۲۲)

۸۸- گزینه «۴»

(یاسین مهریان)

در این گزینه، ریتم کوتاه و کوبنده بیت، فضای جنگ را تداعی می‌کند و مضمون بیت نیز، توصیفی از صحنه جنگ است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آهنگ بیت، چندان کوبنده و حماسی نیست و هم‌چنین مضمون بیت، تداعی‌کننده صحنه دقیقی از جنگ نیست.

گزینه «۲»: آهنگ بیت، حماسی است؛ اما مضمون بیت، صحنه جنگ با دشمن نیست. (کینه‌اندوزی دشمن قدیمی)

گزینه «۳»: آهنگ بیت، حماسی و کوبنده نیست؛ اما مضمون بیت، توصیف صحنه‌ای از جنگ است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۲۱)

۸۹- گزینه «۲»

(فرهار علی نژاد)

در ابیات صورت سؤال و بیت گزینه «۲»، مفهوم اصلی این است که نباید غمگین بود و غمگین‌بودن معنایی ندارد؛ زیرا آنچه بوده، براساس تقدیر بوده است و جز این نمی‌تواند باشد. در بیت گزینه «۲»، «تیمار» به‌معنای درد و رنج و غمخواری است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شادباشی و بی‌غم‌بودن شاعر

گزینه «۳»: غمگینی و غصه‌خوردن مداوم

گزینه «۴»: تأثیر بسیار زیاد غم عشق در دنیای عاشق

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۳۳)

۹۰- گزینه «۳»

(کنکور خارج از کشور ۹۶)

بیت «ج»: بی زاد و توشه بودن (نداشتن مال و پری سزاوار چمن)

بیت «الف»: نکوهش آزمندی (نان جو خوردن و قناعت کردن)

بیت «ب»: پرورده‌گویی (لؤلؤ استعاره از سخنان گزیده)

بیت «د»: اوضاع نابسامان (برگشتن ورق و عاجز شدن شیر در برابر مور)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

جامعه‌شناسی (۳)

۹۱- گزینه ۲

(آزیتا بیرقی)

نمودار «الف»، مربوط به دیدگاه سوم رابطه دانش علمی و عمومی است. در این دیدگاه، دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد، دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

نمودار «ب»، مربوط به دیدگاه اول رابطه دانش علمی و عمومی است. در این دیدگاه، تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست و دانش علمی تنها از راه حس و تجربه به دست می‌آید.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۸ تا ۱)

۹۲- گزینه ۳

(آزیتا بیرقی)

دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی است. ← دیدگاه دوم رابطه دانش علمی و عمومی

شکل‌گیری و پیشرفت دانش علمی ← حل مسائل و مشکلات زندگی اجتماعی

تأکید بر روش علوم به جای موضوع آن ← اوایل قرن بیستم

علمی محسوب نکردن علوم عقلانی و وحیانی ← جهان متجدد

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۸ تا ۵)

۹۳- گزینه ۴

(آزیتا بیرقی)

قدرت دفاع از حقایق موجود در دانش عمومی (پیامد) ← مجهز شدن و توانمند شدن به دانش علمی (علت)

تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی یک جهان اجتماعی (علت) ← رهاکردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر (پیامد)

غنی‌تر شدن دانش عمومی (پیامد) ← تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید. (علت)

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۹۴- گزینه ۱

(آزیتا بیرقی)

برای حل قانون‌گریزی و بحران هویت می‌تواند راه‌حل‌های صحیح پیدا کند ← دانش علمی

در اوایل قرن بیستم، این علوم در صورتی که از روش تجربی استفاده می‌کردند، علم تلقی می‌شدند ← علوم انسانی و اجتماعی

در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم ← دانش عمومی

باید به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید و در گشودن مرزهای علم به روی جهانیان مشارکت داشته باشد. ← علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی)

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۵ تا ۷)

۹۵- گزینه ۳

(آزیتا بیرقی)

انجام هر کنش دشوار می‌شد اگر جهان اجتماعی، دانش عمومی لازم برای انجام آن را در اختیار انسان قرار ن داده بود.

تفاوت علوم در موضوع آن‌هاست.

دانش عمومی در زندگی اجتماعی مانند هوا برای انسان است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۳ و ۷)

۹۶- گزینه ۱

(آزیتا بیرقی)

پیامد تعارض در ذخیره دانشی جوامع ← عدم حمایت همه‌جانبه دانش عمومی از دانش علمی

پیامد هویت فرهنگی متفاوت جهان اجتماعی ← تعاریف متفاوت دانش علمی است.

پیامد تأثیر متقابل دانش عمومی و دانش علمی و تناسب میان این دو ← هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۵ تا ۸)

۹۷- گزینه ۲

(فاطمه صفری)

موضوع فلسفه (متافیزیک) اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند. آن‌ها با کشف این قواعد می‌توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند.

علوم انسانی به دلیل اینکه به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند علوم تفهیمی نامیده می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۵)

۹۸- گزینه ۴

(فاطمه صفری)

از منظر کتاب حاضر، علوم انسانی و علوم اجتماعی موضوعات متفاوتی دارند. این نگاه وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد و کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد.

علوم اجتماعی ظرفیت دوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را نیز دارند. علوم اجتماعی، درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند. از این رو، علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۳)

۹۹- گزینه ۴

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند. به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

علوم انسانی از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند؛ زیرا فعالیت‌های غیرارادی، کنش نیستند. علومی که به این پدیده‌ها می‌پردازند، با آنکه درباره انسان بحث می‌کنند (مثل علم پزشکی)، جزء علوم انسانی نیستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۱۰۰- گزینه ۴

(فاطمه صفری)

فوائد علوم طبیعی:

شناخت طبیعت و قوانین آن، پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت، رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت

فواید علوم انسانی و علوم اجتماعی:

شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن، شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند یا پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری، شناخت فضیلت، عدالت، سعادت و راه صحیح زندگی و داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها، انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها، رها کردن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آید، نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ایزاری.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۵)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

قرار گرفتن بر سر دو راهی‌ها، ارادی بودن کنش انسانی را نشان می‌دهد. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. از این رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.

انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند. یکی از معانی گره کردن مشیت به معنای اعتراض کردن است.

پرسش چرا چنین کاری کردی را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۰۲- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

ترک سیگار: پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر
آسیب و بیماری برای خود و دیگران: پیامد طبیعی (غیرارادی) کنش
دریافت نمره قبولی در امتحان: پیامد ارادی کنش وابسته به اراده دیگری
رعایت ادب: کنش اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۰۳- گزینه «۱»

تشریح موارد نادرست:

کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد و افراد در همه موارد به آگاهی موجود در کنش‌هایشان توجه ندارند.

در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است، زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد؛ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳ و ۷)

۱۰۴- گزینه «۲»

(آریتا بیدری)

تعارف کردن هنگام سوار شدن به اتوبوس ← کنش اجتماعی

شیوه‌های معین احوالپرسی از دیگران ← هنجار اجتماعی

اشتراک میان نظم و ثروت ← ارزش اجتماعی

آداب داشتن ادب ← فرصت‌ها و محدودیت‌های اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۰۵- گزینه «۱»

(آریتا بیدری)

ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ← انتقال ارزش‌ها و هنجارها به افراد

رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه‌شب و به دور از چشم دیگران ← کنش اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۴)

۱۰۶- گزینه «۴»

(آریتا بیدری)

از جنس وسیله و روش ← الف (هنجار اجتماعی)

کنش اجتماعی ← ج (خردترین پدیده اجتماعی)

ارزش‌های اجتماعی ← ب (عدالت، امنیت و آزادی)

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۳)

۱۰۷- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- مجموعه پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی را تشکیل می‌دهد. در واقع جهان اجتماعی، معلول پدیده‌های اجتماعی است.

- هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌شود.

- خانواده، امنیت، صلح و ... حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۷، ۲۰ و ۲۲)

۱۰۸- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

- ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی باعث گسترش آن می‌شود؛ ولی جهان اجتماعی می‌تواند از این هم گسترده‌تر شود. شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد. سنت‌ها و قوانین الهی نیز با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید و ستم‌پیشگان را در قهر و انتقام الهی فرو می‌گذارد.

بنابراین هریک از موجوداتی که بیرون جهان اجتماعی قرار دارند؛ یعنی موجودات طبیعی و ماوراءطبیعی به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

- جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. علاوه بر این، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است. به این مجموعه آگاهی‌های مشترک «فرهنگ» می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۸، ۱۹، ۲۲ و ۲۳)

۱۰۹- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- کارگران، کشاورزان، دانش‌آموزان، معلمان، ... و نهادهایی چون آموزش و پرورش، خانواده و ... اعضای جهان اجتماعی هستند. این اعضا، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند.

۱۱۴- گزینه «۳» (آزیتا بیرقی)
مردم جامعه تغلب، گمان می‌برند که ملت‌های دیگر نتوانسته‌اند به موقعیتی که آنان به‌دست آورده‌اند برسند و اصولاً چنین سعادت را نمی‌شناسند و فقط آنان خوشبختند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۹)

۱۱۵- گزینه «۱» (آزیتا بیرقی)
قدرت نظامی و سیاسی و اشغال یک سرزمین خارجی ← ابزار استعمار قدیم (د)
کودتا و نهادها و سازمان‌های بین‌المللی اقتصادی و سیاسی ← ابزار استعمار نو (ب)

استعمارگران حضور آشکار و مستقیم دارند. ← استعمار قدیم (ه)

استعمار فرانو ← ابزار (فناوری و رسانه) (ج)

مجریان آشکار و استعمارگران پنهان ← وضعیت استعمار نو (الف)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۱۱۶- گزینه «۴» (آزیتا بیرقی)
اشتراک فرهنگ ژاپن و اینکاها ← نداشتن گستره جغرافیایی وسیع
اشتراک فرهنگ صهیونیسم و سرمایه‌داری ← تقسیم جهان به دو منطقه مرکزی و پیرامون
در فرهنگ جبرگرا انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۱۶)

۱۱۷- گزینه «۱» (آزیتا بیرقی)
حقیقت ← معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است.
محصولات تراریخته ← عقلانیت (سطح دوم)
مسئولیت و تعهد ← زمینه تحقق و گسترش عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم می‌کند.
عدالت ← فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به آن پایبند باشد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۱۸- گزینه «۳» (آزیتا بیرقی)
پرسش‌های آزادی: آزادی از چه؟ آزادی برای چه؟
معنای آزادی به همراه سه ارزش جهان‌شمول حقیقت، عدالت و معنویت، مشخص می‌شود.

عدم وجود آزادی موجب فراهم شدن زمینه ظلم بر انسان و عدم رسیدن او به کمال و حقوق انسانی‌اش را فراهم می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵)

۱۱۹- گزینه «۲» (کتاب آبی)
ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام، مقاومت آشکار کرده بود و از آن پس، در پوشش نفاق خزیده بود. این ارزش‌ها در دوران خلافت به تدریج اقتدار جامعه اسلامی را در چارچوب مناسبات قبیله‌ای و عشیره‌ای سازمان بخشید.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۹)

- زلزله یا خشکسالی با اینکه پدیده‌های طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند. انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند؛ آن‌ها خانه‌های خود را به گونه‌ای می‌سازند که در برابر زلزله مقاوم باشد، انبارها و سیلوهایی را بنا می‌کنند تا با خشکسالی مقابله کنند. در مناطقی که آب و هوای خشک دارد، راه‌هایی برای رسیدن به ذخایر زیرزمینی آب ابداع می‌کنند و کشاورزی متناسب با همان آب و هوا را بر می‌گزینند. پس زلزله و خشکسالی (و سایر پدیده‌های طبیعی) به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.

- جهان واژه‌ای است که معمولاً برای اشاره به مجموعه‌های بزرگ به کار می‌رود. مانند جهان طبیعت، جهان غرب، جهان اسلام و ...

- بعضی اوقات انسان‌ها برای اینکه پدیده‌های ناشناخته را بشناسند، آن‌ها را با پدیده‌هایی آشنا مقایسه می‌کنند. در مقایسه پدیده‌ها با یکدیگر، شباهت‌ها و تفاوت‌های آن‌ها آشکار می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۷، ۱۹ و ۲۲)

۱۱۰- گزینه «۴» (ریحانه امینی)
تشریح مورد نادرست:
هرچند سیل پدیده‌ای است که در جهان طبیعی قرار دارد، اما به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارد، وارد جهان اجتماعی می‌شود. مانند زلزله، خشکسالی و ...

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۹، ۲۱ و ۲۲)

جامعه‌شناسی (۲)

۱۱۱- گزینه «۳» (کتاب آبی)
تشریح گزینه‌ها:
گزینه «۱»: درست - درست
گزینه «۲»: درست - درست
گزینه «۳»: درست - نادرست (ابعاد اخلاقی و روانی، مربوط به بخش فردی جهان انسانی است).

گزینه «۴»: نادرست (بخش فردی، هویت ذهنی دارد). - نادرست (اندیشیدن، مربوط به بخش ذهنی و فردی است).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۱۲- گزینه «۳» (کتاب آبی)
عبارت اول: نظر گروه سوم = ب
عبارت دوم: نظر گروه دوم = ج
عبارت سوم: نظر گروه اول = الف

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۱۳- گزینه «۲» (آزیتا بیرقی)
تشریح عبارت نادرست:
ایرانیان باستان فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی خود داشتند ولی جهان‌گشایی آن‌ها منجر به جهانی شدن فرهنگ آنان نشد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱ و ۲۵)

۱۲۰- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

تفاوت راهبردی استبداد قومی- قبیله‌ای با استبداد استعماری در این است که استبداد قومی به رغم هویت غیراسلامی خود، به دلیل این که عقبه‌ای خارج از جغرافیای جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با حضور قوی و توانمند فرهنگ اسلامی دوری می‌گزید و تلاش می‌کرد با رعایت ظواهر اسلامی، پوشش دینی خود را حفظ کند، اما استبداد استعماری به دلیل این که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کند، در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی ندارد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۳۱)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۲۱- گزینه ۲»

(نگین غلامی)

- عدم فهم زبان اسپانیایی مربوط به ویژگی آگاهانه بودن است. کنش وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود.
- کنش نبودن عقب کشیدن ناخودآگاه دست از جسم داغ، مربوط به ویژگی ارادی بودن کنش است. کنش به اراده انسان وابسته است و فعالیت‌های غیرارادی کنش محسوب نمی‌شوند.
- دوره‌ای انتخاب رشته حقوق و روان‌شناسی مربوط به ویژگی ارادی بودن است. تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳ و ۵)

۱۲۲- گزینه ۲»

(نگین غلامی)

گزینه ۱» درست - درست
گزینه ۲» نادرست (پيامدهایی از کنش که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود). - درست
گزینه ۳» نادرست (پيامدهای غیرارادی نتیجه طبیعی کنش‌اند). - نادرست (کنش انسان، همواره وابسته به اراده و آگاهی است).
گزینه ۴» درست - نادرست (پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» مربوط به هدف‌داری کنش است).

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴، ۵ و ۷)

۱۲۳- گزینه ۱»

(نگین غلامی)

برای انجام کنش علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است، زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد، ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.
فرد با وجود آگاهی از مضرات سیگار، تصمیم به ترک آن نمی‌گیرد.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴)

۱۲۴- گزینه ۳»

(ارغوان عبدالملکی)

اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌ها و آرمان‌های اجتماعی مانند حقیقت، عدالت، امنیت، آزادی و سعادت محقق نمی‌شوند. مثلاً فردی که به تنهایی در محیطی آواز می‌خواند، در حال انجام یک کنش فردی است. حال اگر فرد دیگری وارد آن محیط شود، آواز خواندن وی یک کنش اجتماعی می‌شود و پای هنجارها و ارزش‌ها را به میان می‌آورد. فرد می‌تواند برای رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش)، آواز خواندن خود را قطع کند (پیدایش یک هنجار).

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۲۵- گزینه ۴»

(ارغوان عبدالملکی)

کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۱)

۱۲۶- گزینه ۴»

(کتاب آبی)

عبارت اول: وقتی فردی در ذهن خود چیزی را تخیل و تجسم کند نشان‌دهنده کنش فردی و درونی فرد است.

عبارت دوم: وقتی فردی به‌تنهایی مشغول انجام یک کنش ارادی است، پس کنش فردی و بیرونی انجام می‌دهد.

عبارت سوم: کنشی که ناظر به اراده و اعمال دیگران انجام می‌شود، کنش اجتماعی است که در این مثال بیرونی است.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۱۲۷- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

مصراع مورد نظر، جهان اجتماعی را به بدن موجودات زنده (ارگانیسم) تشبیه می‌کند.

هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل کند، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۷ و ۲۰)

۱۲۸- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

جهان اجتماعی به مجموعه پدیده‌هایی که در محدوده زندگی اجتماعی انسان‌ها قرار دارند، دلالت می‌کند و معیار شناسایی پدیده‌های جهان اجتماعی، ارتباط آن‌ها با زندگی اجتماعی است.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۷ و ۲۳)

۱۲۹- گزینه ۱»

(ارغوان عبدالملکی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲» شناخت جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد و از این جهت به جهان اجتماعی وارد می‌شود.

گزینه ۳» هر چیزی که با زندگی اجتماعی انسان ارتباط داشته باشد، درون جهان اجتماعی قرار می‌گیرد. براساس این قاعده، کنش‌های اجتماعی انسان‌ها و پیامدهای آن‌ها به جهان اجتماعی تعلق می‌گیرند.

گزینه ۴» پدیده‌هایی که محصول کنش اجتماعی انسان نیستند از جهت ارتباطی که با جهان اجتماعی پیدا می‌کنند، می‌توانند به آن وارد شوند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۱۳۰- گزینه ۲»

(ارغوان عبدالملکی)

- شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.

- رفتار شتاب‌زده و ناخردانه انسان، طبیعت و محیط زیست را آلوده می‌کند و این آلودگی فرصت‌های زندگی اجتماعی را محدود می‌کند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

۱۳۱- گزینه «۱»

(علی مفسر زاده)

«يَتَفَكَّرُونَ»: می اندیشند، اندیشه می کنند، فکر می کنند (رد گزینه ۲) / «السَّمَاوَاتِ»: آسمان ها (رد گزینه ۲) / «مَا خَلَقْتَ»: نیافریدی، خلق نکردی (رد گزینه ۴) / «مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا»: این را بیهوده نیافریدی، این را باطل خلق نکردی (رد گزینه های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۱۳۲- گزینه «۲»

(بهروز میرزایی)

«الشمسُ أَلْتِي»: خورشیدی که / «لها جذوة»: اخگری دارد (رد گزینه های ۱ و ۴) / «رب»: پروردگاری (رد گزینه ۴) / «بالغة»: کامل (رد گزینه ۳)

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: خورشید که (خورشیدی که)، پاره آتشش فروزان می باشد (پاره آتشی فروزان دارد؛ «ل» اینجا معنای مالکیت می دهد)، دارد (دارای)

گزینه «۳»: فراوان (کامل)، «همان» اضافی است، نورانی (فروزان)، ترتیب عبارت ها در ترجمه رعایت نشده است.

گزینه «۴»: پروردگار که (پروردگاری که)، خورشید که (خورشیدی که)، اخگرش سوزاننده است (اخگری فروزان دارد)

(ترجمه)

۱۳۳- گزینه «۴»

(کاظم غلامی)

«إِنَّ الَّذِي»: بی تردید کسی که (رد گزینه های ۲ و ۳) / «تَنهَمُ»: ریزان می شوند (دقت کنید فعل لازم است، نه متعدی) (رد گزینه های ۱ و ۳) / «يَشْقَى»: می شکافد (رد گزینه ۲) / «لَا يَتَرَكُنَا»: ما را رها نمی کند (رد گزینه ۱) / «القوم الظَّالِمِينَ»: قوم ستمگر (دقت کنید هر دو اسم همراه با «ال» آمده اند، پس ترکیب وصفی است و صفت نیز در فارسی، باید به صورت مفرد ترجمه شود). (رد گزینه های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۱۳۴- گزینه «۳»

(ولی برهی - ابهر)

«كَانَ ... يَتَمَتَّنُونَ»: (معادل ماضی استمراری فارسی) آرزو می کردند (رد گزینه ۲) / «لَيْتَ ... يَكُونُ»: کاش باشد (رد گزینه های ۱ و ۴) / «نَزُولَ الْمَطَرِ»: بارش باران (رد گزینه ۴) / «نَزَلَ»: فرود آمد، بارید (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۳۵- گزینه «۲»

(ولی برهی - ابهر)

«ذَلِكَ الشَّابُّ»: آن جوان (رد گزینه ۳) / «أَنْ»: که (رد گزینه های ۱ و ۴) / «العالم الأكبر»: (ترکیب وصفی) جهان بزرگتر، دنیای بزرگتر (رد گزینه ۱) / «جرماً صغيراً»: (موصوف و صفت نکره) پیکری کوچک، پیکر کوچکی، یک پیکر کوچک (رد گزینه ۴) / «كَانَ يَزْعُمُ»: (معادل ماضی استمراری فارسی) گمان می کرد، می پنداشت (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۳۶- گزینه «۲»

(کاظم غلامی)

«زبان های خود» نادرست است. («ألسنة» ضمیر اضافی با خود ندارد). همچنین «نگه دارند» نیز نادرست است. («يَمْتَلِكُونَ» یعنی «دارند»). ترجمه صحیح عبارت: خوشا به حال کسانی که زبان هایی خالی از دروغ دارند!

(ترجمه)

۱۳۷- گزینه «۲»

(ولی برهی - ابهر)

در گزینه «۲» خطایی وجود ندارد، «عَلِمْتُ» در این گزینه، فعل ماضی ساده است که می توان ماضی ساده را بنا به شرایط جمله، ماضی نقلی هم ترجمه کرد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «دَاء» به معنای «بیماری» است و نباید آن را با «دواء» اشتباه گرفت.

گزینه «۳»: فعل نهی به صورت مخاطب است و نمی توان در ترجمه آن از (نباید) استفاده کرد. لفظ «نباید» برای نهی در صیغه های غایب و متکلم به کار می رود.

گزینه «۴»: «إِنَّمَا» به معنای «فقط، تنها» است، در این گزینه «حیاء» نیز به معنای (شرم) اشتباه ترجمه شده است.

(ترجمه)

۱۳۸- گزینه «۱»

(سیره میا مؤمنی)

«يَا نَمِي دَانِي»: أ لَا تَعْلَمُ / «که تو»: أَنْتَ (مذکر)، أَنْتِ (مؤنث) (رد گزینه ۲) / «گوشت»: اللَّحْمُ / «استخوان»: الْعَظْمُ / «پی»: الْعَصَبُ / «آفریده شده ای»: (فعل ماضی مجهول) قَدْ خُلِقْتَ (مذکر)، قَدْ خُلِقْتِ (مؤنث) (رد سایر گزینه ها)، در گزینه ۲، فعل جمع آمده که نادرست است، در گزینه های ۳ و ۴ هم از نظر صیغه (شخص)، بین فعل و ضمیر متصل «ک» تناسب و هماهنگی وجود ندارد.

(ترجمه)

۱۳۹- گزینه «۳»

(ولی برهی - ابهر)

با توجه به معنای عبارت (سخن، چون دارو است؛ اندکش سود می رساند و بسیارش کشنده است)، گزینه «۳» از بقیه گزینه ها دور است. در همه گزینه ها درباره «ارزش کم سخن گفتن» صحبت شده است اما بیت گزینه «۳» مفهوم متفاوتی دارد.

(مفهوم)

۱۴۰- گزینه «۲»

(سیره میا مؤمنی)

«مؤنثه: الأوله» نادرست است، «الأول» عدد ترتیبی مذکر است، شکل مؤنث آن به صورت «الأولی» می باشد.

(تخلیل صرفی و اعراب)

۱۴۱- گزینه «۴»

(علی مفسر زاده)

واژه «الأرض» مفرد مؤنث است که در این سؤال، به اشتباه به شکل «مفرد مذکر» به آن اشاره شده است.

(توجه داشته باشید که ضمیر «ها» در «إِنَّهَا» به «الأرض» بر می گردد که این ضمیر نیز «ضمیر متصل مفرد مؤنث» محسوب می شود و خود گویای مؤنث بودن واژه «الأرض» است).

(تخلیل صرفی و اعراب)

۱۴۲- گزینه «۲»

(سیره میا مؤمنی)

«مفردة الرذل» نادرست است. مفرد «أرذل»، کلمه «أرذل» (بر وزن: أفعَل) است.

(تخلیل صرفی و اعراب)

۱۴۳- گزینه «۴»

(علی مفسر زاده)

در گزینه «۴»، فعل های «أخبرت» و «شاهدت» هر دو به «الطالبة» بر می گردند و از صیغه مفرد مؤنث غائب هستند، پس شکل درست آن ها «أخبرت» و «شاهدت» است.

(ضبط حرکات)

۱۴۴- گزینه ۱

(کلام غلامی)

«ألوان» جمع است و «ال» ندارد، بنابراین باید «هذه» را به صورت جمع ترجمه کنیم: «اینها رنگهای زیبایی هستند که...». اما در سایر گزینهها چون بعد از اسم اشاره، اسم «ال» دار آمده است، باید اسم اشاره را به صورت مفرد ترجمه کنیم:

گزینه ۲: این اتاقها بسته شده ...

گزینه ۳: این بازیکنان همگی همیاری می کنند ...

گزینه ۴: این شهروندان به وظایف خود عمل می کنند ...

(قواعد اسم)

۱۴۵- گزینه ۳

(بهروز میرزایی)

«المیدان» مفرد است و اسم اشاره مفرد برای آن می آید (رد گزینههای ۱ و ۲) ضمناً در جای خالی دوم نیاز به عدد اصلی داریم؛ چون بحث شمارش مطرح است، نه ترتیب و جایگاه (رد گزینههای ۱ و ۴)

ترجمه عبارت: این میدان، در نزدیکی اش چهار خیابان وجود دارد!

(قواعد اسم)

۱۴۶- گزینه ۳

(سید مہمعلی مرتضوی)

در گزینه ۳، فعل «یتکلم» مفرد مذکر غائب است که به «کل واحد منهم» برمی گردد و کاملاً صحیح است. (ترجمه عبارت: دوستانی دارم که هر یک از آنها، به خوبی به زبان عربی صحبت می کنند!)

تشریح سایر گزینهها:

گزینه ۱: «لا تُضِيعَنَّ» فعل جمع مؤنث مخاطب است، درحالی که با توجه به «ولئک النساء» فعل غائب مورد نیاز است: لا تُضِيعَنَّ

گزینه ۲: «لا تُشْجَعَنَّ» فعل نهی از صیغه مفرد مذکر مخاطب است، درحالی که با توجه به «یا بنتی» فعل مؤنث مورد نیاز است: لا تُشْجَعَنَّ

گزینه ۴: «أمطرت» فعل ماضی است، اما با توجه به قید زمانی «غداً» (فردا) فعل آینده باید بیاید: سَتُمْطَرُ (سوف تمطر)

(قواعد فعل)

۱۴۷- گزینه ۴

(سید مہمعلی مرتضوی)

صورت سؤال، موصوفی را می خواهد که جمع سالم باشد. در گزینه ۴، «الکائنات» جمع مؤنث سالم و موصوف است، «الحیة» نیز صفت آن است.

تشریح سایر گزینهها:

گزینه ۱: در این گزینه موصوف و صفت نداریم. (ترجمه عبارت: هموطنان در مورد امور کشور، مسؤول هستند!)

گزینه ۲: در این گزینه موصوف و صفت نداریم. (ترجمه عبارت: نگهداری از گیاهان، بر کشاورزان لازم است!)

گزینه ۳: «الدلافین» جمع مکسر «الدلفین» است و نباید آن را به اشتباه جمع سالم در نظر گرفت.

(قواعد اسم)

۱۴۸- گزینه ۴

(علی مفسر زاده)

ترجمه گزینه ۴: هشتاد منهای سی و پنج مساوی است با پنجاه و چهار! (نادرست است!)

تشریح سایر گزینهها:

گزینه ۱: هزار تقسیم بر بیست مساوی است با پنجاه!

گزینه ۲: پانزده، یک پنجم هفتاد و پنج است!

گزینه ۳: نصف هفتاد و هشت مساوی است با سی و نه!

(عذر)

۱۴۹- گزینه ۳

(ولی برهی - ابهر)

با توجه به مسئله طرح شده، گزینه ۳ «۱۹ دانش آموز» درست است. ترجمه عبارت: من در کلاس ۲۷ همکلاسی دارم. ۵ دانش آموز روز چهارشنبه به مدرسه نیامده بودند زیرا مبتلا به کرونا بودند، در خلال زنگ، معلم به ۴ دانش آموز اجازه داد که کلاس را برای رفتن به کتابخانه ترک کنند، پس تعداد ما در کلاس بود. (دقت شود خود گوینده یک نفر محسوب می شود).

(عذر)

۱۵۰- گزینه ۴

(سید مہمعلی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه ای را می خواهد که در آن، تصحیح عدد و معدود هر دو با هم لازم باشد؛ به عبارت دیگر، هم عدد نادرست آمده باشد و هم معدود. در گزینه ۴، عدد به صورت «ثلاثة و عشرون» صحیح است، زیرا در عربی برعکس فارسی، ابتدا یکان و سپس دهگان می آید. همچنین معدود باید به صورت مفرد (نوعاً) ذکر شود، زیرا در عربی معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ همواره مفرد می آید.

تشریح سایر گزینهها:

گزینه ۱: «ثلاث صدقات» صحیح است.

گزینه ۲: «سبعة فساتین» صحیح است. زیرا معدود اعداد ۳ تا ۱۰ به صورت جمع می آید، همچنین «سروالاً واحداً» صحیح است، زیرا عدد یک اصلی بعد از معدود خود می آید.

گزینه ۳: «ثلاثون فستاناً» صحیح است، زیرا در عربی معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ همواره مفرد می آید.

(عذر)

عربی زبان قرآن (۲)

۱۵۱- گزینه ۴

(نویر امسالی)

«آمتاً»: ایمان آوردیم (رد گزینههای ۲ و ۳) / «فَ»: پس / «أغفر»: مورد مغفرت قرار بده (رد گزینه ۳) / «لنا»: ما را / «ارحمتنا»: به ما رحم کن / «أنت»: تو / «خیر»: بهترین / «الراحمین»: رحم کنندگان (رد گزینههای ۱ و ۳)

در گزینههای ۱ و ۲، «برای ما» در قسمت دوم عبارت، اضافی است.

(ترجمه)

۱۵۲- گزینه ۲

(سید مہمعلی مرتضوی)

«من الجمیل ... أن»: زیباست که (رد گزینههای ۳ و ۴) / «جداً»: بسیار / «أن نكون مُشتاقین»: مشتاق باشیم (رد گزینه ۴) / «الأعمال الصالحة»: کارهای شایسته / «وإن»: اگرچه، حتی اگر (رد گزینه ۴) / «لا نستطيع»: (در این جا) نتوانیم (رد گزینه ۴) / «أن نقوم بها»: به آن ها بپردازیم، به آن ها اقدام کنیم (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۱۵۳- گزینه ۳

(نویر امسالی)

«علینا الاستفادة»: ما باید استفاده کنیم (رد گزینه ۱) / «الفرص الّتی»: فرصتهایی که (رد گزینه ۱) / «تدعوننا»: ما را دعوت می کند (رد گزینه ۱) / «أحسن الحال»: بهترین حال (رد گزینههای ۲ و ۴) / «تبددنا»: دورمان می کند (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۶۱- گزینه ۳

(مرتضی کاظم شیروردی)

«یا أَيُّهَا الَّذِينَ: ای کسانی که / «آمَنُوا»: ایمان آورده‌اید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لِمَ»: (= لِماذا) چرا، برای چه (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «تَقُولُونَ»: می‌گویید (رد گزینه ۱) / «ما لَا تَفْعَلُونَ»: چیزی که انجام نمی‌دهید (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۶۲- گزینه ۱

(سیره مهیا مؤمنی)

«السادسة و التسعين»: (عدد ترتیبی) نود و ششم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «خمسة أخطاء»: پنج اشتباه (رد گزینه ۴) / «علیک تصحیح الأخطاء»: باید خطاها را اصلاح کنی (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۶۳- گزینه ۴

(ولی بریی - ابهر)

«لیس واجب الدولة فقط»: فقط وظیفه دولت نیست (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «فی المدينة»: (متعلق به جمله اول است) در شهر (رد گزینه ۳) / «الدولة»: (مفرد) دولت (رد گزینه ۳) / «واجبات الدولة و المواطنین المشترکة»: وظایف مشترک دولت و شهروندان (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۱۶۴- گزینه ۱

(سیر مسمدر علی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «ینتفع» فعل مضارع و به معنای «بهره می‌برد» است؛ پس «بهره‌مند است» نادرست می‌باشد.

گزینه ۳: «الرَّصِيفِ» یعنی «پیاده‌رو»؛ پس «خیابان» نادرست است.

گزینه ۴: «کالتَّارِ» یعنی «مثل آتش»؛ پس «آتشینی» نادرست است.

(ترجمه)

۱۶۵- گزینه ۲

(کتاب آبی)

«یا تا به حال به ایران مسافرت کرده‌اید»: هل سافرتمُ إلى إيران حتى الآن، هل سافرتمُا إلى إيران حتى الآن (نمی‌تواند به صیغه مفرد بیاید؛ باید یا جمع باشد و یا مثنی) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «ولی دوست داریم»: لکننا نحبُّ (باید به صیغه اول شخص جمع باشد، نه مفرد) (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «مسافرت کنیم»: أن نسافر (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۱۶۶- گزینه ۲

(بهروز هیدر بکی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: جایگزین، جانشین: آنچه که اصل باشد. (نادرست)

گزینه ۲: درنگ کرد، ماند: در جایی سکونت کرد و مدتی آنجا اقامت کرد.

(صحیح)

گزینه ۳: (آتش را) خاموش کرد: آن را با نیرو برافروخت. (نادرست)

گزینه ۴: مهمان‌نواز: کسی که به مهمانی می‌رود. (نادرست)

(واژگان)

۱۵۴- گزینه ۳

(کتاب آبی)

ترجمه درست عبارت گزینه ۳: «تغذیه خوب و توجه کردن به آن پندی است که پزشکان بر آن تأکید می‌کنند».

(ترجمه)

۱۵۵- گزینه ۴

(نویر امساکي)

«خواهر کوچک‌ترم»: أختی الصَّغرى (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «آخر هفته»: نهاية الأسبوع (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «خواهیم رفت»: سنذهب، سوف نذهب (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۱۵۶- گزینه ۳

(کتاب آبی)

عبارت «خودپسندی عمل پسندیده‌ای نزد مردم است!» نادرست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: باید صداهايمان را بالای صدای کسی که با او سخن می‌گوییم، نبریم!

گزینه ۲: ما باید بر ادای نماز در وقتش محافظت کنیم!

گزینه ۴: حکمت در قلب همه مردم ماندگار نمی‌شود!

(مفهوم)

۱۵۷- گزینه ۴

(سیر مسمدر علی مرتضوی)

«أرخص» اسم تفضیل بر وزن «أفعل» است، پس «أرخص» صحیح است.

(ضبط حرکات)

۱۵۸- گزینه ۴

(نویر امساکي)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: الأراذل (فرومایگان) ≠ الأفاضل (شایستگان)

گزینه ۲: الأمانة (امانتداری) ≠ الخيانة (خیانت)

گزینه ۳: متواضع (فروتن) ≠ فخور (فخرفروش)

(واژگان)

۱۵۹- گزینه ۱

(نویر امساکي)

در همه گزینه‌ها «خیر» به معنای «بهترین» و اسم تفضیل است در حالی که در گزینه ۱، «خیر» به معنای «خوبی» می‌باشد؛ ترجمه عبارت گزینه ۱: از پروردگارم خوبی دنیا و آخرت را درخواست کردم!

(قواعد اسم)

۱۶۰- گزینه ۱

(سیر مسمدر علی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، وزن «مَفْعَل» بر مکان دلالت نکند، یعنی اسم مکان نباشد. در گزینه ۱، «مَبْدأ» به معنای «زمان شروع» است و دلالت بر زمان دارد، نه مکان. (ترجمه عبارت: برخی از دانشمندان قدیم، در تعیین زمان شروع روز اختلاف داشتند!)

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «مَطْبَع (چاپخانه)، مَطْلَع (خاستگاه، محل شروع کلام) و مَخْرَج (خروجی)» همگی اسم مکان هستند و دلالت بر مکان دارند.

(قواعد اسم)

۱۶۷- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

هو ما ظَلَمْنَا اَبَدًا (او هرگز به ما ظلم نکرد) ← مفرد مذکر غایب (سوم شخص)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲» هِيَ كَانَتْ تُرْجِعُ ← مفرد مؤنث غایب

گزینه ۳» أَنْتِ سَتَقْبَلِينَ ← مفرد مؤنث مخاطب

گزینه ۴» أَنَا سَأُسْتَعْلِفُ ← اول شخص مفرد (متکلم وحده)

(قواعد فعل)

۱۶۸- گزینه ۴»

(نویز امساک)

فعل امر، فعلی است که بر طلب و درخواست دلالت می‌کند. در گزینه ۴» فعل «اكتبوا: بنویسید» فعل امر است.

(قواعد فعل)

۱۶۹- گزینه ۴»

(کتاب آبی)

در گزینه ۱»، «السادسة» و «التاسعة»، در گزینه ۲»، «السابع» و «السادسة»، و در گزینه ۳»، «الخامس» و «الرابع» عدد ترتیبی هستند، اما در گزینه ۴»، تنها «الثالث» عدد ترتیبی است.

(عدد)

۱۷۰- گزینه ۱»

(سیره مفید مؤمنی)

«هناك خمسة كُتُبٌ ...»: پنج کتاب وجود دارد ...
با توجه به مفهوم عبارت، به عدد شمارشی نیاز داریم، نه عدد ترتیبی.

(عدد)

تاریخ و جغرافیا (۳)

۱۷۱- گزینه ۳»

(علی‌مفرد کریمی)

تاریخ‌نگاران سنتی، بیشتر به ثبت وقایع شاهان و امور آن‌ها همت داشتند. آن‌ها آثار خود را غالباً با خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند و در این میان گاه با زبان تملق و مدح شاهان سخن گفته و بیش از آنکه مورخ حقیقت باشند، کاتب دربار بودند. سبک نگارش نیز در بسیاری موارد، سخت است و تحلیل و تفسیر، کمتر در این آثار به چشم می‌خورد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۲)

۱۷۲- گزینه ۲»

(ملیحه کریمی)

گسترش مدارس جدید، تأسیس دانشگاه و رواج آموزش تاریخ به عنوان یک رشته علمی در دوره معاصر، به ترویج و توسعه روش پژوهش علمی تاریخ در ایران کمک شایانی کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۶)

۱۷۳- گزینه ۱»

(علی‌مفرد کریمی)

ناظم‌الاسلام کرمانی نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۶)

۱۷۴- گزینه ۳»

(علی‌مفرد کریمی)

اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۱۲)

۱۷۵- گزینه ۲»

(علی‌مفرد کریمی)

خاطرات، حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح حال رجال دوره معاصر هستند که به‌ندرت در سایر منابع یافت می‌شود.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۹)

۱۷۶- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

برخی تغییرات محیط پیرامون، مانند رویدادهای سیاسی یا تغییرات آب‌وهوایی ممکن است موجب از دست رفتن موقعیت و اعتبار یک شهر یا انتقال آن به مکانی دیگر شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۷۷- گزینه ۱»

(مهم‌علی فطیپی بایگی)

مهم‌ترین ویژگی‌های روستاها در مقایسه با شهرها عبارت‌اند از:

- فعالیت جمعیت در بخش کشاورزی (زراعت، دامداری، جنگل‌داری، صید و شکار و ...);

- جمعیت کمتر و تراکم کمتر جمعیتی;

- فضاهای باز و چشم‌اندازهای طبیعی بیشتر و گسترده‌تر;

- خدمات و تسهیلات کمتر و محدودتر;

- روابط خویشاوندی و وابستگی اجتماعی بیشتر (در شهرها: نوگرایی بیشتر و تغییرات اجتماعی سریع‌تر).

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

۱۷۸- گزینه ۱»

(فاطمه سقایی)

سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها یعنی رتبه‌بندی آن‌ها برحسب اهمیت؛ برای این منظور، سکونتگاه‌ها را بر اساس میزان جمعیت و عملکرد (خدماتی که ارائه می‌کنند) طبقه‌بندی می‌کنند. سکونتگاه‌های کوچک یا کم‌جمعیت معمولاً خدمات محدودی به ساکنان ارائه می‌دهند؛ اما در سکونتگاه‌های بزرگ‌تر، تعداد و تنوع خدمات بسیار زیاد است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۷)

۱۷۹- گزینه ۴»

(فاطمه سقایی)

آستانه جمعیتی نفوذ، یعنی حداقل جمعیت یک منطقه که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۹)

۱۸۰- گزینه ۲»

(مهم‌علی فطیپی بایگی)

سطح شهرنشینی در آسیا و آفریقا در مقایسه با نواحی توسعه‌یافته صنعتی آمریکای شمالی، اروپا و استرالیا بسیار پایین‌تر است؛ اما سرعت گسترش شهرنشینی در آسیا و آفریقا بیشتر از سایر نواحی جهان است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

تاریخ و جغرافیا (۱)

۱۸۱- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

واژه تاریخ در ترکیب «تاریخ جهان باستان» به معنای مجموعه حوادثی است که در زمان گذشته واقع شده است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲)

۱۸۲- گزینه «۲»

(علی‌مهد کریمی)

برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۴)

۱۸۳- گزینه «۲»

(علی‌مهد کریمی)

در گاه‌شماری خورشیدی- قمری، از آن جایی که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۳)

۱۸۴- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

باستان‌شناسان پس از حفاری و خاک‌برداری، هنگامی که به یک بنای تاریخی برخورد کنند، نخست نقشه آن بنا را مشخص می‌نمایند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

۱۸۵- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

امروزه باستان‌شناسان برای تاریخ‌گذاری و تعیین سن آثار باستانی، از روش‌های علمی پیشرفته‌ای مانند روش رادیوکربن و شیوه پیشرفته‌تری موسوم به «پتاسیم- آرگون» استفاده می‌کنند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۶)

۱۸۶- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۴)

۱۸۷- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

از آن‌جا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۵)

۱۸۸- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۷)

۱۸۹- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

سؤال «چه‌چیز»، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد؛ «چه‌چیزی رخ داده است؟»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سؤال «کجا» که با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سر و کار دارد.

گزینه «۲»: سؤال «چرا» که به علت وقوع پدیده‌ها می‌پردازد.

گزینه «۴»: سؤال «چه‌موقع» به روند زمانی موضوعات می‌پردازد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۸)

۱۹۰- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

گام دوم در یک پژوهش جغرافیایی، تدوین فرضیه است. فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است. فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است. معمولاً فرضیه‌ها با عبارت «به نظر می‌رسد...» آغاز می‌شوند.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۱۰)

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۹۱- گزینه «۳»

(علی‌مهد کریمی)

با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

۱۹۲- گزینه «۱»

(علی‌مهد کریمی)

تاریخ طبری تألیف محمدبن جریر طبری از انواع تاریخ‌نگاری عمومی به‌شمار می‌آید.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۴)

۱۹۳- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

مورخ در تاریخ‌نگاری به روش ترکیبی ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۱۹۴- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

از برجسته‌ترین آثاری که به شیوه تحلیلی تألیف شده است، می‌توان به کتاب تجارب‌الامم ابوعلی مسکویه، تاریخ بیهقی و مروج‌الذهب مسعودی اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۹۵- گزینه «۴»

(علی‌مهد کریمی)

مکه که بر سر راه یمن به شام قرار داشت، مرکز اصلی بازرگانی به‌شمار می‌رفت و سران قریش از طریق تجارت با شام و دیگر سرزمین‌های اطراف شبه‌جزیره عربستان، سود سرشاری کسب می‌کردند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۲)

۱۹۶- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

یکی از کارهای جغرافی‌دانان، مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌هاست. مکان‌هایی که ویژگی‌های مشابه دارند، همان نواحی هستند.

(جغرافیا (۲)، تاهیه چیست؟، صفحه ۴)

۱۹۷- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است، به طوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت باشد.

(پغرافیا (۲)، تاهیه پیستی، صفحه ۴)

۱۹۸- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

در کانون یک ناحیه، تمرکز پدیده متمایزکننده زیاد می‌شود و بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارد. هرچه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می‌شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می‌گردند.

هرچه به سمت بیابان صحرا پیش برویم، بارندگی کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم‌کم به مراتع مداری تبدیل می‌گردند.

(پغرافیا (۲)، تاهیه پیستی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۹۹- گزینه «۳»

(آزاده میرزایی)

مرزهای نواحی قابل تغییرند؛ یعنی در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.

(پغرافیا (۲)، تاهیه پیستی، صفحه ۱۶)

۲۰۰- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

مرزهای نواحی طبیعی و انسانی معمولاً با مرزهای اداری و سیاسی منطبق نیستند.

(پغرافیا (۲)، تاهیه پیستی، صفحه ۱۷)

فلسفه دوازدهم

۲۰۱- گزینه «۲»

(حسن صدری)

حمل رشدکننده بر گیاه و اینکه بگوییم «گیاه رشدکننده است» نیازمند دلیل نیست، زیرا رشدکننده از مفاهیم ذاتی و جزئی از حقیقت گیاه است. اما حمل وجود بر هر ماهیتی نیازمند دلیل است، چون وجود جزء مفهوم هیچ ماهیتی نیست.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۰۲- گزینه «۴»

(سبا پعفرزاده صابری)

گزینه «۱»: در اطراف ما اشیای فراوانی وجود دارند که هم «چیستی» آن‌ها را می‌شناسیم و هم از «هستی» شان خبر داریم.

گزینه «۲»: برخی امور وجود دارند که از «هستی» شان خبر داریم اما «چیستی» آن‌ها هنوز چندان برای ما روشن نیست.

گزینه «۳»: «چیستی» های فراوانی را هم می‌توانیم در ذهن خود حاضر کنیم؛ در حالی که می‌دانیم این امور، حداقل تاکنون در خارج موجود نشده‌اند؛ گزاره‌های فوق، گرچه به مسائل روزمره ما مربوط می‌شوند و قضایای فلسفی نیستند، اما یک تبیین فلسفی دارند و می‌بینیم که فارابی و ابن‌سینا این تبیین فلسفی را از همین نوع گزاره‌ها ارائه کرده‌اند (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۳). مفاهیم معدوم که درباره چیستی آن‌ها می‌اندیشیم دست کم در ذهن ما وجود ذهنی دارند. نمی‌شود که چیزی در ذهن ما نباشد ولی چیستی آن را بدانیم.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۰۳- گزینه «۲»

(سبا پعفرزاده صابری)

قضیه انسان موجود است، با قضیه انسان مخلوق است، مشابه است. زیرا هم مخلوق و هم موجود، از ذاتیات انسان نیست و حمل آن بر انسان حمل شایع صناعی است، اما ناطق و حیوان ذاتی انسان‌اند و حمل آن‌ها بر انسان دلیل نمی‌خواهد.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اولی ذاتی - شایع صناعی

گزینه «۳»: شایع صناعی - اولی ذاتی

گزینه «۴»: اولی ذاتی - شایع صناعی

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۵ و ۷)

۲۰۴- گزینه «۳»

(سبا پعفرزاده صابری)

اگر وجود عین هر ماهیتی بود، الزام می‌آمد که همه ماهیات یکی باشند، پس یکی شدن ماهیت‌ها تنها در حالت عینیت وجود و ماهیت برقرار است نه جزئیت.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر وجود عین ماهیت یا جزء ماهیت بود نفی وجود از ماهیت، ممکن نبود و حال آنکه می‌توان وجود را از ماهیات نفی کرد می‌توان گفت «سیمرغ وجود ندارد».

گزینه «۲»: اگر وجود عین ماهیت یا جزء ماهیت می‌بود، اثبات وجود برای هیچ ماهیتی نیازمند به دلیل نبود. با تصور هر ماهیتی وجود هم با آن همراه می‌شد.

گزینه «۴»: اگر وجود عین ماهیت یا جزء آن می‌بود، تصور وجود از تصور ماهیت منفک نمی‌شد و هرگاه ماهیت را تصور می‌کردیم وجود نیز تصور می‌شد و حال آنکه گاهی ماهیتی را تصور می‌کنیم و در آن حال توجهی به نیستی یا هستی آن نداریم و از هستی یا نیستی آن غفلت داریم.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۰۵- گزینه «۴»

(حسن صدری)

تفاوت معنای کلمات هستی و چیستی صرفاً بحثی زبانی است و نه بحثی فلسفی. بحث ما در اثبات مغایرت مفهومی و فلسفی این دو مفهوم است، نه صرفاً مغایرت معنایی و شرح‌اللفظی. اما گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» همگی به مغایرت مفهومی وجود و ماهیت اشاره می‌کنند.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۲۰۶- گزینه «۴»

(سبا پعفرزاده صابری)

برای اینکه مفهوم «وجود» را بر مفهوم «انسان» حمل کنیم، نیازمند دلیل هستیم تا بتوانیم بگوییم «انسان موجود است». حال ممکن است این دلیل از طریق حس و تجربه یا از طریق عقل محض شناسایی شود. سایر ماهیت‌ها و چیستی‌ها نیز نسبت به مفهوم وجود همین حالت را دارند.

بنابراین مفهوم «انسان» به عنوان یکی از چیستی‌ها با مفهوم وجود مغایر است و رابطه ذاتی میان آن‌ها برقرار نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: انسان بودن انسان اشاره به ماهیتش دارد و این از وجودش جداساز نیست؛ ماهیتش اصل مغایرت وجود و ماهیت؛ وجود و ماهیت با یکدیگر متمایز هستند نه ماهیت و ماهیت.

گزینه «۲»: حمل ضروری نیازمند دلیل نیست پس حملی مانند حمل حیوان ناطق بر انسان ضروری و بی‌نیاز از دلیل است.

گزینه «۳»: دلایل حمل وجود بر ماهیت یا حسی و تجربی است یا عقلانی محض ولی این حمل نیازمند دلیل است و نمی‌توان گفت ضروری است.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۰۷- گزینه «۳»

(نیمه پوهاری)

وجود و ماهیت دو مفهوم (دو جنبه ذهنی) از یک موجود واحد در جهان خارج هستند، نه دو امر موجود و واقعی.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ما با اشیاء جهان خارج ارتباط می‌گیریم و از آن‌ها استفاده می‌کنیم. این ارتباط به معنای تصدیق وجود آن‌ها و خیالی نبودن این اشیاء است.

گزینه «۲»: پرسش از چیستی یک امر نشان‌دهنده آگاهی از وجودداشتن و ماهیت‌داشتن آن شیء است. دقت کنید که آگاهی از ماهیت داشتن شیء مترادف با آگاهی از چیستی ماهیت آن شیء نیست.

در پرسش این چیست می‌دانیم که آن شیء هم وجود دارد و هم ماهیت ولی دقیقاً نمی‌دانیم که ماهیت آن چیست، پس علم به وجود ماهیت با علم به چیستی ماهیت متفاوت است.

گزینه «۴»: اگر همه مفاهیم دو قضیه کاملاً یکسان باشند و در جایگاه یکسان قرار گرفته باشند، قاعده‌تاً نوع حمل حاصل از این مفاهیم هم یکسان خواهد بود. این قاعده‌ای است که این‌سینا در اثبات مغایرت وجود و ماهیت استفاده کرد. مانند قضیه انسان انسان است با قضیه انسان حیوان ناطق است.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۲۰۸- گزینه «۴»

(نیمه پوهاری)

اگر محمول عین مفهوم یا جزئی از مفهوم و ذات موضوع باشد، حمل اولی ذاتی و اگر غیر این باشد حمل از نوع شایع صناعی است. پیوسته و ثابت بودن از ذاتیات مقدار یا کم نیستند. زیرا مقدار یا کم می‌تواند ناپیوسته (منفصل) باشد؛ مثل عدد. کم منفصل عدد است و کم متصل خط است.

نکته: اگر مفهومی جزئی از ذات چیزی باشد، آن چیز امکان ندارد آن وصف را دارا نباشد. پس اگر دیدید که آن وصف را می‌شد از آن مفهوم جدا کرد، پس بدانید که جزو ذاتش نیست. این معیار خوبی برای تشخیص حمل اولی ذاتی و شایع صناعی می‌باشد.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۰۹- گزینه «۲»

(سبا پیغرزازه صابری)

توماس اکوئیناس که در قرن ۱۳ میلادی زندگی می‌کرد، فلسفه‌ای را در اروپا پایه‌گذاری نمود که بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی «ابن‌رشد» دیگر فیلسوف مسلمان بود. همین امر فرصتی را فراهم کرد تا فلاسفه غرب با اندیشه‌های فلسفی و عقلی ابن‌سینا و ابن‌رشد آشنا شوند و از این طریق، مجدداً با فلسفه ارسطویی ارتباط برقرار کنند.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۱۰- گزینه «۴»

(فرهار قاسمی‌نژاد)

حمل قائم‌الزاویه بر مثلث ضروری نیست. مثلث ممکن است قائم‌الزاویه باشد یا نباشد. پس این حمل غیرضروری و نیازمند دلیل است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

رد گزینه «۱»: سه زاویه داشتن برای مثلث ضروری است ولی این حمل ذاتی نیست و نیازمند دلیل است. در واقع مثلث چون سه‌ضلعی است سه زاویه دارد.

رد گزینه «۲»: حمل سه ضلعی بر مثلث ضروری و بی‌نیاز از دلیل است، چون سه ضلع داشتن برای مثلث ذاتی است. یا به عبارتی علت سه زاویه داشتن مثلث سه‌ضلعی بودن آن است.

رد گزینه «۳»: حمل متساوی‌الساقین بر مثلث غیرضروری و نیازمند دلیل است، چون مثلث ممکن است متساوی‌الساقین باشد یا نباشد.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

منطق

۲۱۱- گزینه «۱»

(مسین آفونری راهنمایی)

دانستن منطق فایده دارد اما زمانی فایده آن مشهودتر و بهتر می‌شود که به‌کار گرفته شود. دانستن نظری علم منطق بی‌فایده نیست اما کاربرد عملی آن مهم‌تر است.

نکته: بخشی از قواعد منطق توسط ارسطو کشف شده نه همه آن.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۴ و ۵)

۲۱۲- گزینه «۲»

(فرهار قاسمی‌نژاد)

فقط گزینه «۲» تصدیق است و نیازمند استدلال؛ زیرا فعل «است» در این عبارت، چیزی را به چیزی دیگر نسبت می‌دهد. سایر گزینه‌ها نسبت ندارند و بنابراین تصور هستند و نیازمند استدلال نیستند.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

۲۱۳- گزینه «۱»

(نیمه پوهاری)

در ساحت زبان الفاظ وجود دارند. هر لفظ بیانگر مفهومی خاص در ذهن ما است. دلالت‌گری الفاظ بر مفاهیم قراردادی است و در هر زبانی الفاظ و واژگان ممکن است متفاوت باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مفهوم عبارت است از تصور ذهنی ما از هر شیء، نه حقیقتی در جهان خارج.

گزینه «۳»: درست است که یک شیء مصداق مفهومی در ذهن ماست، اما این‌گونه نیست که از شیء می‌توان فقط یک مفهوم به ذهن آورد. از شیء مفاهیم متعددی دریافت می‌شوند. مثلاً از درخت می‌توان مفاهیم «درخت»، «بلند»، «دارای میوه»، «سبز» و ... را استنباط کرد.

گزینه «۴»: هر مفهومی لزوماً دارای مصداق و مابه‌ازای خارجی نیست. مثلاً مفاهیم «سیمرغ» و «اژدها» و ... در ذهن ما هستند ولی مصداق واقعی ندارند.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۲)

۲۱۴- گزینه «۴»

(فرهار قاسمی‌نژاد)

کلمات مشترک لفظی (چند معنایی) زمانی می‌توانند زمینه‌ساز مغالطه اشتراک لفظ شوند که معانی‌ای از آن‌ها قابل جایگذاری نباشد. در این حالت است که می‌توانیم بگوییم فردی ممکن است معنای اشتباهی‌ای را برای یک مشترک لفظی بگیرد. در گزینه چهارم هر دو معنای شیرین قابل جایگذاری‌اند.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۱۵- گزینه ۳

(مسین آفونری راهنمایی)

رئیس اداره دلالت مطابقی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

اداره = رئیس اداره ← التزامی

کامپیوتر = قسمتی از کامپیوتر ← تضمینی

خوردی = درد آوردی ← التزامی

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۱۶- گزینه ۳

(حسن صدری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: دلالت مطابقی

گزینه ۲: دلالت مطابقی

گزینه ۳: دلالت التزامی؛ در اینجا کنایه مطرح شده است و منظور این است که او دیگر به این آموزشگاه نخواهد آمد.

گزینه ۴: دلالت مطابقی

نکته: همه کنایه‌ها دارای دلالت التزامی‌اند.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۱۷- گزینه ۱

(فرهاد قاسمی نژاد)

اگر کسی این‌گونه استدلال کند که هر آن کس که دندان دهد نان دهد و بر این اساس هیچ کاری انجام ندهد، دچار مغالطه توسل به معنای ظاهری شده است.

منظور از دندان دادن این است که خداوند عقل و توانایی به انسان داده و او را کمک می‌کند تا بتواند کسب روزی کند.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۱۸- گزینه ۳

(سبا یعقوزاده صابری)

عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی و حرکات کلمات، باعث پدید آمدن «مغالطه نگارشی» کلمات می‌شود. این خطا می‌تواند به‌جز علائم سجاوندی و حرکات، ناشی از دیکته کلمات نیز باشد. نکته: به یاد داشته باشید که اگر این موارد رعایت نشود منجر به مغالطه خواهد شد و گرنه در صورت رعایت حرکات، دیکته و علائم مغالطه‌ای موجود نیست. در گزینه ۳ «قمری و قَمَری» با رعایت حرکات صحیح نوشته شده و منجر به خطای ذهنی نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وجود کسره یا ویرگول بین برادر و پدربزرگ منجر به معنایی مختلف جمله می‌شود.

گزینه ۲: ز یاد - زیاد

گزینه ۴: مُرده یا مُرده

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۲۱۹- گزینه ۲

(حسن صدری)

در عبارت ذکرشده مرجع ضمیر «او» نامشخص است. نمی‌دانیم که این ضمیر به «یگانه» برمی‌گردد یا به «سارا». و عبارت معنای دو پهلویی دارد. بنابراین مغالطه «ابهام در مرجع ضمیر» مشهود است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۷)

۲۲۰- گزینه ۱

(نیم پوهاری)

در گزینه ۱ «شیر» مشترک لفظی است. اما مغالطه اشتراک لفظ نداریم. اتفاقاً خود شعر دارد به مغالطه اشتراک لفظ و دچار شدن به آن اشاره می‌کند و می‌گوید اگرچه «شیر» به یک صورت نوشته می‌شود، اما معانی مختلف دارد و نباید آن‌ها را اشتباهاً یکی بگیریم، بلکه با هم تفاوت دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «مرجع ضمیر» در این عبارت مشخص نیست که علی است یا احمد است. پس ابهام در مرجع ضمیر داریم.

گزینه ۳: با توجه به این که ویرگول بعد از واژه «زمین‌شناسی» قرار بگیرد یا بعد از واژه «جیرفت» معنا متفاوت می‌شود؛ این که جیرفت محل برگزاری همایش است یا محل دستاوردهای زمین‌شناسی است. پس مغالطه نگارشی کلمات داریم.

گزینه ۴: فرد اینجا به جای معنای التزامی «شلیک نکردن» که نکشتن رزمنده و زنده گذاشتن است، صرفاً معنای مطابقی آن یعنی پرتاب نکردن گلوله را گرفته است. پس مغالطه توسل به معنای ظاهری داریم.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۷)

فلسفه یازدهم

۲۲۱- گزینه ۳

(سبا یعقوزاده صابری)

یکی از ویژگی‌های انسان پرسشگری است. کودکان در همان سنین ابتدایی از حوادث پیرامون خود سؤال می‌کنند و کنجکاوی خود را با گفتن کلمه (چرا) به پدر و مادر خود نشان می‌دهند.

علل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: با قدرت تفکری که خداوند در وجود ما قرار داده، پاسخ سؤال‌ها را می‌یابیم و امور روزانه خود را سامان می‌دهیم (یافتن پاسخ سؤال‌ات: حیطة نظری / سامان دادن امور: حیطة عملی)

گزینه ۲: تفکر، واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از پرسش‌ها به پاسخ‌هاست.

گزینه ۴: مراحل اندیشه‌ورزی: ۱- روبه‌رو شدن با مسئله ۲- طرح سؤال

۳- تفکر در اندوخته‌ها ۴- رسیدن به پاسخ

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۴)

۲۲۲- گزینه ۲

(سبا یعقوزاده صابری)

اگر انسانی از این مرحله تفکر (مرحله تفکر غیرفلسفی) عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های دسته دوم پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر (تفکر فلسفی) می‌شود.

نکات مهم درسی:

عبور کردن از مرحله اول به معنای کنارگذاشتن یا صرف نظر کردن کلی از این مرحله نیست. (رد گزینه ۱)

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۲۳- گزینه ۳

(مسین آفونری راهنمایی)

معنای فلسفه در زمان ارسطو عام‌تر از الان بوده است (همه دانش‌ها را دربرمی‌گرفت).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: معنای لغوی فلسفه = دوستداری دانایی

گزینه ۲: فیلسوفیای یونانی واژه فلسفه است.

گزینه ۴: واژه فلسفه = فیلسوفیای را سقراط عمومیت داد و بر سر زبان‌ها انداخت. فیثاغورس اولین کسی بود که این کلمه را به‌کار برد اما مروج آن نبود.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۸)

۲۲۴- گزینه ۳»

(هسن صدری)

فلسفه از آن جهت که راجع به هستی و موجودیت چیزها صحبت می‌کند و موضوعی عام و مطلق دارد که دربرگیرنده همه موجودات است، مسائل آن پایه و اساس مباحث سایر دانش‌ها به حساب می‌آیند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به لحاظ روش، دانش فلسفه منحصر به فرد نیست و شبیه دانش ریاضی است.

گزینه «۲»: با استفاده از حواس و تجربه نمی‌توان به پاسخ مسائل فلسفی و ریاضی دست یافت.

گزینه «۴»: فلسفه به چپستی و ویژگی‌های خاص موجودات نظر نمی‌کند، بلکه هستی و موجودیت آن‌ها را مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۲۲۵- گزینه ۲»

(سبا یعفرزاده صابری)

توجه کنید رابطه بین تفکر و تفکر فلسفی عموم و خصوص مطلق است؛ درحالی که عبارت (از جهتی عام و از جهتی خاص) اشاره به رابطه عموم و خصوص من وجه دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تفکر فلسفی و فلسفه هر دو تفکر درباره مسائل بنیادی است که در حیطه فطرت ثانی می‌باشد.

گزینه «۲»: فلسفه و ریاضی موضوعات متفاوت اما روش یکسان (عقلی - استدلالی) دارند.

گزینه «۴»: انسان در هر لحظه برای رفع نیازهای اولیه نیازمند حوزه فطرت اول می‌باشد و رسیدن به فطرت ثانی به معنای کنار گذاشتن و صرف نظر از فطرت اول نیست.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۴، ۵ و ۱۰)

۲۲۶- گزینه ۲»

(سبا یعفرزاده صابری)

عدم وجود صدفه و اتفاق اشاره به وجود قانون علیت دارد یعنی نظم این جهان خود به خود پدید نیامده و ناظم داشته است (قانون علیت از جمله قواعد مهم هستی‌شناسی است).

نکته: هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی از جمله بخش‌های اصلی فلسفه (فلسفه اولی) هستند که نسبت به فلسفه‌های مضاف بنیادی‌تر و اساسی‌تر هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فلسفه علوم اجتماعی

گزینه «۳»: فلسفه اخلاق

گزینه «۴»: انسان‌شناسی فلسفی

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۲)

۲۲۷- گزینه ۴»

(هسین آفونری راهنمایی)

پرسش شماره چهار درباره مبحث معرفت‌شناسی می‌پرسد و چون معرفت‌شناسی بخشی از ریشه فلسفه است، سؤالات این بخش از مسائل فلسفه مضاف بنیادی‌تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

پرسش اول در فلسفه جامعه‌شناسی و پرسش دوم در فلسفه اخلاق و پرسش سوم در فلسفه تاریخ جای می‌گیرد.

نکته: سؤالات فلسفه مضاف و سؤالات ریشه فلسفه (معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی) همه فلسفی و اساسی هستند.

اما سؤالات معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی نسبت به سؤالات فلسفه‌های مضاف بنیادی‌تر و اساسی‌تر است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۲)

۲۲۸- گزینه ۲»

(سبا یعفرزاده صابری)

براساس متن کتاب درسی: از آنجا که معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است، آنان (فیلسوفان) می‌خواهند توانایی انسان در شناخت هستی را هم بررسی کنند و بدانند که بشر چگونه و با چه ابزاری می‌تواند به شناخت هستی بپردازد؛ برای مثال می‌خواهند بدانند که آیا انسان می‌تواند قانون علیت را دریابد و به وجود چنین قانونی در جهان مطمئن باشد؟

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۲۲۹- گزینه ۳»

(نیمای بواهری)

آنچه در فلسفه مضاف می‌پذیریم اساس و شالوده نظریات ما در علوم گوناگون واقع می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مبانی و زیربنای علوم در بخش فلسفه‌های مضاف بررسی می‌شوند.

گزینه «۲»: فلسفه مضاف همواره به بررسی علوم گوناگون می‌پردازد. به جایگاه قید «گاهی» در متن کتاب درسی دقت کنید که شما را به اشتباه نیندازد. کتب درسی گفته که «گاهی» به آن بخش از مباحث فلسفی که مبانی هر علم را بررسی می‌کنند، فلسفه مضاف آن علم گفته می‌شود» نه این‌که «فلسفه مضاف گاهی...»!

گزینه «۴»: اساس و شالوده نظریات در علوم گوناگون، آن چیزی است که در فلسفه مضاف می‌پذیریم.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۵)

۲۳۰- گزینه ۳»

(نیمای بواهری)

بحث در اصالت فرد یا اصالت جامعه بر سر هویت جامعه و افراد است. یعنی این‌که آیا سراسر احکام و اوصاف جامعه همان اوصاف و احکام موجود بین افراد و تابع آن است (اصالت فرد) یا این‌که جامعه خود احکام و ضرورت‌های مستقل خودش را دارد و این افراد هستند که تابع احکام و شرایط اجتماعی هستند (اصالت جامعه).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید که بحث بر سر وجود جوامع و نحوه شکل‌گیری آن‌ها نیست. همه می‌دانند که جوامع از به هم پیوستن عده‌ای انسان شکل می‌گیرند.

گزینه‌های «۲» و «۴»: موارد مطرح شده در این دو گزینه از مباحث خود جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی است، نه فلسفه این علوم. فرد بسته به اینکه در بحث اصالت فرد یا جامعه در فلسفه چه رویکردی را برگزیده باشد ممکن است در این موارد نیز رویکردی متناسب با آن اتخاذ کند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

منطق

۲۳۱- گزینه ۲»

(علیرضا نصیری)

برای معلوم شدن یک تصور مجهول از تعریف و برای معلوم شدن یک تصدیق مجهول از استدلال استفاده می‌کنیم. در مورد اول حکم و قضاوت وجود ندارد در نتیجه تصور است و برای معلوم کردن آن باید از تعریف استفاده کرد. مورد دوم به تنهایی یک جمله مستقل نیست و معنای کاملی ندارد؛ در نتیجه تصور است و برای معلوم کردن آن باید از تعریف استفاده کرد. مورد سوم یک جمله کامل و با معناست که در آن حکم و قضاوت نیز وجود دارد و در نتیجه تصدیق است که برای معلوم کردن آن باید از استدلال استفاده کرد.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

۲۳۲- گزینه ۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

تصدیق یک جمله خبری کامل است که در آن حکم و قضاوت وجود دارد. تنها در گزینه ۴» با یک خبر کامل مواجه هستیم. سایر گزینه‌ها، خبر ناقص و بنابراین تصور هستند.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۷)

۲۳۳- گزینه ۴»

(کتاب آبی)

حرف «با» می‌تواند دو معنی داشته باشد. شیرین و فرهاد با هم ازدواج کردند (با همدیگر). شیرین و فرهاد با هم ازدواج کردند (هم‌زمان ازدواج کردند).

گزینه ۳» با توجه به این که در انتهای عبارت این گزینه شواهدی داریم که معنای اصلی کلمه «پیچ» را مشخص می‌کند، مغالطه‌ای نداریم.

(منطق، منطق و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۳۴- گزینه ۳»

بررسی گزینه‌ها:

(علیرضا نصیری)

گزینه ۱» «سرمه را بردی» کنایه از آزدن است و به این معناست که به خاطر بلندی صدايت ما را آزردی. در نتیجه دلالت التزامی محسوب می‌شود. گزینه ۲» «سر» در این جا به معنای تصمیم و خیال به کار رفته است. در نتیجه دلالت التزامی دارد.

گزینه ۳» «در این‌جا بخشی از سر فرد شکسته شده، نه کل آن. در نتیجه دلالت تضمینی بوده و با سایر گزینه‌ها متفاوت است.

گزینه ۴» «سر کسی برای چیزی درد کردن» کنایه از علاقه مفراط به انجام کاری است در نتیجه واژه سر در این گزینه دلالت التزامی دارد.

(منطق، منطق و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۳۵- گزینه ۲»

(فرهاد قاسمی نژاد)

در گزینه ۲» مرجع ضمیر در کلمه «بدش و رویش» مشخص نیست.

(منطق، منطق و معنا، صفحه ۱۷)

۲۳۶- گزینه ۳»

(علیرضا نصیری)

طبق متن کتاب درسی: «به کار بردن دلالت مطابقی به جای دلالت تضمینی و التزامی، به خطایی منجر می‌شود که آن را مغالطه توسل به معنای ظاهری می‌نامند.» از این متن نتیجه می‌گیریم که اگر فقط واژگانی را که دلالت

تضمینی دارند از گفتار یا نوشتار خود حذف کنیم همچنان امکان این مغالطه در دلالت التزامی وجود خواهد داشت و اگر دلالت التزامی را به تنهایی حذف کنیم، امکان اشتباه در دلالت تضمینی باقی می‌ماند. پس حذف یکی از این دو به تنهایی کافی نیست (رد گزینه‌های ۱ و ۲). جابه‌جا کردن دلالت‌های تضمینی و التزامی با هم، مغالطه توسل به معنای ظاهری نمی‌سازد پس اجتناب از آن نمی‌تواند جلوی این مغالطه را بگیرد. (رد گزینه ۴) ولی اگر تمام واژه‌ها را با دلالت مطابقی به کار ببریم، دیگر دلالت تضمینی و التزامی وجود نخواهد داشت تا باعث مغالطه شود. (تأیید گزینه ۳)

(منطق، منطق و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۳۷- گزینه ۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

برای مثال استدلالی با مقدمات «شیر کلسیم دارد + شیر حیوان جنگل است»، لفظ تکرار شده (شیر) معنای یکسانی ندارد و با نتیجه گرفتن از این استدلال مغالطه اشتراک لفظ روی می‌دهد.

(منطق، منطق و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۳۸- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی و حرکات کلمات، باعث پدید آمدن «مغالطه شیوه نگارشی کلمات» می‌شود. این خطا می‌تواند به جز علائم سجاوندی و حرکات، ناشی از دیکته کلمات نیز باشد. این مغالطه در نوشتار و صورت مکتوب کلام رخ می‌دهد، نه در صورت گفتاری.

(منطق، منطق و معنا، صفحه ۱۶)

۲۳۹- گزینه ۴»

(علیرضا نصیری)

تشریح گزاره‌ها:

عبارت اول در اینجا دو معنی از جمله قابل برداشت است؛ اول اینکه رضا از حمید بهتر است و دوم اینکه رضا از گوینده بهتر است و چون مرجع ضمیر «او» و همچنین «من» مشخص نیست، ابهام موجود می‌تواند باعث به وجود آمدن مغالطه شود.

عبارت دوم لفظ «دور از تو» دو معنای مشترک دارد و مشترک لفظی محسوب می‌شود. یک معنا «دور بودن از کسی» و معنای دیگر «دور از جان تو» (دعایی) است.

عبارت سوم منظور فرد اول از «سفر»، مسافرت است ولی فرد از این کلمه ماه «صفر» را برداشت کرده است که از مصادیق مغالطه نگارشی می‌باشد.

(منطق، منطق و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۲۴۰- گزینه ۱»

(علیرضا نصیری)

ضمیر «او» در جمله اول ابهام دارد. علی به شهرام گفت که خودش مانند شیر است، یا علی به شهرام گفت که شهرام مانند شیر است؟ بنابراین ابهام در مرجع ضمیر در مکالمه سؤال مشهود است. در ضمن، «شیر» در جمله اول به معنای شیر جنگل به کار رفته و تشبیه صورت گرفته است. به کار بردن لفظ شیر به جای آن فرد استعاره و دلالت التزامی می‌سازد؛ اما در جمله دوم دلالت مطابقی آن لفظ برداشت شده که باعث ایجاد مغالطه توسل به معنای ظاهری شده است.

(منطق، منطق و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

ریاضی و آمار (۳)

۲۴۱- گزینه ۲»

(سعیر عزیزقانی)

دنباله را می توان به صورت: $a_{\Delta n-1} = \frac{\sqrt[3]{(n-1)^2}}{3n}$ نوشت، سؤال a_9 را خواسته است؛ یعنی:

$$\Delta n - 1 = 9 \Rightarrow n = 2$$

بنابراین در ضابطه دنباله به جای n مقدار ۲ جایگذاری می کنیم:

$$n = 2 \Rightarrow a_9 = \frac{\sqrt[3]{(2-1)^2}}{6} = \frac{1}{6}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۵۲ تا ۶۰)

۲۴۲- گزینه ۲»

(سعیر عزیزقانی)

در دنباله فیبوناچی، هر جمله از مجموع دو جمله قبلی به دست می آید:

$$a_{10} = a_9 + a_8 = 34 + 21 = 55$$

$$a_{11} = a_{10} + a_9 = 55 + 34 = 89$$

$$\Rightarrow a_{10} + a_{11} = 55 + 89 = 144$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه ۵۶)

۲۴۳- گزینه ۳»

(امیر محمودیان)

$$n = 1: a_3 = a_2 + a_1 + b \Rightarrow a_3 = 1 + c + b$$

$$n = 2: a_4 = a_3 + a_2 + 2b \Rightarrow a_4 = 1 + c + b + c + 2b$$

$$\Rightarrow a_4 = 1 + 2c + 3b$$

$$n = 3: a_5 = a_4 + a_3 + 3b$$

$$\Rightarrow a_5 = 1 + 2c + 3b + 1 + c + b + 3b$$

$$\Rightarrow a_5 = 2 + 3c + 7b$$

$$\begin{cases} 1 + c + b = 3 \\ 2 + 3c + 7b = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b + c = 2 \\ 7b + 3c = 2 \end{cases} \xrightarrow{\times(-3)} \begin{cases} b + c = 2 \\ 7b + 3c = 2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} b + c = 2 \\ -3b - 3c = -6 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{+} 4b = -4 \Rightarrow b = -1 \Rightarrow c = 3$$

$$a_4 = 1 + 2c + 3b = 4, a_5 = 2 + 3c + 7b = 4$$

$$n = 4: a_6 = a_5 + a_4 - 4 = 4 + 4 - 4 = 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۵۲ تا ۶۰)

۲۴۴- گزینه ۴»

(محمدرابریهیم توزنده یانی)

می دانیم جمله عمومی دنباله مربعی n^2 و جمله عمومی دنباله مثلثی

$$\frac{n(n+1)}{2} \text{ است. لذا } a_5 = \frac{5(5+1)}{2} = 15 \text{ و } b_3 = (3)^2 = 9$$

$$a_5 b_3 = 15(9) \text{ مضرب } 9 \text{ است.}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه ۶۰)

۲۴۵- گزینه ۳»

(نسترن صمدی)

$$a_n = \frac{n(n+1)}{2} \text{ جمله عمومی دنباله مثلثی}$$

$$b_n = b_1 + (n-1)d \text{ جمله عمومی دنباله حسابی}$$

$$a_4 = b_8 \Rightarrow \frac{4(5)}{2} = b_1 + 7(3)$$

$$10 = b_1 + 21 \Rightarrow b_1 = -11 \text{ است.}$$

جمله اول دنباله حسابی برابر ۱۱- است.

جمله سوم دنباله حسابی برابر است با:

$$b_3 = b_1 + 2d = -11 + 2(3) = -5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۰ تا ۶۸)

۲۴۶- گزینه ۱»

(علیرضا عبیدی)

جمله عمومی دنباله $a_n = a_1 + (n-1)d$ است.

$$a_8 + a_7 + a_6 + a_5 = 20$$

$$\Rightarrow (a_1 + 7d) + (a_1 + 6d) + (a_1 + 5d) + (a_1 + 4d) = 20$$

$$\Rightarrow 4a_1 + 22d = 20 \Rightarrow 2a_1 + 11d = 10 (*)$$

حاصل $a_3 + a_{10}$ برابر است با:

$$a_1 + 2d + a_1 + 9d = 2a_1 + 11d \xrightarrow{(*)} 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

۲۴۷- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

در یک دنباله حسابی با جمله عمومی t_n ، اگر $m + p = r + s$ باشد،

آن گاه $t_m + t_p = t_r + t_s$ است.

$$10 + 10 = 7 + 13 \Rightarrow t_{10} + t_{10} = t_7 + t_{13}$$

$$\Rightarrow 2t_{10} = 17 + 41 = 58 \Rightarrow t_{10} = 29$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

۲۴۸- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

$$-8, -6, \dots \Rightarrow d = (-6) - (-8) = 2$$

$$a_{10} = a_1 + 9d = -8 + 9 \times (2) = 10$$

$$a_{20} = a_1 + 19d = -8 + 19 \times (2) = 30$$

$$\text{میانگین جمله های دهم و بیستم} = \frac{10 + 30}{2} = 20$$

تذکر: واسطه حسابی بین دو عدد، همان میانگین دو عدد می باشد.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

۲۴۹- گزینه ۲»

(امیر زرانروز)

راه حل اول:

$$7, \dots, 55$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

$$a_1, \dots, a_9$$

$$a_9 - a_1 = (9-1)d \Rightarrow 55 - 7 = 8d \Rightarrow 48 = 8d \Rightarrow d = 6$$

$$\text{جمله وسط} = \text{جمله پنجم} = a_1 + 4d = 7 + 4(6) = 31$$

راه حل دوم:

جمله وسط همان واسطه حسابی بین جمله اول و آخر است:

$$\text{جمله وسط} = \frac{7 + 55}{2} = 31$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

۲۵۰- گزینه ۳»

(محمدرابریهیم)

$$x-1, 4, 2x \xrightarrow{\text{شرط دنباله حسابی}} 2x(4) = (x-1) + 2x$$

$$\Rightarrow 8 = 3x - 1 \Rightarrow 3x = 9 \Rightarrow x = 3$$

جملات دنباله

$$\rightarrow 2, 4, 6, \dots \Rightarrow a_1 = 2, d = 4 - 2 = 2$$

$$a_{10} = a_1 + 9d = 2 + 9(2) = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۵۱- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

این جریان با تقویت از سوی حکومت در دهه ۱۳۲۰ و اوایل دهه ۱۳۳۰ از گسترده‌ترین جریان‌های زمان خود شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۶۹)

۲۵۲- گزینه ۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

«زمستان ۶۲» نام رباعی به قلم اسماعیل فصیح است. مجموعه شعر اخوان ثالث «زمستان» نام دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۱، ۷۲، ۷۷ و ۷۸)

۲۵۳- گزینه ۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

آثار احمد محمود: همسایه‌ها - مدار صفر درجه - زمین سوخته
آثار هوشنگ گلشیری: آینه‌های درد - بره گمشده راعی
آثار سیدعلی موسوی گرمادودی: صدای سبز - خواب ارغوانی - برآشفتن
گیسوی تاک - گوشواره عرش
آثار سیدمهدی شجاعی: جای پای خون - بدوک - ضیافت - کشتی
پهلو گرفته

«تنگسیر» اثر صادق چوبک، «سفر ششم» اثر علی مؤذنی و «آتش خاموش» اثر سیمین دانشور است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۳، ۷۷، ۷۸ و ۸۰)

۲۵۴- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

وزن بیت، «فاعلاتن فاعلاتن فعّلعن» است و در هجای اول هر دو مصراع، اختیار شاعری آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن مشهود است. سایر ابیات در وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعّلعن» سروده شده‌اند و اختیار آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در این وزن موضوعاً منتفی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۴)

۲۵۵- گزینه ۳»

(مجتبی فرهادی)

ابدال: وزن بیت «فاعلاتن فاعلاتن فعّلعن» است که در این گزینه در رکن پایانی مصراع اول (سأنت) اختیار وزنی ابدال دیده می‌شود. یعنی شاعر به جای فعلن (UU-)، فع لن (--) آورده است / آوردن فاعلاتن به جای فعلن: وزن اصلی شعر «فاعلاتن فاعلاتن فعّلعن» است که شاعر، در رکن اول مصراع اول به جای «فاعلاتن»، «فاعلاتن» آورده است / بلند بودن هجای پایانی: در پایان مصراع اول هجای «تست» و در پایان مصراع دوم هجای «زوست» کشیده هستند و طبق این اختیار باید بلند محسوب شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ابدال: وزن بیت «فاعلاتن فاعلاتن فعّلعن» است که در رکن پایانی مصراع اول (شانی) و همچنین رکن پایانی مصراع دوم «هی داد» اختیار وزنی ابدال دیده می‌شود. یعنی شاعر به جای فعلن (UU-)، فع لن (--) آورده است / آوردن فاعلاتن به جای فعلن: فاقد این اختیار / بلند بودن هجای پایانی: در پایان مصراع دوم هجای «داد» کشیده است و طبق این اختیار باید بلند محسوب شود.

گزینه «۲»: ابدال: فاقد ابدال / آوردن فاعلاتن به جای فعلن: وزن شعر «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعّلعن» است که امکان ایجاد این اختیار در این وزن نیست و فقط در وزن‌هایی که با «فاعلاتن» آغاز می‌شود باید این اختیار را بررسی کرد / بلند بودن هجای پایانی: در پایان مصراع اول هجای «د» کوتاه است و طبق این اختیار باید بلند محسوب شود.

گزینه «۴»: ابدال: فاقد ابدال / آوردن فاعلاتن به جای فعلن: وزن اصلی شعر «فاعلاتن فاعلاتن فعّلعن» است که، شاعر در رکن اول مصراع اول به جای «فاعلاتن»، «فاعلاتن» آورده است / بلند بودن هجای پایانی: در پایان مصراع اول هجای «راست» کشیده است و طبق این اختیار باید بلند محسوب شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۲۵۶- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا علویان)

وزن این بیت مفاعله مفاعله مفاعله مفاعله است که در رکن سوم مصراع دوم آن (ری / ش / - / بر) از اختیار قلب استفاده شده و مفتعلن به جای مفاعله آمده است.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۲»: مفاعله مفاعله مفاعله مفاعله

گزینه «۳»: مفعول مفاعله مفاعله مفعول

گزینه «۴»: مفتعلن مفتعلن فاعله

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۶)

۲۵۷- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

در رکن دوم مصراع نخست این بیت اختیار شاعری قلب به کار رفته است (هجای ششم و سیزدهم مصراع نخست، کوتاه تلفظ خواهد شد).

سی	ن	ی	خا	قا	نی	ی	گر
پا	ک	ب	شو	یی	یز	غ	بار
-	U	U	-	-	U	U	-
-	U	U	-	U	-	U	-
پی	ش	خ	دا	ی	گان	ث	را
بی	ش	ک	ند	ث	نا	گ	ری
-	U	U	-	U	-	U	-
-	U	U	-	U	-	U	-

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۶)

۲۵۸- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

هجای پایانی در مصراع اول «گر» و در مصراع دوم «ما» هر دو به صورت بلند هستند و شامل اختیار شاعری نمی‌باشند.

تکته مهم درسی:

هجای پایانی در یک مصراع یا بیت، تنها زمانی دچار اختیار وزنی نمی‌شود که به صورت بلند باشد. در غیر این صورت شاعر از اختیار وزنی بهره می‌جوید و هجای پایانی را به صورت «هجای بلند» می‌نویسد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هجاهای پایانی در دو مصراع «م» می‌باشد که هجای کوتاه است. در این بیت شاعر از اختیار وزنی بهره جسته و هر دو را بلند تلفظ می‌کند.

گزینه «۲»: هجای پایانی در مصراع اول «ث» کوتاه و در مصراع دوم «تست» کشیده می‌باشد. در این صورت شاعر از اختیار شاعری استفاده نموده و هر دو را بلند تلفظ می‌کند.

گزینه «۳»: هجای پایانی در مصراع اول «یار» و در مصراع دوم «دوست» می‌باشد که هر دو هجای کشیده هستند. لذا از اختیار وزنی استفاده می‌کنیم و هر دو را بلند می‌نویسیم.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۲۵۹- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

وزن بیت: مفتعلن مفتعلن فاعلن. در این بیت در هجای چهارم مصراع اول و هجای اول و چهارم مصراع دوم، اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه وجود دارد. در هجای دوم مصراع اول، مصوت بلند «ی»، کوتاه تلفظ شده است.

هس	ت	ی	ث	صو	ر	ت	پی
-	U	U	✓	-	U	U	-
ث	پ	ک	س	کس	ب	ث	ما
✓	U	U	✓	-	U	U	-

ون	د	نی
-	U	-
نن	د	نی
-	U	-

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۵)

۲۶۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

شعر ققنوس، تثبیت کننده جریان نوگرایی نیمه در سال ۱۳۱۶ است. در سطرهای اولیه این شعر که در گزینه «۳» آمده است، ملاحظه می شود که تساوی مصراع ها کاملاً به هم خورده است. قطعات دیگر گزینه ها از «افسانه» و دیگر آثار قبلی نیمه انتخاب شده اند که در آن ها تساوی مصراع ها دیده می شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک شناسی و مقوم، صفحه های ۷۱ و ۷۲)

جامعه شناسی (۳)

۲۶۱- گزینه «۳»

تشریح موارد نادرست:

در دوره اخیر عده ای در جهان مدرن مدعی شدند که ارزیابی های اخلاقی و نگاه های واسطه ای مانع پیشرفت و توسعه قدرت و ثروت شده است. از گذشته تاکنون بیشتر از ابزارهای اقناعی استفاده می شود، از قدرت و ابزارهای تنبیهی کمتر از ابزارهای تشویقی و از ابزارهای تشویقی نیز کمتر از ابزارهای اقناعی استفاده می شود.

(جامعه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۵، ۵۶ و ۶۰)

۲۶۲- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

وجه عینی و محسوس سیاست ← قدرت
حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد به رسمیت نمی شناسد ← نظام سیاسی لیبرال دموکراسی
مشارکت سیاسی ← موجب افزایش آگاهی سیاسی می شود.

سازمان ← جمع کسانی که ارزش ها یا برداشت های یکسانی دارند.

(جامعه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۷، ۶۲، ۶۳ و ۶۹)

۲۶۳- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

پیامد به قدرت گرفتن کار ارادی دیگران ← شکل گیری قدرت اجتماعی
پیامد وجود سازمان ← اعمال قدرت اقناعی
پیامد منحصر کردن علم به علوم تجربی ← صرفاً مطالعه موضوعاتی مادی و محسوس از سوی جامعه شناسی تبیینی

(جامعه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۹، ۶۰، ۶۳ و ۶۷)

۲۶۴- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

جوامع و فرهنگ ها همانند طبیعت نیستند و ما نمی توانیم نتایجی را که از مطالعه و برای یک جامعه به دست آورده ایم، به همه جوامع دیگر تعمیم بدهیم.

(جامعه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۶)

۲۶۵- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

رویکردهای تبیینی و تفسیری نمی توانند به ملاک و معیاری برای ارزیابی درباره قدرت و سیاست دست یابند، زیرا آن ها محافظه کارند و هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند.

(جامعه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۷)

عربی زبان قرآن (۳)

۲۶۶- گزینه «۲»

(هسین رضایی)

«و ما ... إلّا»: (مستثنی منه حذف شده است) فقط ... است، چیزی جز ... نیست (رد سایر گزینه ها) / «الحیة»: زندگی / «لعب»: بازیچه / «لهو»: سرگرمی

(ترجمه)

۲۶۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

«قد تفقّه»: (در این جا) دانش فرا گرفته اند / «أساتذتنا»: استادان ما (رد گزینه ۳) / «فی الشباب»: در جوانی (رد گزینه های ۲ و ۴) / «ذؤوبین» (حال): با پشتکار (رد گزینه ۳) / «لیفقههونا»: تا ما را دانا کنند (رد گزینه ۲) / «هذه الأيام»: این روزها

تذکر: «شباب» هم می تواند معنای مصدری (جوانی) داشته باشد و هم جمع مکسر «شاب» باشد و معنای «جوانان» بدهد.

(ترجمه)

۲۶۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

«لا طعام»: هیچ خوراکی، غذایی («... إلّا الكتاب»: جز کتاب) (رد سایر گزینه ها) / «یستطیع»: نمی تواند / «أن یغنی»: بی نیاز گرداند، بی نیاز کند (رد گزینه های ۴ و ۵) / «فی هذه الظروف القاسية»: در این شرایط دشوار (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۲۶۹- گزینه «۳»

(ولی بربری - ابهر)

ترجمه صحیح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: جوان با یکی از مردان از سپاه دشمن جنگید!

گزینه «۲»: همانا همگی از فرق گذاشتن میان فرزندان دور می شویم!

گزینه «۴»: هیچ اجباری در دین نیست؛ میان انتخاب راه حق یا گمراهی اختیار داده شدیم! («خیرنا» فعل ماضی مجهول از صیغه متکلم مع الغیر است).

تذکر: «قاتل یقاتل» (از باب مفاعلة): با ... پیکار کرد (می کند)

(ترجمه)

۲۷۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

«ما نباید..... پشیمان شویم»: علینا آن لا نندم / «از خیری که انجام داده‌ایم»: علی خیر فعلناه (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «آسمان»: السماء / «از باران»: علی المطر (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۲۷۱- گزینه «۴»

(سیر ممبر علی مرتضوی)

در صورت سؤال اشاره شده است که «طلب کردن نیاز از غیر اهل آن، سخت‌تر از مرگ است!» که این مفهوم دقیقاً همان مفهوم عبارت گزینه «۴»: «طلب کردن نیازها از مردم، خواری زندگی است.» می‌باشد.

(مفهوم)

۲۷۲- گزینه «۴»

(هسین رضایی)

ترجمه: هیچ شکی نیست که ادب وقتی زیاد شود، گران می‌شود. (در جمله کلمه متضاد نیست).

کلمات متضاد در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تَحْتَ / فَوْقَ

گزینه «۲»: کثیر / قليل

گزینه «۳»: البیع / الشراء

(واژگان)

۲۷۳- گزینه «۲»

(سیر ممبر علی مرتضوی)

«يُضَدُّوا» صحیح است؛ فعل مضارع معلوم از باب تفعیل است.

(ضبط حرکات)

۲۷۴- گزینه «۲»

(نویز امسکی)

در جمله پیش از «إِلَّا» فاعل فعل «ما تعرّف» حذف شده است؛ پس مستثنی‌منه محذوف است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أحد» مستثنی‌منه است.

گزینه «۳»: «التّلامیذ» مستثنی‌منه است.

گزینه «۴»: «المدراس» مستثنی‌منه است.

(استثناء)

۲۷۵- گزینه «۲»

(سیر ممبر علی مرتضوی)

حرف «إِلَّا» وقتی معنی «إِنَّمَا» (فقط) می‌دهد که مستثنی‌منه از جمله حذف شده باشد، در گزینه «۲» جمله منفی و مستثنی‌منه محذوف است. در سایر گزینه‌ها جمله قبل از إِلَّا دارای مستثنی‌منه است.

(استثناء)

فلسفه دوازدهم

۲۷۶- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال، همان کاربرد رایج در بین مردم است که یکی از ابزارهای شناخت می‌باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عقل یکی از ابزارهای شناخت است نه یکی از انواع شناخت. آنچه از انواع شناخت می‌باشد، شناخت عقلی محض است نه خودِ عقل.

گزینه «۲»: کاربرد دیگر عقل که به معنای نوعی از موجودات غیرمادیست، با کاربرد رایج آن بین مردم تفاوت دارد. در ضمن این موجودات غیرمادی اندیشه و استدلال نمی‌کنند و صرفاً حقایق را شهود می‌کنند.

گزینه «۳»: کاربرد عقل (به معنای ابزار تفکر) صرفاً به شناخت و تمایز هستی‌ها و نیستی‌ها (عقل نظری) محدود نمی‌شود و شناخت باید‌ها و نبایدها (عقل عملی) را نیز در بر می‌گیرد.

گزینه «۴»: تقبیح و ناپسند شمردن یک عمل به عقل عملی مربوط می‌شود که یکی از کارکردهای معنی اول عقل است.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۲۷۷- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

فیلسوفان الهی معتقدند که علم این موجودات غیرمادی از کنار هم قرار دادن مقدمات و استدلال کردن نیست، بلکه این موجودات حقایق اشیا را شهود می‌کنند و به مفاهیم و استدلال نیازی ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این عقول نه در ذات خود به ماده و مکان نیازمندند و نه در افعالشان.

گزینه «۲»: در برخی موارد از خدا به عنوان عقل کل یاد شده، نه از عقول. گزینه «۴»: عالم غیرمادی همان عالم عقل نیست. عالم عقل یکی از عوالم غیرمادیست و عوالم غیرمادی دیگری به جز عالم عقل نیز موجودند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه ۵۴)

۲۷۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

از دیدگاه فیلسوفان الهی روح انسان می‌تواند با تهذیب نفس به مرتبه‌ای برسد که همچون عقول بسیاری از حقایق را شهود کند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه ۵۴)

۲۷۹- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

همه موارد به غیر از گزینه اول به عنوان خدمات ارسطو در راستای ارائه کردن تصویری روشن از عقل، در کتاب درسی ذکر شده است. ارسطو عقل را موجود ذهنی نمی‌داند، او عقل را کارکرد قوای شناختی انسان می‌داند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۲۸۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

عقل در دوره جدید اروپا، یعنی از رنسانس تاکنون، تحولات و تطوراتی را از سر گذرانده که عمدتاً مربوط به محدوده کارآمدی عقل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا ... می‌گفتند که ایمان قوی از آن کسی است که در برابر چون‌وچراهای عقل بایستد و در ایمان خود استوار بماند.

گزینه «۲»: در ابتدای دوره رنسانس (پس از دوره دوم حاکمیت کلیسا)، اختلافی میان فلاسفه آغاز شد و به تدریج رشد کرد؛ به گونه‌ای که فیلسوفان اروپا به دو دسته «عقل‌گرا» و «تجربه‌گرا» تقسیم شدند.

گزینه «۳»: دکارت که با ریاضیات به‌خوبی آشنا بود، به همه توانایی‌های عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال‌های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)